

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő

Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs

EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 788.

Kiadóhivatal 706.

A nyilvánosság előtt.

Budapest, február 20.

Még senki sincs abban a helyzetben, hogy teljes bizonyossággal megmondhassa: módjában lesz-e a Kossuth-pártnak eltekinteni a rendkívüli fegyverek alkalmazásától, vagy sem. Amit a béke vagy harcz problémájának szokás, de csak tévesen, nevezni s ami voltaképpen a normális vagy abnormális küzdelem kérdése: e pillanatban eldöntve még nincsen.

Mégis, mit látunk? Az ugratók egész kórusa állott már munkába, hogy eleve meggyanúsítsa a Kossuth-pártot arra az eshetőségre, ha talán a normális küzdelmek helyreállítása mellett akarna állást foglalni. Mi nem szeretnénk fölöslegesen érzékenykedni és elég jól tudjuk, hogy az e fajta ugratások a politikában s éppen a komoly elhatározások küszöbén nem tartoznak az ismeretlen fogások közé. S a Kossuth-pártot sem ismerjük olyan érzékenynek és törékenynek, hogy akármilyen ugratások kivennék a sodrából vagy éppen befolyásolhatnák szabad elhatározásában. De a konkrét esetben valahogyan illetlenségnek találjuk az ugratásokat. Megmondjuk, hogy miért?

Ha volt valaha tábor, mely a normális rend helyreállítása érdekében nyíltan, a nagyközönség ellenőrzése alatt, kísérelte meg a kibontakozás lehetőségének megállapítását: a Kos-

suth-párt ezt elmondhatja magáról. Mert a kuliszák mögött, ami pedig a politikában nem olyan szokatlan ut, a Kossuth-párt semmit sem csinált. Közvetítőkhöz nem fordult. Memorandumokkal nem experimentált. Kerülő utakat nem keresett. Ellenkezőleg. Mihelyt a saját kebelében egyöntetű megállapodásra jutott, hogy mi az a minimum, melynek teljesítése ellenében hajlandó lemondani a rendkívüli fegyverek alkalmazásáról: abban a pillanatban gróf Apponyi Albert a képviselőház nyílt ülésében, a közvélemény nagy nyilvánossága előtt fejtette ki a Kossuth-párt álláspontját. Világosan beszélt, takszaktive felsorolta az orvoslásra szoruló sérelmeket s megmondotta, hogy vagy vagy. Ha a sérelmeket orvosolják, a rend helyreállása nem fog a Kossuth-párton mulni; ha nem orvosolják, a Kossuth-párt elvi averziója daczára is csak helyeselheti a szélső eszközök alkalmazását.

Ez csak világos beszéd volt? Világos feltételekkel, világos kérdés, melyre világos választ kért. S ami legfontosabb, tette ezt nyilvánosan, barát és ellenfél ellenőrzése alatt. Már most mi történt tovább? Talán a nyilvánosan kifejtett feltételeket tompította titokban és lefelé liczitált a kuliszák mögött? Nem. A Kossuth-párt nyugodtan megvárta a kormány választ s mikor a miniszterelnök kifejtette álláspontját a Kossuth-párt minimumával szemben:

akkor a párt a nyilvánosság előtt kapott választ fontolóra vette, értekezleten tárgyalta s a maga viszonzását ismét a parlament nyilvános ülésében adta meg. Kimondta, hogy a kormány válasza nem elegendő alap a normális rend helyreállítására. Hol van itt az az alattomoság, kétszínűség, vagy titkos leszerelésre mutató szándék, mely jogosulttá tenné az ugratások taktikáját? A párt minden lépése a legnagyobb nyilvánosság előtt történt s ha mégis úgy fordult, hogy ámbár Apponyi a kormány választ elegendő békealaprak nem találta, a béke iránt való tárgyalások nem szakadtak meg: ebben már a Kossuth-pártnak nincs része. Ha komoly tényezők azzal közeledtek hozzá, hogy a kormány a koncessziók dolgában talán még nem mondta ki az utolsó szót, akkor a Kossuth-pártnak csak az lehetett a válasza, hogy rendben van: meg fogom vizsgálni a további anyagot is és ha kielégít, állom a békés hajlandóságomat, melyet eddig sem titkoltam.

Nos, ha egy párt a maga tárgyalásaiban így kereste és provokálta a legteljesebb nyilvánosság ellenőrzését, akkor ez a párt elvárhatja a nyilvánosságtól, hogy ugratások és gyanúsítások nélkül várja be a párt elhatározásait. Mi nem tudjuk, e pillanatban talán még a Kossuth-párt maga sem tudja, hogy jut-e abba a helyzetbe, melyben lemondhat a rendkívüli parla-

Hamvazó szerda.

Irta: Urai Dezső.

(Utánnomlás tilos.)

— A fiatalságnak, ennek a nagy farsangnak vége.

Ezeket a szavakat, bár kivüle senki sem volt a szobában, hangosan mondta poroszlayi és csinvári Poroszlay László. És mint kedvelője a színpadi pózoknak, energikus mozdulattal széttárta karjait is. Ezt a mozdulatot gyakran használta s rendszeren olyan szép, kerek kijelentések kapcsán, amelyek kihegyezett színpadi jelenetek végén szoktak elhangzani.

— Vége — ismételte hangosan és újabb köteg levelet vetett a tűzbe. A sok teleirt papírlap, amint behullott a lángba, lassan hamvadt el. Eleinte csupán a köteg legfelső levele égett fölünkörödő szélekkel, azután elporlott az összekötő szallag, a láng csak azután kapott bele a kék, rózsaszínű, zöld, sárga, ibolyakék lapokba. Egyformán piszkos szürke lett valamennyi, de a hamun is ott maradt az irás nyoma. Aki ismerte az egyes sorokat, az még egyszer, utóljára elolvashatta volna a forró vallomások, hideg szakítások egy-egy töredékét.

Poroszlay, bár emlékezett minden levélre, nem olvasott semmit, csak bámult a tűzbe. Nem gondolt semmire, csak a tüzet nézte, azzal a meredt nézéssel, amelylyel gyakran gondolatlanul odatapadunk valamely közömbös tárgyhoz és nézünk, nézünk.

A tűz élénk pirosságot festett sápadt arczára, megvilágította fekete haját, amelyben az ezüstös szálak most még fénylőbben jelentek. Ideges, fejfájós ember volt, most hamvazó szerda reggelén jól esett neki a tűz melege, odatartotta arcát a rostélyhoz, fűdött a láng leheletében és csak akkor rázkódott össze, amikor a halálra szánt köteg hamva feketén, hidegen magába omlott.

— Mind tüzre velük — szölt újra fenhangan és újabb köteg után nyult. Az újabb levélesomók, szallagok, préselt virágok bele-röpültek a kályhába.

Tegnap még nem gondolta, hogy ma ez fog történni. Ma reggel hirtelen szánta rá magát, hogy megtér, hamut szór a fejére, hamut, amely a sok hazug és nevétséges levél után marad. Két óra lehetett, hirtelen fölugrott ágyából és meggyújtotta a máglyát. Most a bezárt ablaktáblájú, sötét szoba szönyegén kuporog és Kegyetlenül hordja a tűzbe a halálra ítélteteket.

Kint kocsik zörögnek, villamosok csilingelnek, de a szobában csak a lángok rop-parak egyet. A színpadi gesztusok kedvelője ezeknél a lángoknál bántó világossággal látja a sok haszontalan írást. Az ígéretek, a fenyegetések nem váltódtak be, a forró szavak, a dühös szavak egyformán a semmibe veszttek, a nők maguk, akik írták ezeket a leveleket, egyszerre lerepültek arról a piedesztálról, amelyen eddig álltak. A tanár felesége piszkosan csalta az urát vele, talán két heti ismeretség után, az ünnepelt színész nő tulajdonképpen öreg volt már és

ezért jutott neki. Egy utazó felesége kalapokat és kabátokat feledett el tőle, a kóristalányok pedig egyszerűen havipénzt kaptak. A festőnek az özvegye szerette egy kicsit, de attól se kellett a falnak menni. Szégyenkezve nézett vissza erre a gyűjteményre és érezte, hogy a fiatalságát elpocsékolta. Egyszerre előtte állottak ezek az asszonyok és a földön guggoló ember szinte rázkódott az undortól, hogy olyan komolyan vette, ha a tanárné egyszer később jött találkára, ha a festő özvegye haragudott valami kis udvariatság miatt, ha a kóristalányok csalódottan távoztak vele valamely kirakat mellől. Most borzasztóan szégyelte akkori lelkiállapotait, a heves leveleket, a dagályos kijelentéseket, az egész komolyságot, amelylyel annak idején a most semminél is csekélyebbnek látszó dolgokat kezelte.

Még a lelke is fázott ezektől az emlékektől. Az elpocsékolat fiatalságát látta, az átkártyázott, átborozott éjjeleket és nem tudta megérteni, mi élvezet van abban, ha az ember ül és szomjuság nélkül bort fogyaszt. Akkor az is olyan halálos komolyságu dolog volt, mint az asszony, ma pedig megveti magát miatta.

Tele volt keserűséggel és a kályha lábánál heverő lomokat egyszerre hajította bele a tűzbe.

— A fiatalságnak, ennek a nagy farsangnak vége.

Mepróbalta rögtön, hogy jó legyen, komoly legyen, amint azt új élete számára tervezte. Az akácok kis udvarra gondolt,

mentü eszközök alkalmazásáról: de egyet tudunk s egyet igazolhat az objektív közvélemény, azt ugyanis, hogy a Kossuth-párt a maga elhatározását nyilvánosan kifejtett feltételek alapján, nyilvánosan kapott válaszhoz igazodva, egyenesen és őszintén iparkodik megszabni. Ez a politikában szinte lefegyverző nyíltság pedig megérdemelné, hogy se ugratásokkal, se gyanúsításokkal ne zavarják. Mert a Kossuth-párt nem dolgozott a kulisszák mögött és ellenőrizhetetlen alapokon, hanem egyenesen és nyíltan. Főlemelt fővel állhat a harc mellé, ha azt találja szükségesnek és főlemelt fővel teheti félre a rendkívüli eszközök alkalmazását, ha a nemzeti jogok birtokállományának biztosítása az ilyen eszközök használatát fölöslegessé tette.

Budapest, február 20.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap, szerdán, délelőtt tíz órakor ülést tart. Napirend: a véderőjavaslat általános tárgyalásának folytatása és interpellációk. Napirend előtt tovább folytatják a miniszterelnök nyilatkozata felett a vitát. Beszélni fognak Déry Zoltán, Polónyi Géza, Bikády Antal, Lovász Márton és Györfly Gyula. Gróf Zichy Aladár letűrőlköszött.

A képviselőház bizottságaiból. Az igazolási állandó bizottság e hó 21-ik napján déli 12 órakor, a képviselőház háznagyi termében ülést tart. Tárgy: *Brestyánszky* Kálmán képviselő megbízó levele.

Muraszombat küldöttsége a kultuszminiszternél. Muraszombat város küldöttsége tiszteltet ma délelőtt a képviselőházban *Hartner Géza* országgyűlési képviselő vezetésével gróf *Zichy János* kultuszminiszternél és *Balogh Jenő* államtitkárnál. A küldöttség kérelmét *Geiger Vilmos* adta elő. Arra kéri a minisztert, hogy a Muraszombaton felállítandó középiskolának ügyét támogassa. *Zichy* miniszter a válaszában kijelentette, hogy a középiskola felállítására szükséges összeget, ha csak lehetséges, már a jövő évi költségvetésbe felveszi. Hasonlóan megnyugtató választ adott az államtitkár is. A küldöttség a miniszter választát zajos éljenzéssel fogadta.

amelyen mint gyerek szaladgált, de rögtön eszébe jutott, hogy az ő udvarukon nem is voltak akácok, az egész mint megsokott költői érdekesség ötlött így az eszébe. Azután az édes anyjára gondolt, de ezt se tudta végig gondolni, mert az édes anyja nem régen ment férjhez harmadszor és az apai jussért valószínűleg pörösködni kell.

Régi életében ilyenkor ajkaihoz emelt egy üveg cognacot és addig eresztette magába a folyékony tüzet, amíg embergyűlölő kedvére rózsaszínű köd borult és az alkohol apró, áldáethozó ördögöcskéi kezdtek kifelé vihogni a szeméből. Ma reggel fázott, keserűket nyelt és nem tudott birkózni a hangulattal.

— Mindegy, végeztem magammal — mondta és ahogy szokta, széttárta karjait. — Vétkeztem, végeztem, hamut szórok a fejemre és bünbocsánatért esedezem.

Fölmarkolt egy esomó papirosamat, mert amint mondtam, különösképpen kedvelő ember volt és teleszórtta vele fekete haját. Ez volt az első dolog, ami ma reggel tetszett neki: ez az ötlet, hogy lezárta a nagy farsangot és a szerelmes levelek hamvából hint a fejére.

Pongyolában volt, sok hamuval a fején és vágyott rá, hogy bünbánónak lássa magát. Gyertyát gyújtott és indult a tükör felé. Ekkor az asztalon egy zöldes kartonlapot pillantott meg. Ostobán forgatta a síma kártyát, amelyen csak néhány vékony sár feketélt.

— Ha nem jössz, magam megyek, Lizzie. Poroszlay hirtelen megfordult, hogy ezt

Pranger pénzügyi politikája.

Budapest, február 20.

Mikor néhány nappal ezelőtt Havenstein a német Reichsbank elnöke, felhívást intézett a német pénzügyi intézetekhez, hogy a hitelnyújtás korlátozzák, senkinek sem tudta, mit akar a német jegybank elnöke ezzel a szokatlan intézkedéssel. Mindenki arra gondolt, hogy Havensteinnek nem ez az első ilyen reakciónárius lépése, hisz a múlt nyáron is korlátozta a lombard-kölcsönöket, csak azért, hogy az értékpiazz spekulációit megnehezítse. Azt remélte mindenki, hogy amint nyáron nem ért el Havenstein semmit a lombard-kölcsön megdrágításával, ez a mostani akciója is eredménytelen marad.

Ezzel aztán napirendre is lehetett volna térni az egész ügy felett, ha Pranger, az osztrák-magyar bank vezértitkára is tegnapelőtt hasonló figyelmeztetést nem intézett volna az osztrák és magyar pénzügyi intézetekhez, hogy a hitelnyújtást korlátozzák, mert szerinte, ha nem is imminens a veszély, könnyen meglehet, hogy váratlan nehézségek fognak tavasszal támadni azzal, hogy nem lehet a váltóállományukat elég gyorsan mobilizálni.

Most, mikor a szeptember óta tartó nehéz hitelviszonyok után gazdasági életünk kezd kissé fellendülni, s mikor a nagyobb pénzügyi intézetek alapítókijük felemelésével vannak elfoglalva, lehetetlen Prangernek ezt a lépést nem úgy felfogni, hogy ezzel a tányérjukba akar köpni. Hogy miért, ezt nem igen lehet átlátni. Mikor a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak még Ullmann volt az elnöke, ez a maga pénzügyi politikáját abban foglalta össze: „én majd leszoktatom az embereket arról, hogy kölcsönt vegyenek fel.“ Ugy látszik Prangernek is ez a ezéja. — Mert nála egyenesen tendencia az, hogy mikor a gazdasági élet kezd fellendülni, akkor az Osztrák-Magyar Bank egyszerre, váratlanul a hitelkorlátozásokban látja a legfőbb feladatát. Akkor, mikor Schmöller kimondta híres tanítását arról, hogy a gazdasági életben a pangás az egészséges állapot, s a fellendülés épp úgy betegséget, mint az emberi szervezetben a láz, amelyet gyógyítani kell, az egész világ nemzetgazdái tiltakoztak ez ellen a perverz tantétel ellen. Havenstein a német Reichsbank elnöke, s Pranger az Osztrák-Magyar Bank vezértitkára azonban szívükbe vették, s a vezetősükre bízott jegybankot en-

nek a gyilkos gazdasági politikának eszközéül használják fel. És Pranger eljárása annál korholandóbb, mert ha a múlt év őszi Németsországban tapasztalt nehéz pénzügyi helyzet Havenstein magatartását némileg elfogadhatóvá teszi is, a magyar és osztrák gazdasági élet a mai viszonyok közt Prangernek egyáltalán nem adott indokot érthetetlen fellépésére. S közelfekvő a gyanu, hogy szavaiban nem egy jól átgondolt gazdasági politika előrelátása nyilatkozott meg, hanem egyszerűen csak majmolta Havensteint.

De ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy a magyar hitelviszonyokat ma egészségesebbnek tartjuk. Nagyon sok és nagyon súlyos kifogásaink vannak a magyar hitelügy mai szervezete ellen. A vidéki intézetek működése egyáltalán nem eléghet ki, mert legtöbb vidéki intézetünk teljesen laikus módon működik s olyan vállalkozásokba bocsátkozik, amelyek sem anyagi erejével, sem a vezetőség financiaiális képességeivel arányában nem állnak. Alig mulik el hónap, hogy nagyobb vidéki intézet tönkre ne menjen a rossz üzletkezelés miatt, vagy hogy könnyelmű hitelnyújtás krízisbe ne sodorjon egyiket-másikat. A budapesti nagy pénzügyi intézeteket példásan vezetik, de a vidéki intézetek legnagyobb része nem egészségesen alakul, nem egészségesen fejlődik, s így nem is megbízható organuma a magyar gazdasági életnek. Alapítókéjük és saját vagyonuk elenyészően csekély ahhoz képest, amire vállalkozni mernek, s idegen pénzen, részint betétek, részben visszszámítási hitel igénybevételével igyekeznek minél nagyobb üzletkört fenntartani. Ez teljesen helytelen, mert veszedelmes, s mert mihelyt a nagyobb intézetek a visszszámítást korlátozzák, nyakrafőre bukácsolnak, s válságba jutnak ezek a kis vidéki intézetek. A helyes pénzügyi politika a koncentráció volna s nem az, hogy kis vidéki mezővárosokkában is két, három, sőt négy pénzügyi intézet alakuljon egymás megrontására s apró uszoraügyletek lebonyolítására. Ez az esztelen s indokolatlan versengés készletét aztán öket arra, hogy mindenféle kockázatos üzletbe bocsátkozzanak, amelyek közül, ha egy is balul üt ki, az egész pénzügyi intézet romlásba dönti, éppen azért, mert gyengék s mert egészségtelenül vannak megalapozva.

De ezt a bajt maguk a budapesti nagy intézetek is ismerik, s ezen ők maguk is segíteni igyekeznek, anélkül, hogy Pranger döröghelmes felhívását várták volna. Persze egyszerre ez nem megy. De ha Pranger azt

Keserőségében tollat ragadott és a kályha elé feküdt, hogy a tűz fényénél megírja a levelet. Mindössze a megszólítást tudta leírni, akkor föl pattant az ajtó és beharant Lizzie. Bájos Pierette-jelmez volt rajta, fején fehér paróka, az arca friss és piros a hidegtől, a szeméi pedig szinte kacagtak. Fölrántotta az ablaktáblákat, azután a szoba közepén fúsan szétterpesztette lábait és bő bugyogójába rejtett kezekkel nézte a fiut. Ez hálóingben feküdt a nappali fényben jelentéktelen kályha előtt és boglyas hajában sok hamu fehérlett. Hason feküdt, a kezében tollal. Lizzie, az édes kis csirkefogó elkezdett nevetni, mindig jobban, viharosabban, amíg a könyei kezdtek potyogni és elfulva esett az ágyra.

Poroszlay pedig lerázta magáról a hamut, fölugrott és dühösen kezdte:

— Hát ide mert jönni azok után, amikor tegnap történtek köztünk. Tudja maga, hogy milyen fájdalmat okozott egy becsületes szívnek, amely elég dőre volt, hogy magának higgyen, amely elég ostoba volt...

A lány addigra megbirkózott valahogyan a nevetéssel. Még egy pár aprót siki-tott, azután nagyot fújt és libegő mondta:

— Ugyan ne beszéljen annyit... Inkább jöjjön ide mellém.

Poroszlayban még nagyon dult a hamvazó szerda hangulata s csak daczosan az ágy szélére ült. De azután éppen olyan komoran türte, hogy a lány oda döntse maga mellé.

a kártyát is a tűzbe dobja, de azután megállt vele a szoba közepén. A kártyát este kapta a kedvesétől, aki maga helyett külte. Ő elment az álarcos bálba, ahová a fiut hiába hívta.

Poroszlay dühös lett, amint a sok multba való emlékezésből visszatért a jelenbe. Hirtelen valami olyasmit érzett, hogy az egész keserűség a Lizzie miatt van, aki elment az álarcos bálba, annak dacára, hogy ő nem akarta. Most már emlékezett, hogy este, amikor megkapta ezt a levelet, nagyon fájt a szíve, sőt egy kicsit könyezett is, azután ivott. Igaz, hiszen egy fél üveg császárkörtét megivott. Eh, Lizzie is szemérmelen nőcske csupán, aki nem érdemli meg, hogy egy jóra való ember beléje törölje a sáros cipőjét. Az ilyen lányt ki kell rugni. Ki is fogja rugni, de egy utolsó levelet muszáj neki írni. Egy levelet, amely tele lesz bánattal, de megvetéssel is, amelyben lesz fájdalom, de amelyben lesz végső kidobás is. Muszáj ezt, a lány hadd lássa, hogy az ember nem rongy és nem buta, aki vakon hit, hanem fölényes lény, aki nagyon jól tudja, hogy egy utolsóval van dolga és ezt az utolsót kilöki, ha meg tudja. Az fontos, hogy a lány érezze a férfi szellemi fölényét és ne nevetesse ki soha. De az is fontos, hogy a lány tudja, hogy egy derék, érdemes férfi egy kicsit szerette és tisztában legyen vele, hogy milyen hitványagot csinált, amikor nélküle ment a bálba, még akkor is, ha az a bál az Opera-bál, amelyikre Lizzie-nek, mint a balletkar tagjának hivatalból kell elmenni.

hiszi, hogy egy erőyes hitelkorlátozás, amit az Osztrák-Magyar Bank legközelebb meg fog tenni, egy csapásra megjavítja a helyzetet akkor éppen olyan földrengés lesz a vidéki intézeteink közt, mint volt 1909-ben, mikor Pranger a hitelszövetkezetek ellen kezdett irtó hadjáratot. Hogy minő borzasztó pusztulást és vagyoni romlásokat okozott, az hosszú ideig emlékezetes lesz még. Bünye könnyelműség volna, ha azt a hadjáratot most éppen azzal a taktikával akarná meg kezdeni pénzügyintézeink ellen.

A béke felé.

— Andrassy létrehozta a megegyezést. —

Hírek a politika világából.

udapest, február 20.

Ma már majdnem bizonyosra vehető, hogy gróf Andrassy Gyulának fáradhatatlan buzgalma révén sikerült a megegyezést létrehozni katonai téren a kormány és a Kossuth-párt között. Talán már csak egy-két nap kérdése és a nyilvánosan lefolytatott béke-tárgyalások egy kompromisszumot fognak eredményezni, amelynek következtében az ellenzék legnagyobb pártja el fog állni az obstrukciótól. A többi kisebb baloldali frakció is hasonlóan fog cselekedni és csupán Justhék meg Polónyiek, negyvenen-negyvenötven fogják újra felvenni a technikázást. Hogy az a remény jogosult-e, hogy ilyen körülmények között az obstrukció előbb-utóbb önmagában össze fog omlani, s hogy a kormánynak rendkívüli eszközökre többé nem lesz-e szüksége, az ma még nem állapítható meg. Mindenesetre filtehető, hogy Khuen-Héderváry, ha a baloldali pártokkal a megegyezés létre jött, egy ideig ismét a passzivitásra fog helyezkedni a szélsőbaloldallal szemben s így a választások mumusa egyelőre ismét sutba kerül. Ellenben munkapárti részen biztosra veszik, hogy az esetre, ha a Kossuth-párttal nem sikerülne a megbékélés, hat héten belül föltétlenül feloszlatnák az országgyűlést, aminek külső jele, hogy az összes kormánypárti képviselők a vezetőségtől oly felszólítást kaptak, amelynek értelmében márczius elején beszámolót kell tartaniok.

Mai híreink itt következnek:

Berchtold gróf kinevezése.

A gróf Aehrenthal halálával bekövetkezett fontos változásokról a hivatalos lap mai száma a következő legfelső kéziratok és elhatározások közlésével emlékszik meg:

Kedves gróf Khuen-Héderváry! Midőn egyidejűleg gróf Aehrenthal Alajost, Házam és a külügyek miniszterét ezen állásától, saját kérelmére kegyelemben felmentem, gróf Berchtold Lipót belső titkos tanácsost, r. á. nagykövetet Házam és a külügyek miniszterévé kinevezem, és őt a közös minisztertanácsban való elnökléssel megbízom, miről Önt ezennel értesítem.

Kelt Bécsben, 1912. évi február 17-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry s. k.

Kedves gróf Berchtold! Kinevezem Önt Házam és a külügyek miniszterévé és megbízom a közös minisztertanácsban való elnökléssel.

Kelt Bécsben, 1912. évi február 17-én.

Ferencz József s. k.

Burián s. k.

Ö császári és apostoli királyi Felsége 1912. évi február 16-án kelt legfelső elhatározásával, a cs. és kir. Ház és a külügyek miniszterének legálázatosabb előterjesztésére legkegyelmesebben jóváhagyni méltóztatott, hogy Galánthai és Fraknoi gróf Esterházy Pál osztályfőnök a cs. és kir. Ház és a külügyek cs. és kir. minisztériumában kérelméhez képest, állásától felmentessék.

Egyidejűleg Ö császári és apostoli királyi Felsége nevezettnek a rendelkezési állományba

való átvétele mellett, a diplomáciai tisztviselők második rangosztályába leendő sorozását legkegyelmesebben megengedni, és neki a rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti címet és jelleggel legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Ö császári és apostoli királyi Felsége továbbá dr. báró Macchio Károly osztályfőnöknek ugyan-ezen minisztériumban, ad personam a harmadik rangosztályba leendő sorozását legkegyelmesebben jóváhagyni méltóztatott.

Tehát nemcsak báró Burián Istvánnak kell távoznia a helyéről, hanem minden magyar embernek pusztulnia kell, mert gróf Berchtold ur véletlenül magyar állampolgár, aki azonban beszélni már nem tud magyarul.

Esterházy elmegy, s hir szerint, a közel jövőben egy előkelő nagyköveti állásra, állítólag a párisira vagy berlinre nevezik ki. De elmegy nemcsak báró szentgyörgyi Müller László is, a közös külügyminisztérium első osztályfőnöke. Távozását azzal magyarázzák, hogy miután a külügyminiszter magyar ember, az első osztályfőnöknek osztrák állampolgárnak kell lennie. A magyar Müller tehát elhagyja helyét és a külügyminisztérium első osztályfőnöke báró Macchio második osztályfőnök lesz.

Ily körülmények között valóban jobb lett volna, ha ismét egy osztrákot tettek volna meg a Ballplatz urává.

Bécsi tudósítás szerint, gróf Berchtold közös külügyminiszter már legközelebb Berlinbe utazik, hogy bemutatkozzék Vilmos császárnak és tanácskozzék Bethmann-Hollweg kancellárral, ugyancsak Kiderlen-Waechter külügyi államtitkárral. Később Rómába fog utazni az új külügyminiszter bemutatkozó látogatást tenni Victor Emánuel király és San Giuliano külügyminiszternél.

Mint Sopronból jelentik: Sopron vármegye törvényhatósága táviratban üdvözölte gróf Berchtold Lipótot, az új külügyminisztert, aki sopronmegyei nagybirtokos és a megye törvényhatóságának virilis tagja. Gróf Berchtold nemrég több hetet töltött soproni birtokán és alakított a peresznyei kastélyát, ahol családjával együtt a nyarat szándékozik eltölteni. Az új külügyminiszterrel egyes lapokban az a hir jelent meg, mintha nem bírná teljesen a magyar nyelvet. Ez a hir Sopronmegyében, ahol gróf Berchtoldot jól ismerik, nagy meglepetést keltett, mert tudvalevő, hogy az új külügyminiszter kifogástalanul beszél magyarul és a családi érintkezésben is a magyar nyelvet használja. A gróf idősebb fia osztrák állampolgár, ifjabbik fiát azonban magyar nevelésben részesíti és a soproni benczés gimnáziumba szándékozik beírni. A peresznyei kastélyban egy idő óta sűrűn fordul meg a gróf és családja és a szomszédos birtokokkal szoros érintkezést tart fent. Nagy vadászatok is tartanak a peresznyei birtokon, amelyre gróf Berchtold a magyar és külföldi arisztokrácia tagjait szokta vendégül látni. Legutóbbi ottidézése alkalmával gróf Berchtold bejelentette Baán Endre főispánnak, hogy Sopronmegye egyik legközelebbi törvényhatósági gyűlésén résztvenni szándékozik. Most, hogy gróf Berchtoldot külügyminiszterré nevezték ki, ez természetesen nem aktuális.

Bilinski Burián utóda.

Bécsi közlés szerint a király Bilinski lovagot, a volt osztrák pénzügyminiszter, mostani reichsráthi képviselőt s a lengyel klub elnökét a visszalépett báró Burián István helyébe közös pénzügyminiszterré nevezte ki. A kinevezésről szóló legfelsőbb királyi kéziratot a hivatalos lap legközelebbi száma fogja közölni.

Bilinski lovagot vasárnap kihallgatásra hívták meg a királyhoz s itt tudta meg, hogy a korona őt szemelte ki a közös pénzügyminiszteri állásra. Bilinski kijelentette, hogy aláveti magát a király kívánságának és elfogadja a nagy felelősséggel járó állásra való kinevezést. A vasárnapi kihallgatás előtt senki sem tárgyalt Bilinsikkel s a nyilvánosság egyáltalán semmit sem tudott az ő jelöltségéről, de beavatott körök azt mondják, hogy Bilinski

kinevezése még gróf Aehrenthal idejében szóba került legfelsőbb helyen s hogy gróf Aehrenthal maga is hozzájárult kinevezéséhez. A kinevező okirat a mai napról van kelteve.

A „N. Fr. Pr.” jelenti mai esti lapjában: Az uralkodó ma lovag Bilinskit, a lengyelek klubjának elnökét, a jegybanknak egy évtizeden át volt kormányzóját közös pénzügyminiszterré nevezte ki. Az új közös pénzügyminiszter kinevezésének előzményei három hétre nyulnak vissza, mikor még gróf Aehrenthal betegsége nem súlyosbodott el oly végzetesen. Akkor a közös pénzügyminiszter már érezte, hogy állásának betöltésére többé nem lesz elegendő ereje és előterjesztést tett a koronának, hogy gróf Berchtold Lipótot nevezze ki külügyminiszterré; már akkor gondolt rá gróf Aehrenthal, hogy ennek a kinevezésnek szükségképpen változást kell előidéznie a közös pénzügyminiszter személyében, mert gróf Berchtold magyar állampolgár s felhívta a király figyelmét erre a körülményre. Egyben megnevezte lovag Bilinskit, mint aki szerinte a legalkalmasabb volna a közös pénzügyminiszterségre. Az uralkodó már akkor osztotta gróf Aehrenthalnak ezt a felfogását. Az új közös pénzügyminiszter kinevezése természetesen a magyar miniszterelnök előzetes megkérdezése után vált befejezett tényre. Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök nagyon helyeselte ezt a választást, mert lovag Bilinski hosszas közpályáján mindig barátságos viszonyt állott a magyar kormányokkal.

Lovag Bilinski Leó most 66 éves. A galicziai helytartóságnál kezdte pályáját, majd a lembergi egyetemen tanár lett. 1883 óta állandóan tagja a Reichsrathnak. A legújabb időkig oszlopos tagja volt a lengyel képviselők klubjának. 1892-ben Czedit utódként az osztrák államvasutak igazgatójává nevezték ki. Többször volt pénzügyminiszter, először 1895-ben a Badeni-kabinetben, amikor életbeléptette az adóreformot, 1897-ben az Osztrák-Magyar Bank kormányzójává nevezték ki, 1901-ben pedig az urakházának tagja lett. Három évvel ezelőtt a Binczth-kabinetben újra elnyerte a pénzügyi tárczát s Lukács László vele oldotta meg a sokáig vajudó bankkérdést. De más kérdésekben is a Reichsrath ellen fordult és mikor a csatornajavaslatok betérjesztését a nagy költségek miatt nem ígérhette meg, saját honfitársai is ellene fordultak, minek következtében az egész kormány lemondott. A kabinet rekonstrukciójában Bilinski nem kapott tárczát. Régebben irodalmilag is működött és számos nemzetgazdasági művet írt német, részben lengyel nyelven.

A külügyminiszter orgánumának, a bécsi „Fremdenblatt”-nak ma esti száma megerősíti a hírt, hogy dr. Bilinski volt pénzügyminiszter nevezték ki báró Burián utódjává.

Éjjel félhivatalosan is közölték Bécsből Bilinski kinevezését s azt, hogy az új közös pénzügyminiszter hivatali esküjét a király csüörtökön veszi ki.

Andrassy béke-akciója.

Gróf Andrassy Gyula, szakadatlanul közvetíti a béketárgyalásokat a Kossuth-párt és a kormány között. Ma a képviselőházban ismét külön-külön beszélt minden egyes Kossuth-párti képviselővel, azután referált gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknek és gróf Tisza Istvánnak. A három politikus a folyosón körülbelül fél óráig tanácskozott, azután pedig Andrassy a többi Kossuth-párti képviselőket kapacitálta a békére. Egy csoportban, amelyben Mezössy Béla, Szalay László, Szentiványi Árpád, Déry Zoltán és más Kossuth-pártiak voltak, Andrassy ezeket mondotta:

— Mindent kövessetek el, hogy a helyzet fel ne boruljon. Mert hogy áll a kérdés? A miniszterelnök még felutazik Bécsbe és az Apponyi-féle pontokhoz még valami közeledést fog proponálni odafönt. Meglehet, hogy szándéka sikerül és akkor igazán minimális morzsáivá szugorodik össze az, aminek el nem fogadása miatt a Kossuthpárt megengedi a rendkívüli parlamenti eszközök használatát. Nekem az a meggyőződés, hogy ezért a kevéért nem érdemes tovább folytatni az obstrukciót. Nagyon jól tudjuk, hogy katonai téren többet ez idő szerint már elérni nem lehet. Ha tehát az obstrukciót tovább folytatjátok, akkor a Justh-pártnak a választójogért folyó küzdelmét erősítitek. Ezt pedig, úgy hiszem, nem is akarjátok. . .

Andrássy buzgólkodásával egyelőre annyit máris elért, hogy a Kossuth-párt most tartózkodó álláspontot foglal el. Így, amikor a minden eshetőségre felkészülő Justhék ma több névszerinti szavazást kérés iratok alá, a Kossuth-párt közül ezeket senki sem írta alá. Egyedül Pozsgay Miklós nyilatkozott hajlandónak arra, hogy aláírja az irveket, ha szükség lesz rá. Désy Zoltán, a párt egyik alelnökét megkérdezték, hogy mi az oka a Kossuth-párt rezerváltóságának, amire ő így felelt:

— Az irvek aláírását nem tartottuk szükségesnek, mert a vitarendező-bizottság vasárnap azt határozta, hogy három napig beszédek lesznek.

Andrássy szakadatlanul konferált egész délelőtt. Különösen beható eszmecserét folytatott gróf Apponyi Alberttel, majd gróf Zichy Aladárral, a néppárt elnökével, utóbb pedig a pártonkívüli 67-esekkel, Széll Kálmánnal, Darányi Ignáczzal, Bolgár Ferenczcel tanácskoztak. Később a baloldalon szemben találkozott Justh Gyulával is.

— Hallom, — mondja Justh, — hogy szép akciózt folytat az ellenünk. Hát vedd tudomásul, buzgólkodásod nem fog sikerülni.

— Sajnos, — felel Andrássy kelletlenül, — magam is azt hiszem.

— Jól tudom, hogy egész akcióz a demokratikus választói jog ellen irányul. A mi küzdelmünket azonban letörnöd nem sikerül, mert mi itt milliók nevében küzdünk s mint egy ember, olyan egységesen és szilárdan állunk elveink mellett. Lehet, hogy elszigetelési tervednek lesz némi eredménye, de ez minket nem csüggeszt el, mi nem engedünk.

— Mi sem engedünk, — fejezi be Andrássy a beszélgetést.

A munkapárton gróf Tisza István így nyilatkozott a helyzetről:

— Csak örömmel lehet üdvözölni gróf Apponyi Albertnek azt a eszelekedését, hogy a Ház nyílt ülésén állította fel követeléseit. Így a nagy nyilvánosság ellenőrzése mellett folyt le a szócata közte és a miniszterelnök között, ami meghozta azt az örömdetes eredményt, hogy az ellentétek a Kossuth-párt és a munkapárt között kisebbedtek, élük letompult s olyan nagy közelség történt a két párt között, hogy az ember nem is érti, mily ok volna a további harcra? De éppen azért, mert ilyen körülmények közt is tovább erőszakolják az obstrukciót, nekem kevés reményem van, hogy általános békeség jöhessen létre. Mindenesetre türelemmel kell azonban lennünk, hátha jóra mennek ki a dolgok.

Andrássy a béketárgyalásokról a következőket mondotta:

— Bizom benné, hogy a béke létrejön. Nem adtam föl a reményt, hogy sikerülni fog a nagy ellentéteket áthidalni. A magam részéről a fősúlyt arra fektetem, hogy az 1888. évi XVIII. törvény-cikknek a póttartalékosokra vonatkozó rendelkezése épségben tartassék és arra igyekszem, hogy az ellenzék ne legyen abban a kényszerhelyzetben, hogy a katonai büntető perrendtartásnak a kifogásolt német szolgálati nyelvre vonatkozó intézkedését elfogadja. A mi pedig a választói jogról szóló törvényt illeti, ennek benyújtására nézve kötött terminust kívánok megállapítani. Általában én a kibontakozásra irányuló béketárgyalásokat a munkapárt, illetve a volt szabadelvűpárt programja alapján folytatom.

Mezőssy Béla, a Kossuth-párt egyik alelnöke ezt jelentette ki:

— Tény az, hogy békefeltételek vannak és e körül tárgyalások folynak. Ha a Kossuth-párt feltételeit teljesítik, akkor nincs kizárva, hogy meg lesz a béke. Magáról a békepontokról most érdemben nem nyilatkozhatunk, miután a tárgyalások még folynak.

Függetlenségi közös értekezlete.

A pártonkon kívül álló negyvennyolcasok csoportja azt az indítványt tette ma a Justh-párt és a Kossuth-párt illetékes tényezői előtt, hogy a helyzet megbeszélése okából közös értekezletre hívassanak egybe az összes negyvennyolcas képviselők

pártkülönbség nélkül. Justh Gyula pártja nevében hozzájárult a dologhoz mindjárt, Kossuth Ferencz pedig a pártonkívüli Egry Béla előtt jelentette ki, hogy elvben a közös értekezlet egybe hívása ellen kifogás nincsen. Kifejtette Kossuth ezután, hogy ilyen értekezletet természetesen elő kell készíteni, amit úgy lehet csak, hogy előbb az egyes pártok elnökségének tagjai ülnek tanácsba. Meglehet, hogy ilyen megbeszélés után nem válik szükségessé, hogy az ellenzéki pártokat egybehívják. Az együttes elnöki értekezletet csütörtökön délelőtt, amikor nincs képviselőházi ülés, tartják meg Kossuth Ferencz lakásán és azon megjelennek gróf Apponyi Albert, Tóth János, Désy Zoltán, Sággy Gyula és Szentiványi Árpád, a Kossuth-párt részéről; gróf Batthyány Tivadar, Holló Lajos és Földes Béla a Justh-párt részéről; Polónyi Géza, Egry Béla és Csermák Ernő a pártonkon kívül álló negyvennyolcasok részéről és nagyatádi Szabó István mint a gazdapárt képviselője.

Délután a függetlenségi pártelnökök közös értekezletének terminusát csütörtökről áttették péntekre, amiről a Kossuth-párt következő kommunikéje ad hírt:

„A pártonkívüli függetlenségi csoportjának kezdeményezésére a függetlenségi pártok vezetői pénteken délután három órakor Kossuth Ferencz lakásán megbeszélésre fognak összeülni. Ami a közös pártértekezletre vonatkozó híreket illeti, azokról beszélni még korai.“

A Kossuth-párt tanácskozása.

A Kossuth-párt tagjai az est folyamán csaknem teljes számmal jelentek meg a pártkör helyiségeiben. Ott volt gróf Apponyi Albert, továbbá Désy Zoltán, Tóth János, Sággy Gyula és Szentiványi Árpád alelnökök és számos kültagy a fővárosból, mint a vidékről.

A jelenlévő képviselőket gróf Apponyi hat órakor bizalmas értekezletre kérte föl s visszavonult velük a klub egyik termébe, ahol este háromnegyed kilenczig beható eszmecserét folytattak a politikai helyzetről. Ez alkalommal Apponyi Kossuth Ferencz megbízásából és beleegyezésével részletesen ismertette azt az újabb béke-alapot, amelyet gróf Andrássy Gyula készített elő s amelyről teljes tudomással bír gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök és gróf Tisza István, a munkapárt vezére.

Amint értesülünk, Apponyi elfogadhatónak minősítette ezt az alapot s a normális parlamenti tárgyalások helyreállítása érdekében ennek elfogadását ajánlotta a pártnak arra az esetre, ha a kormány és a többség is hozzájárulna ehhez. Rámutatott arra, hogy ebben az esetben a párt katonai kívánalmainak a legnagyobb része teljesítést nyert, többet Bécsben elérni most amugyeem lehetne, arra az egy pontra nézve pedig — a katonai büntető perrend nyelvi szakasza dolgában — föntartja a párt a szabad kezét, ha ezt nem módosítanák a magyar közjog szellemében. A rendkívüli fegyverek használatától tehát a párt, amíg maga a véderőjavaslat s a honvédség fejlesztéséről szóló javaslat van napirenden, elállhat s tetheti ezt annál inkább, mert a Justh-párt mostani programja egyáltalán nem egyezik a Kossuth-párt fölfogásával.

A megindult vitatkozás során általában az a meggyőződés nyilvánult meg — alig egy-két ember nézetének kivételével — hogy amennyiben az Andrássy-féle alapon a kompromisszum csakugyan létrejöhet, azt meg kell kötni, mert a Kossuth-párt nem adhatja magát oda kenyelvasul a Justh-pártnak, amely a véderő-provizórium felvetésével lefelé licitált s ezenfelül a Kristóffy-féle választójog apostolául szegődött.

A békét a Kossuth-párt azon az alapon kötné meg, amelyet a miniszterelnök beszéde kapcsán gróf Andrássy Gyula konstruált. E szerint az eddig tett ígéreteket a következőkkel egészítik ki:

a póttartalékosok behívásáról s a tartalékosok visszatartásáról intézkedő 43. szakaszról a Kossuth-párt egy oly magyarító határozati javaslatot nyújthatna be, amely a nemzet ujonczajánlási jogát csorbitatlanul fentartaná;

a perrendtartás 80. szakaszának módosítása tárgyában a kormány Ausztriával új tárgyalásokat indít s lehetőleg újra szövegezi. Ettől függetlenül elintéztetik a véderőjavaslat s ha addigra, amikor a perrend napirendre kerül, megfelelő formulát nem találtak volna, a párt újra felveszi a szélső harcot;

a választójogi reform benyújtása tárgyában a kormány házhatározattal fix terminushoz köti le magát, amely szerint legkésőbb ez év őszén a Ház előtt kell fektünie a törvényjavaslatnak s kötelezi magát arra is, hogy a javaslat még ebben a ciklusban elintéztet nyer s hogy az új választás már az új törvény értelmében fog megtartatni.

Ugy tudjuk, hogy gróf Khuen-Héderváry és Tisza István is elfogadhatónak mondja ezt a béke-alapot, s így valószínű, amire a miniszterelnök bécsi utjából visszatér, csütörtökön este már a végleges választ megadhatja, úgy hogy a kompromisszumot — mint már megirtuk — péntekre meg is pecsételhetik, ha csak valamely váratlan akadály fel nem borítja az egyezséget.

A Justh-pártkörből.

Lelkes hangulatban nagy társaság gyűlt össze az este a pártkörben, ahol gróf Batthyány Tivadar képviselőházi nagysikerű beszéde alkalmából meleg ünnepségben részesült. Az elnökség részéről még Justh Gyula s Holló Lajos voltak fenn. Kimerítő vita folyt az egész politikai helyzetről és ama hírekkel szemben, hogy a névszerinti szavazási irvekhez külön lett volna szükség még aláírókat gyűjteni, örömmel állapították meg, hogy minden egyes ilyen irvet negyvenkét képviselő írta alá, a függetlenségi és 48-as párt tagjai teljes számban, azonkívül pártonkívüli függetlenségi és gazdapártiak. Szó volt a függetlenségi vezéreknek Kossuth lakásán tartandó konferenciájáról és a további akciózról. A párt tagjai teljes elzántsággal tartanak ki a további küzdelemben.

A Berlinben tanuló magyar jogászifjuság a következő üdvözlő táviratot intézte Bakonyi Samu orsz. képviselőhöz, a függetlenségi és 48-as párt hívaló tagjaihoz:

„E válságos idők nehéz küzdelmeihez tovább kitértást kívánva, üdvözlök a berlini jogászok.“

Károlyi József Polónyi ellen.

„Most, hogy a politika vágányai ismét a béke s a normális viszonyok felé kezdenek fordulni, az örökké nyughatatlan Polónyi Géza, aki csak a harcok zavaros helyzetében érzi jól magát, újra abban mesterkedik, hogy a meg egyezést ugratásokkal, ügyesen elhelyezett gyarusításokkal megfusítsa. Így tegnap a pártonkívüli függetlenségi értekezletén s ma a Ház folyosóján is egyre azon dolgozott, hogy elmérszítse a hangulatot a Kossuth-párttal szemben. A többi között ezt mondotta:

— Mi követeljük a nemzeti jogokat, a népjogokat és a katonai terhek könnyítését is és ha egyedül maradunk is — amire nincs eset, mert Justhék a legelszámoltabb harcoknak — akkor se lesz béke. Mi nyolczan megcsináljuk az obstrukciót és megmutatjuk, hogy a véderőjavaslatokból nem lesz törvény. A függetlenségi pártokat mindenesetre közös konferenciára hívjuk össze. Ha Kossuthék nem vesznek részt a konferencián, jó, mi nélkülük is megtartjuk.

De ugyanakkor, amikor imigyen kuruczodott, arról bölesen megfélemedezett, helyesebben tudatosan elhallgatta, hogy még a tizenhét tagu pártonkívüli csoport sincs vele egy nézetben, sőt, hogy a nagyobbik fele, élükön a két gróf Károlyival egyenesen elítéli az ő működését. A klub elnöke, gróf Károlyi József egész nyíltan közölte is ezt vele s az ifjú pártvezér egyenesen jobbnak látta megszakitani az összeköttetést Polónyival. A tegnapi értekezleten már részt sem vett s három hónapi szabadságot kért. Gróf Károlyi Mihály már régebben megszüntette a nexust a pártonkívüliekkel, mert ő sem akarja dirigáltatni magát Polónyitól.

Harc a választójogért.

Apáthy István kolozsvári egyetemi tanár Kolozsvár város függetlenségi értekezletre hívta össze. Az értekezlet abban állapodott meg, hogy rendkívüli közgyűlést hívatnak össze, amelyen keresztülvizsítik, hogy a törvényhatóság irjon fel azonnal az ország-

gyűléshez, hogy a bekövetkező választás alkalmával már rendelje a titkos szavazást, s ezt a feliratot közölje a többi társörvényhatóságokkal is hasonló eljárás végett. Ez ideát egyik budapesti reggeli lap vetette fel, hogyha új választásra kerülne a sor, törvényhozási intézkedéssel már most titkossá lehetne tenni a szavazást, ami egyfelől mérsékelné a lélekvásárlást, a pressziót, az etetés-itatást, másfelől megmutatná, hogy a megalkotandó választói jog biztosíthatja a magyarság szupremáciáját. A beadandó indítvány elől a kolozsvári munkapárt sem fog elzárkózni, s így a törvényhozásnak nemsokára alkalma lesz foglalkozni a titkos szavazás kérdésével.

Ellenzéki beszédek.

— Nyilatkoznak a pártok. —

A képviselőház ülése.

Budapest, február 20.

A képviselőház mai ülésén a pártonkívüli függetlenségi részéről *Egry Béla*, a kiegészítő részéről *Szabó István* (nagyatádi) és a Justh-párt részéről gróf *Batthyány Tivadar* válaszoltak a miniszterelnök csütörtöki beszédére.

Az első szónok *Egry Béla* volt, aki kéri, hogy a harczot hirdető véderőjavaslatok ellen és a demokratikus választójog mielőbbi megalkotását követelte. Beszéde végén tiltakozott egy olyan megoldási terv ellen, hogy a kormány a katonai büntetőperrendtartásról szóló javaslatot visszavonja. A régi, elavult katonai perrend reformját épp a függetlenségi párt követelte mindig és követeli most is, de természetesen a magyar nyelv érvényesülésével és a német nyelv kiküszöbölésével.

Egry után a kiegészítő részéről *Szabó István* (nagyatádi) beszélt zamatossággal a véderőreform ellen és a népjogok kiterjesztése érdekében. A kiegészítő részéről *Egry* kijelentette, hogy a párt a harczoló függetlenségi pártokhoz csatlakozik.

A mai nap utolsó szónoka gróf *Batthyány Tivadar* volt, aki beszédében okolta meg, hogy nem bizik a miniszterelnök tegnap tett ígéreteiben. Ő és pártja a választójogra nem deklarációkat és házhatározatokat, hanem garanciákat kérnek a miniszterelnöktől, mert csakis ezt fogadják el a parlamenti béke alapján.

Batthyány beszéde teljesen kimerítette a tanácskozási időt és így a napirend előtt szólaára feliratkozott *Désy Zoltán* ma nem mondhatta el beszédét. *Désy* valószínűleg holnap szólal fel.

A mai ülésről részletes tudósításunk a következő:

Návy Lajos elnök az ülést fél 11 órakor megnyitja.

A mult ülés jegyzőkönyvét hozzászólás nélkül hitelesítik.

Elnök bemutatja a miniszterelnök átiratát, melyben értesíti a Házat, hogy a király gróf *Aehrenthal* Alajost külügyminiszeri állásától felmentette s helyébe gróf *Berchtold* Lipótot külügyminiszterré kinevezte; jelenti, hogy gróf *Aehrenthal* temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz, csütörtökön tehát a Ház tegnapi határozata értelmében nem tart ülést; bemutatja a főrendiház elnökének átiratát, melyben értesíti a Házat, hogy az ott legutóbb tárgyalt törvényjavaslatokhoz és miniszteri jelentésekhez a főrendiház hozzájárult; jelenti, hogy *Egry Béla*, *Szabó István* (nagyatádi), gróf *Batthyány Tivadar* és *Désy Zoltán* napirend előtt való felszólalásra kért engedelmet, amit ő megadott.

A pártonkívüliek és kiegészítők.

Egry Béla a pártonkívüli függetlenségi képviselők nevében szól és fölolvassa e csoport vasárnapi értekezletén hozott határozatát, mely szerint az eddiginél még nagyobb elkeseredéssel és kitartással fognak küzdeni a katonai javaslatok ellen. (Élénk taps és éljenzés a szélsőbaloldalon.) A nemzet jogos követeléseit ki kell elégíteni, nem ígérekkel, hanem tényekkel. Mielőtt a bank-ügy napirendre került, a kormány a készpénzfelvételét úgy tüntette föl, mint a presztizs kérdését, mégis lemondott róla. Csupa homály van a miniszterelnök nyilatkozatában. Ilyenformán nem lehet békét kötni. A véderőjavaslatokkal óriási terhet akasztanak a nemzetre. Már a nyáron erőszakolták a katonai javaslatokat, de ime, elmúlt az ősz, már

a téből is kimegyünk, a javaslatokból még mindig nincs törvény. Nem is lesz! (Nagy taps és éljenzés a szélsőbaloldalon.) Ugy hallja, hogy a miniszterelnök a katonai büntetőperrendtartást teljes egészében akarja visszavonni. Ez ellen tiltakozik, mert a függetlenségi párt évek során keresztül követelte a katonai perrendtartásnak magyar szellemben való megalkotását. (Élénk helyeslés.)

Szabó István (nagyatádi) bejelenti, hogy a 48-as gazdapártiak mindent el fognak követni a katonai javaslatok megbuktatására. (Éljenzés.) A miniszterelnök olyan választói reformot akar, amely az intelligencia befolyását biztosítaná. Milyen eszközökkel?

Gróf *Batthyány Tivadar*: Pénzzel!

Szabó István: *Andrássy* terveze, mely a plurális szavazatot akarta behozni, alkalmas lett volna az intelligencia befolyásának biztosítására? Hát hogy akarja ezéljárt elérni a miniszterelnök? Szóló a népjogok híve s épp ezért tiltakozik a kiváltságok ellen. Követeli a népparlament megvalósítását s ha ez meglesz, akkor döntsenek a katonai reformokról. (Élénk helyeslés.)

Gróf *Batthyány Tivadar* beszéde.

Gróf *Batthyány Tivadar* kijelenti, hogy 5 keresi a békés megoldást, de ezt csak tárgyi alapon fogadja el, amelyet kijátszani nem lehet. A béke szempontjából fontos, hogy ismerjék egymás felfogását. E szempontból bírálja a miniszterelnök kijelentéseit. Azt vitatja, hogy az álláspontjuk a helyes, amikor azt mondják, hogy a király s a nemzet közti paktum ezt a kormányt is köti. Meg kell csinálni a választói reformot, amely kétféle határozat polgárnak ad választói jogot s az ez alapon összeülő parlament döntse el a katonai javaslatokat, mert csak ez képviselheti a nemzet igazi akaratát. Ez volt a király felfogása 1906-ban s a nemzet is ezt fogadta el. S ma még nagyobb igaza van a királynak. Ezért helyes, hogy ők a prius álláspontjára helyezkednek. Visszatér a koalíziós kormány katonai programjának ismertetésére. A századnyelv s a kilenczes bizottság programja ellenében hajlandó lett volna e kormány a véderőkért megkérni, de még e kis nemzeti vívmányok tekintetében is fent tilalomra találtak. A *Khuen*-kormány ennél kevesebbet ígért, mint a koalíziós kormány s mégis ugyanazon „nem”-mel találkozott fent. Nem fogják megadni a kormánynak a zászló- és jelvénykérdés rendezését sem. Reflektál az *Apponyi*-féle békepontra, amelyek azt jelentették, hogy *Apponyi*, aki eddig sem obstruált, pártjának azt tanácsolta volna, hogy azoknak teljesülése esetén ők se obstruálnak. Maga *Apponyi* kijelentette, hogy e követelések a minimumok. A többség szimpátiával fogadta e beszédet s a miniszterelnök is nagy előzékenységet tanúsított iránta. E pontokkal ment fel *Bécs*be a miniszterelnök, de onnan még kevesebb eredménnyel jött vissza, mint amennyivel felment s a pénzügyminiszternek kellett *Bécs*be utaznia, hogy ott éles eszével segítsen valami formulát találni. A miniszterelnök mostani álláspontja akkor lenne igazán a többségé, ha ez a bécsi ut előtt jött volna létre. Foglalkozik a perrendtartás 80. szakaszával. A kormány e téren sem tudja végrehajtani a kilenczes bizottság programját. Az 1888. évi XVIII. t. cz. helytelen értelmezése megdönti a nemzet unjcz-megtagadási jogát. Foglalkozik a véderő költségeivel. Szerinte *Auffenberg*nek van igaza, aki azt mondja, hogy a véderőjavaslat többet fog herülni, mint azt a kormány mondja s ha ez a kormány nem vállalja, jön egy másik kormány, amely a törvény alapján fogja megadni a költségeket. Tetemes költséggel meg kell járni az altisztai kérdés rendezése is. A kormány álljon elő szociális törvényalkotásokkal, ezeknek megvalósításában szívesen támogatják a kormányt. A mai nemzetközi helyzet mellett ők is akarják a véderő fejlesztését bizonyos feltételek s ellenszolgáltatások mellett. De elvi álláspontjuk a prius. Ez a végleges véderőreformra vonatkozik, amelyet a népparlamentnek tart fentartandónak. Bizonyos provizóriumra azonban hajlandók a véderőreform terén. A mai helyzetből ezt tartja az egyetlen kivezető utnak. Ezt a megoldást a miniszterelnök teljesen elutasította, míg a pénzügyminiszter csak attól tart, hogy az osztrák népparlament a szociális eredmények nélküli provizóriumot nem fogadná el. Nem áll az, amit a miniszterelnök a provizórium hátrányairól mondott. A provizórium nem halasztja el a két-éves szolgálatot. A választói jog terén nem elégzik meg az ígérekkel. Az általános, egyenlő és titkos választói jogot kell megszerezni. Kéri ő is, miképp akarják az intelligencia befolyását biztosítani. Az egész helyzet kulcsa gróf *Tisza István* kezében van. Az ő választójogi programja a *Baross Jánosé*. A munkapártban különböző választójogi álláspontok vannak, mint *Rónay Jenő* és *Hegedüs Lorénté*. A nehézségek tehát magában a munkapártban vannak. Szólok nem

akarnak oly szélső radikális választói reformot, amint azt rájuk fogják. Beszédét azzal fejezi be, hogy a kormány ne határozati javaslatokat, hanem garanciákat adjon és akkor meg fogjuk érteni egymást. (Hosszantartó élénk helyeslés a szélsőbaloldalon. A szónokot számosan üdvözlölik.)

Elnök megállapítja a holnapi ülés napirendjét s két órakor berekeszti az ülést.

Budapest, február 20.

Az „elnyomott nemzetek” kongresszusa. Prágából jelentik: Dr. *Hinkevic* volt horvát képviselő itt járt és kezdeményezésére hozzáálltak annak a tervnek megvalósításához, hogy ez év júniusában Párisban az elnyomott nemzetek képviselői tartsanak tiltakozó gyűlést.

A marosillyei vasuti hid. *Mara László* főispán, *Csulyay Lajos* alispán és *Rosenberg Ignác* képviselő vezetésével nagyobb küldöttség kereste fel ma *Beöthy László* kereskedelemügyi minisztert. A küldöttség *Marosillyén* a *Marosonyi* létesítő vasuti hidhoz anyagi hozzájárulást kért a kereskedelmi kormánytól, valamint *Petrozsény* község számára vasuti átjárókat. *Beöthy* miniszter szívesen fogadta a küldöttség tagjait és mind a két kérelem teljesítését kilátásba helyezte.

Kálmán Gusztáv Kolozsvárott. *Kálmán Gusztáv*, kereskedelemügyi államtitkár március 5-én kerületébe, Kolozsvárra utazik, ahol az államtitkárt nagy ünnepélyességgel fogják fogadni.

KÜLFÖLD.

Fallières és *Alfonz király* találkoznak. Párisból jelentik: A *Tempsnek* jelentik *Madridból*, hogy *Fallières* címűk és *Alfonz* spanyol király legközelebb találkozni fognak. A találkozás célja, hogy a két ország között még mindig fennálló félreértéseket elsimítsák.

A holgár kereskedelmi szerződés. Szófiából jelentik: *Cesov* miniszterelnök és külügyminiszter ma nap itt meg fogja nyitni az osztrák-magyar-bolgár kereskedelmi szerződéses tárgyalásokat.

Kémkedési pör az alsóházban. Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén *Hunt* unionista felvetette azt a kérdést, vajjon a kormány, tekintettel arra a tagvallomásra, amelyet a lipcei birodalmi törvényszék egy kémkedési perének tárgyalásánál egy angol alattvaló tett, nem volna-e hajlandó barátságos és nem formális uton lépéseket tenni oly irányban, hogy új tárgyalást, avagy az eljárás revízióját rendeljék el. *Sir Edward Grey* államtitkár kifejté, hogy az angol kormányra nézve ez a kéréslet egész céltalan volna. *King* liberális azt kérde, vajjon az angol és a német külügyi hivatalok között folyt-e jegyzékváltás a *Stewart*-ügyben. *Grey* kifejtette, hogy e tárgyról további kijelentést nem tehet. *King* képviselő *Asquit* miniszterelnökhöz intézett kérdésében a németországi és angliai kémkedési perek folyamán folytatott eljárások különbözőségére utalva, azt kérde, tudja-e a kormány, hogy Németországban a kémkedés miatt elítéltet könnyebb büntetéssel sújtják és a feltételek kevésbé megbecstelenítők és vajjon nem hajlandó-e törvényhozási uton intézkedni, hogy hasonló büncselekményeket Angliában hasonlóképpen intézzenek el. *Asquit* miniszterelnök kifejté, hogy ugy Angliában, mint Németországban a kémkedési perekben az ítélet kimérése a törvényszék mérlegelésére van bízva és az ítélet mérlegelésénél a büncselekmény minőségét, valamint a tettes személyiségét veszik tekintetbe. Nem történt semmi olyan, mi benne azt a gondolatot ébresztené, hogy a törvény módosítása szükséges.

Birodalmi gyűlés. Berlinből jelentik: A ház folytatta a költségvetés tárgyalását. *David* (szociáldemokrata) pártja nevében követeli a közvetlen birodalmi adó bevezetését és polemizál a hadsereg és haditengerészet széljára terbe vett több követelések ellen. A lakosság nagy tömegének nem áll érdekében a Franciaországgal vagy Angliával való háború, csak csekély pénzügyileg hatalmas körök óhajtják a háborút, hogy azzal kapcsolatban jó üzleteket csináljanak. Szólok rámutat arra, hogy a nagyméretű szövetség kommunikálja az államtitkár fejtegetéseit számos pontban valótlannak minősítette. Az a körülmény, hogy a császár nem

fogadta a birodalmi gyűlés elnökségét, presszió a birodalmi gyűlés mint szuverén testület ellen. A kormány elégedjék meg, ha hajlandók vagyunk az uralkodó kormányával gyakorlati munkát végezni. És mi készséggel vagyunk hajlandók pozitív közreműködésre, alkotmányunk demokratikus irányban való kiépítése érdekében. *Schiffer* (nemzeti liberális) az elnökválasztásnál történt eseményekkel kapcsolatban a következőket jegyzi meg: *Bebel* nyilatkozatait csak úgy lehet értelmezni, hogy *Sheidemann* szociáldemokrata alelnök az elnök akadályoztatása esetén köteles és hajlandó a látogatást az udvarnál megtenni és a császárt a házában elvinni. *Bebel* képviselő: Egyszerűen kövé meredek *Schiff* ur nyilatkozata miatt. Egész nyilatkozatában egy szó sem igaz. (Nagy nyugtalanság.) Szóla behatárolt ismerteti a bizalmas tanácskozás lefolyását és így fejezi be szavait: Ünnepies nyilatkozat nem történt, csak azt mondtam, hogyha az elnök akadályozva van a hivatalos kötelezettségek teljesítésében, úgy természetes, hogy az alelnöknek kell azokat végeznie. Udvaroncokdásról vagy császárelvételéről nem volt szó. A nemzeti liberálisok most bünbakká akarnak engem tenni. *Gröber* centrumpartí szerint *Bebel* téved. Pártjának nem elég a közjogi kötelezettségek vállalása, hanem minden elnöktől azt kívánja, hogy minden elnök vállaljon kötelezettséget, akár irásban van az foglalva, akár iratlan szokásjogon alapul. Ő is úgy emlékezik, mint *Schiffert* képviselő. A szociáldemokraták készek esetleg az udvarnál is megjelenni és hohot kiáltani a császári házra. (Halljuk! Halljuk! Mozdás.) Ezzel szemben kijelentették, hogy a szociáldemokrata alelnök ezt csak kényszerhelyzetben fogja megtenni. Azt sem lehet kívánni, hogy az egész párt éltesse a császárt. A költségvetés első olvasása ezzel befejezést nyert és a javaslatot a költségvetési bizottság elé utalták. Az egyes pártoknak a házszabálymódosításra vonatkozó indítványát vita nélkül a megnagyobbított bizottság elé utalták.

Olasz dreadnought. Rómából jelentik: Előkelő katonai gyárcsokból és tanárokból bizottság alakult, amely országszerte gyűjtést fog megindítani egy új Dreadnoughtra. A felhívásban már azt is jelzik, hogy az új hadihajónak Mediterránon lesz a neve és Catania hazafias polgárai azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy *Olaszország meghódítsa az egész Földközi-tengert.*

A francia Kongo-terület átadása. Párisból jelentik: A gyarmatiügyi miniszter kinevezte *Perriquet* és *Crevel* tüzérségi kapitányokat a középafrikai bizottság vezetőivé, akik hivatva vannak a november 4-iki egyezmény értelmében Németország megbíztaival egyetértéssel megállapítani a *Németországnak átengedett Kongo-terület pontos határait.* A határkijelölési munkálatok márczius végén veszik kezdetüket.

EGYHÁZAK

(A görög-katolikus magyar püspökség.) A görög katolikus magyar püspökség létesítése kérdésében *Mihályi* Viktor balázsfalvai érsek és metropolita vasárnapra püspöki konferenciára hívta össze egyháztartomány püspökeit. Az értekezleten dr. *Radu* Demeter nagyváradi és dr. *Hosszu* Vazul lugosi püspökök, valamint a szamosújvári egyházmegye képviselőit *Georgiu* János káptalani helynök jelentek meg. A püspöki konferencia hétfőn egész délután tárgyalta a kérdést és csak kedden fejezte be tanácskozásait. Határozatát és a kidolgozott véleményt, amelyet a szent-székhöz terjesztettek föl, a konferencia ezután nem hozta nyilvánosságra. A tanácskozásokról mind össze annyi szivárgott ki, hogy az összes egyházi és világi főlshózlalók az egyházmegye területi integritásának és jellegének csorbítatlan főtartása mellett nyilatkoztak.

(Lelkészáválasztás.) A magyarszombathelyi (Veszprémmegye) evangélikus gyülekezet *Hofbauer* Pál esperes helyébe lelkésznek megválasztotta *Szabó* Ferenc helyettes lelkészét. — A lebényi evangélikus egyházközség egyhangú választással meghívta rendes lelkésznek *Szalay* Mihály bokori lelkészét. — A magyaralmási református egyházközség *Kellemen* Béla ácsi segédlelkészét, az igriczi református egyház *Gécsé* Albert ujlörinczfalvai lelkészét választotta lelképásztorrá.

(Böjti prédikációk.) Hamvazószerdán, február 21-én megkezdődik a nagyböjti időszak mely húsvét vasárnapjáig, április 7-ikéig tart. Ez idő alatt hetenkint egy-egy napon böjti prédikációk lesznek a fővárosi katolikus templomaiban. A belvárosi főplébániatemplomban minden pénteken délután 4 órakor *Bakács* János plébános, a

terézvárosi plébániatemplomban minden vasárnap délután 4 órakor dr. *Huszár* Elemér káplán tartja a szentbeszédet.

A zsidók autonómiája.

Budapest, február 20.

A izraelita vallásfelekezetek egységességének dokumentálására és a fennálló differenciák elsimítására alakult meg ma az a bizottság, amely az egységes magyar izraelita egyházat fogja megalapítani. Az érdekes gyűlés lefolyása a következő volt:

Ma délelőtt tíz órakor összeült a pesti Lloyd-Társulat dísztermében az országos izraelita értekezlet, amelynek célja, hogy megindítsa a mozgalmat az egész országban az egységes zsidó felekezet és ennek alapján az egységes zsidó autonómia megalkotására.

Az értekezleten körülbelül 240 hitközség képviselője jelent meg, köztük körülbelül harmincz ortodox, összesen több mint hétszázan gyűltek össze a teremben, amelybe már tíz órakor alig lehetett beférni. Elsőnek várhelyi dr. *Rózsa* Izsó szólt föl.

Elnöknek *Székely* Ferenc udvari tanácsost ajánlotta, akit egyhangú lelkesedéssel meg is választottak. *Székely* Ferenc köszönetet mond a bizalomért. Most azért jöttek, ugymond, hogy megtegyék az első lépést az egységes magyar izraelita egyház megalapítása felé. A cél kettős: ünnepies manifesztáció a magyar zsidóság egysége mellett, amelyet bünnös kézzel szétszakítani nem engednek; a cél másik része: az első lépés a magyar zsidóság közjogi egységének megalkotásához, amelyet ő úgy képzél, hogy senki vallásos meggyőződését nem bántja, felekezetiüket kifélt tiszteltté, belülről erőssé teszi. Ezért beszéljenek egymáshoz szeretettel, hallgassák meg egymást türellemmel.

Ezután szólt föl dr. *Klein* Adolf orvos, a szabadkai hitközség elnöke a nagy beszédben méltatta a mozgalom jelentőségét és a kivétel terveit. Az eddigi rendezetlenségnek tudja be azt, hogy a mindenkori kormányok a legellentétebb rendeletekkel kuszáltak össze az adminisztráció menetét; ezek közé tartozik a Lukács György minisztersége alatt történt jóváhagyása az ortodox közvetítő iroda szervezetének. A hallgatóság körében ekkor hangozott föl az első ellentmondás, néhányan abuzgólót kiáltottak, persze ortodox részről.

Dr. *Klein* azzal fejezte be beszédét, hogy a felekezet érdekeinek megvédése csak a belső konszolidáció útján lehetséges. Ezután felolvasta a határozati javaslatot, amelynek öt pontja van. Az elsőben megkölyva kimondja, hogy az izraelita vallásfelekezet egységes és oszthatatlan és senki által sem bontható semmi okon sem két vagy több felekezetre. Elhatározzák ennél fogva, hogy ez alapon még ebben az évben a hazai izraelita hitközségek kiküldötteiből álló nagygyűlést tartanak, melynek főladata legyen, hogy megtegyen a felekezetben az egyetértés és béke helyreállítására minden intézkedést, hogy aztán az ily módon a bevett izraelita vallásfelekezet az ország törvényei szerint megillető önkormányzatot egységes alapon biztosítsák. Az országos értekezlet a határozat végrehajtása céljából országos bizottságot küld ki, hogy a nagygyűlést szervezze, egybehívja, napirendjét megállapítsa, tegyen alkalmas javaslatokat a gyűlésnek a rabbik és hitközségi tisztviselők jogállásának biztosítása, valamint a nyugdíjintézménynek megalapítására. Végül kimondja az értekezlet, hogy elvárja minden vallástársától, hogy félretétve minden más tekintet, közreműködjen az egységes autonómia érdekében. A javaslatot nagy lelkesedéssel hallgatták végig.

Utána *Bakonji* Samu országgyűlési képviselő szólt föl, aki kimutatta, hogy az ország törvényeiben Szent László király óta a legújabb korig nincs olyan tétéles intézkedés, amely a zsidóságot két részre osztaná és ezt ismerve el. Védelmezi Lukács György miniszter rendelete miatt.

Utána dr. *Gencsy* Samu miskolci ügyvéd, majd *Mayer* országgyűlési képviselő beszélt. Ezután *Székely* Ferenc elnök tíz percre felfüggesztette a tanácskozást.

A szünet után az első szónok *Hofmeister* Ignác halasi ortodox hitközségi elnök volt. Az országos egyik legrégibb ortodox hitközsége, Kiskunhalas nevében kijelentette, hogy a mozgalomhoz csatlakozik. Több felszólas után a határozati javaslatot egyhangulag változatlanul elfogadták és a javaslat alapján országos nagybizottságot választottak. Dr. *Schnitzer* Armin komáromi főrabbi imája után *Wohl* Rumi Alof indítványára az értekezlet hálás köszönetet mondott *Székely* Ferencnek pártatlan elnökléséért. Ezzel az értekezlet véget ért.

TÁVIRATOK.

Az olasz-török háború.

Genf, február 20.

A berni permanens békeiroda az olasz-török háború miatt manifesztációt rendez a világbéke érdekében. Huszezer ivet fognak a világ minden részébe aláírás végett szétküldeni. A petíció az ellenségeskedések azonnali becsüztetését és tartós, mind a két félre nézve megtisztelő béke kötését fogja kérni és fel fogja hívni a kormányokat, hogy ajánlják fel szolgálataikat a hadviselő feleknek a béke megkötése végett.

Konstantinápoly, február 20.

A hadügyminisztériumhoz érkezett távirat arról ad hírt, hogy a török-arab haderő támadást intézett *Derna* ellen és sikerült nekik *Akabától* nyugatra két erődbe benyomulni és azokat jórészt elpusztították. A harc három óra hosszat tartott. Az olaszoknak igen nagy veszteségük volt.

Konstantinápoly, február 20.

Said pasa nagyvezír állítólag már legközelebb lemond és *Assim* bey külügyminiszter fog kormányt alakítani. Hir szerint a pénzügyminiszter is megváltik állásától s ebben az esetben *Haladan* közmunkaminiszter fogja felváltani.

A perzslai események.

Pétervár, február 20.

Egy Astrabadból érkezett távirat szerint *Iar Mohamed* khán, a kormánycsapatok vezére, *Kermansahnál* teljesen megsemmisítette *Mohamed Ali* exsah haderejét. A turkoman törzsek vezetői közül tízet kivégeztek. *Salar el Dauleh* herceg, az exsah fivére, csak nagynehezen tudott megmenekülni. *Kermansah* most megint a kormánycsapatok kezében van. *Mohamed Ali* a vereség következtében elhagyta *Giunis-Tepet* és állítólag *utban van Odeszsa felé.*

Teherán, február 20.

A tegnap átnyújtott angol-orosz jegyzék Perzsiának 4 millió összegig előleget ajánl fel 7 százalékos kamattal. Ennek ellenében elvárja a két hatalom, hogy Perzsa haladéktalanul akceptálja az angol-orosz egyezmény alapelveit és elbocsátja az irreguláris csapatokat, mielőtt az exsah és fivére elhagyják Perzsiát. Perzsa azután egy kis hadsereget szervezne és megegyezésre lépne *Mohamed Alival.*

Uj lázadás Albániában.

Frankfurt, február 20.

A „Frankfurter Zeitung“-nak azt jelentik Brindisiből, hogy az odaérkezett *Barion* nevű gőzhajó kapitánya utközben egy drótnélküli táviratot fogott el, amelykben a montenegrói kormány arról értesíti az olasz kormányt, hogy a *malisszorok ujra fellázadtak, e hó 16-án éjjel megtámadtak egy török tábornok és 400 török katonát részint megöltek, részint megsebesítettek.*

A kínai köztársaság.

London, február 20.

Juansikkai Szunjacsen dr.-hoz táviratot intézett, amelykben lemond az elnökségről. A táviratban azt hozza fel okul, hogy ő nem tartja magát méltónak egy ilyen állásnak betöltésére, sokkal jobb tehát, ha *Szunjacsen* marad meg elnöknek. Ő majd csak Észak-Kína ügyeit vezeti tovább. Ha azután a rend majd teljesen helyreáll Kínában és észak és dél között létrejön a megegyezés, akkor teljesen visszavonul a szülőföldjére. Azt hiszik, hogy a lemondás nem végleges és *Juansikkai* inkább csak ősi kínai szokás szerint, szerénységének akart ezzel a lemondással kifejezést adni.

Pétervár, február 20.

A kormány megtiltotta, hogy a kínai követségen kitűzzék az új köztársasági lobogót. A kormány kijelentette, hogy ez az intézkedés nem jelent ellenséges érzületet Kína ellen, de rá volt kényezertve, mert a hatalmak még nem ismerték el az új köztársaságot.

Pétevár, február 20.

Pekingből táviratozzák: A fővárosban állomásozó eddigi császári gárda felvette a köztársasági válogatott csapat nevét. A forradalmi szervezet feloszlott, miután a cél megvalósult. Az ideiglenes köztársasági alkotmány, amely teljesen az amerikai Egyesült Államok alkotmányát vette mintául, 70 szakaszt tartalmaz. Azt beszélik, hogy Sun-Yat-Sen és Juansikkaj közt nagyon jó a viszony.

A berlini olasz nagykövet távozása.

Bécs, február 20.

Diplomáciai körökben biztosra veszik, hogy Pansa berlini olasz nagykövet már legközelebb megváltik állásától és Mattioli, az olasz királyi ház minisztere lesz a berlini nagykövet.

A mexikói lázadók veresége.

Mexikó, február 20.

Guerna-Vaca mellett tegnap nagy csata volt. A kormánycsapatok erős tüzértől támogatva megverték Zapata tábornok seregét. A lázadók vereségének adatai még nem ismeretesek. Tereon mellett a lázadók szintén vereséget szenvedtek és 57 halottjuk volt.

A poézis diadala

vagy

a farsang mérlege.

Férj: Most boldog vagy? A mai napon véget ér a farsang és lányod völegénye még mindig a jövő homályában rejtőzik.

Feleség (epésen): Hát rejtőzik...

Férj: Ehhez azonban nem kellett résztvennünk három bálon, négy táncestélyen és két álarcosbálon. Ehhez nem kellett kilopni a zseemből háromezer koronát, ehhez nem kellett ébren töltenem kilenc éjszakát, ehhez...

Feleség: Csak ne beszéljél annyi szamárságot... Azt hiszed, hogy én oda vagyok a boldogságtól, amiért így történt... Pech, pech... Három fiatalember is volt már a horgon...

Férj: Tudom... Szép kis társaság... Az egyik másnap délelőtt már itt volt a házmesternél és érdeklődött, hogy hány szobában lakunk és pontosan fizetjük-e a házbért... Szép kis poézis...

Feleség: Miért mondd: szép kis poézis?

Férj: Azért mert az a legény egész este a mo-
dern költőkkel főzte a lányomat... Tízszor mondta: Élet, Vágy, Erő, mindig nagy betűkkel és másnap a házmestert vallatta, hogy mennyi hozománya lehet a lányunknak.

Feleség: Ez szemtelenség...

Férj: A másik kettő se volt jobb... Az egyik a kávéházban nyomozott, úgy hogy amikor én jöttem, úgy néztek rám, mint egy váltóhamisítóra és a pikkoló titokban közölte velem, hogy egy detektív keresett. Egy törzsvendég pedig elég szelídebben magyarázta, hogy a pénztárcáját ebben a kávéházban lopták el és ő röviden rá fog akadni a tolvajra.

Feleség: Lehetetlen...

Férj: Ez az én farsangi profitom... A Harmadik legény se volt rest... Ez az ember az üzletbarátainál tudakozódott, de olyan tapintatosan, hogy már az involvenziáról... Köszönöm neked ezt a sok szép hasznot.

Feleség: Mit csináljak? Valamit csak kellett fennünk a lányunkért...

Férj: Mondtam neked, hogy tegyünk a lapba egy kihirdetést, hogy egy derék fiatalember keresetlik, ügynökök díjaztatnak, de persze neked ez nem felelt meg... Neked poézis kellett...

Feleség: Meg akartam óvni a lányom gyengéd lelkiületét...

Férj: Most aztán megóvtad, völegénye azonban nincs...

Feleség (titkolóva): Volt még egy negyedik fiatalember is...

Férj: Hogy hívják?

Feleség: Krasznay... Az a szöke, angolbajuszos... Nagyon finom, gyengéd fiú... Nagyon poetikusan beszélt a lányunkkal...

A mindenek: Nagysága kérem, itt van az inas a szomszéd borbélyműhelyből... Krasznay ur kérdezteti, mennyi hozományt kap a kisasszony.

Ray.

Egy miniszteri fogalmazó tragédiája.

— Halál fegyvertisztogatás közben. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 20.

Ma este nyolc óra után pár perccel megszólalt a főkapitányság ügyeletes szobájának a telefonja:

— Halló itt a mentők beszélnek. A Logodi-
utezában halva találtuk lejtényi Vadász Loránt honvédelmi miniszteri segédfogalmazót. Minden körülmény az öngyilkosság mellett szól, de a család tagjai kizártnak tartják és balesetről beszélnek...

Dr. Muskó Sándor segédfogalmazó és dr. Rónai Sándor rendőrorvos rögtön kimentek a Logodi-utca 105-ik számú házba, ahol a második emelet 4-ik számú lakása a meghalt fogalmazó otthona. Négy gyönyörű, elegáns, pazar bőkezűséggel berendezett szoba, a gazdagság, a fényűzés minden jeleivel elhalmozva.

A halott a diványon feküdt. Huszonhat esztendő, a fejét a golyó csufította el. Mellette csak Szeszszka Judit cselédleány könyezett, a család tagjait csak később értesítették.

Lejtényi Vadász Loránt a honvédelmi miniszteriumban, az önkéntesi osztályban, mint segédfogalmazó működött. Förster Aurél a monori kerület Kossuth-párti képviselője leányához, Beatrixhez régi barátság fizette. A barátságból szerelem lett és május 12-én meg is tartották az esküvőt. A fiatal ember azóta minden idejét a feleségének szentelte, mindig együtt voltak, nagyon boldogan éltek. A kiküldött rendőrtisztviselő semmi okot se talált, amiért a fiatal férj megváltatott volna az életétől. Levelet se hagyott hátra, anyagi bajok se zaklatták és így az öngyilkosság ki volt zárva.

A rendőrség addig kikutatta azt, hogy egész nap mivel foglalkozott a miniszteri fogalmazó. Amikor a hivatalból hazajött a felesége megkérte, hogy kísérje el az anyjához Förster Auréléhoz, aki a Molnár-utca 10-ik számú házban lakik. Az asszony ugyanis a jövő hónapra kis gyereket várt és a kelengyét akarta megvásárolni.

Öt órakor Vadász Szeszszka Judit cselédleányt behívatta és leküldte kocsijáért. Mind a ketten beültek a feleségével és elmentek a fogalmazó anyósához. A lakásban csak a cselédleány maradt. Vadász fölkereste az anyjához a feleségét, majd a lenn várakozó kocsival hazavitte magát.

Alig dobta le a kabátját, lecsöngette a cselédleányt és így szólott hozzá:

— Hála Isten, hogy van egy kis szabad időm, majd kitisztítom a fegyvereimet!

Ami ezután történt, azt a cselédleány könyezve mondotta el:

— Már régen említette a nagyságos ur, hogy ki akarja tisztítani a fegyvereit. Petroleumot, törlőrongyot hoztam be neki, aztán kimentem a konyhába. Az ur a dolgozó szobájába vonult vissza, az asztalra tette a fegyvereit: egy browningot, egy flobert-pisztolyt és a nagy vadászfegyvert. Többet nem tudok.

— Eltelt egy félóra, semmit se hallottam. Se dörrenés, se sikoltozás, azt hittem, hogy már elvégezte a nagyságos ur a dolgát, bementem tehát a szobába. Ijedtemben elsikoltottam magamat. A nagyságos ur a karosszékben feküdt, a homloka véres volt. Ki akartam rohanni, de gyöngö hangon megszólított:

— Judit!

— Mi tetszik? — kérdeztem remegve.

— Nagyon jó, hogy bejött Judit, meglöttem magam! Siessen orvosért!

Leszaladtam Szabó Sándor házmesterhez, de orvost nem tudtunk kapni, hanem a mentőket értesítettük, akik nagyon hamar megérkeztek. Akkor már lehanyatlott a teste és alig volt benne valami élet. A doktor urak segítségével lefektettük a diványra, de akkor már kilehelte a lelkét...

A megrendítő baleseről kiméletesen értesítet-

ték az egész családot, akiket egészen lesújtott a borzasztó szerencsétlenség.

A meghalt fiatalember igen jómódu, tekintélyes felvidéki családból származik. Az apja lejtényi Vadász József a felvidéken élénk részt vett a politikai mozgalmakban. Ezelőtt tíz évvel halt meg. A miniszteri fogalmazó tragikus vége mindenkit nagy részvétet keltett.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND: Naptár. Szerda, február 21.

— Róm. kath. Hamvázó sz. — Prot.: Eleonora. — Görög-orosz: február 8. Tódor vt. — Zsidó: Adar 3. — A nap két reggel 6 óra 59 perccel, nyugszik este 5 óra 29 perccel. — A hold két reggel 8 óra 23 perccel, nyugszik este 9 óra 54 perccel.

A pénzügyminiszter fogad elután 4 órakor.
A horvát miniszter fogad délután 4 órakor.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.
Japánkiállítás a Teréz-körút 7. szám alatt lévő földszinti termekben. Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen. — Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum állattára 9—2-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Gyermektanulmányi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig és 4—7-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Tanszermúzeum 3—7-ig. — Társadalmi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig és 4—7-ig.

— Személyi hírek. Lajos bajor herceg az elmúlt éjjel Prágába utazott. — A görög trónörökös ma reggel Triestbe érkezett és délután Pyreus felé tovább utazott. — Augusta főhercegné asszony gyermekeivel ma este fél 7 órakor Budapestre Bécsebe érkezett. — János György szász herceg és hercegnő ma reggel Bécsebe utaztak. — Gróf Széchenyi Miklós nagyváradi püspök tegnap este Bécsebe érkezett.

— József főherceg betegsége. József főherceg állapota már annyira javult, hogy dr. Herczel tanár megengedte, hogy e hó 22-én, csütörtökön elhagyhatja a szanatóriumot, ahol négy héttig feküdt. A főhercegnék egyelőre még nyugalomra van szüksége s így budavári palotájában marad, ahonnan csak később fog elutazni, minden valószínűség szerint a tengerpartra.

— Rajner főherceg gyémántlakodalmá. Bécse-ből jelentik: Az urakháza tegnap hozott határozatának megfelelően ma délelőtt az urakházak elnöke és alelnöke megjelent Rajner főhercegnél, hogy átnyujtsa az urakháza szerencsekívánatait. Röviddel azután a főherceg a képviselőház elnökségét fogadta. A Wiener Abendpost Rainer főherceg és nejének holnapi gyémántlakodalmá alkalmából ünnepi cikket közöl, amelyben a lakosság hódolatát fejezi ki az ünneplő házaspárnak, amely a haza és az általános jólét érdekében kifejtett nagylelkű munkásságával mindenkinek szívét megnyerte.

— A román királyi pár Herkulesfürdőn. A Bukaresti Handelszeitung értesülése szerint Károly király és Erzsébet királyné a nyár folyamán néhány heti tartózkodásra Herkulesfürdőre utaznak fürdőhasználat végett. A királyi pár eddig rendszeresen Ragatzban szokott fürdőzni.

— Miért nem ment a császár Szófiába? Szófiából jelentik: Nagy feltűnést keltett a hivatalos bolgár távirati ügynökségnek egy mai jelentése. Egyes bulgáriai lapok ugyanis azt írták, hogy a szófia kormány meghívta a császárt a koronázási ünnepekre és Miklós császár bizonyos feltételeket szabott megjelentésének. Így követelte a schizma megváltoztatását és a Balkánon a status quo fentartásának biztosítását. Ezzel szemben a hivatalos távirati ügynökség megállapítja, hogy a bolgár kormány nem hívta meg a koronázásra a császárt, tehát szó sem lehet ilyen kikötésekről.

— Kinevezések az udvarnál. A király dr. Querner József főkamerasi hivatalbeli osztálytanácsosnak kiválóan eredményes szolgálata elismerésül az udvari tanácsosi címet és jellegűt a díj elengedésével adományozta; Ulreich Adolf osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott udvari titkár a főkamerasi hivatalnál ugyanezen udvari hivatalhoz osztálytanácsossá; dr. Mosser Péter főkamerasi hivatali I. osztályú udvari fogalmazót ugyanezen udvari hivatalhoz udvari titkárrá kinevezte.

— Ötven ember a vízbe fullt. Kalkuttából jelentik: A Chinchow vontatógőzös tegnap Hangoon közelében zátonyra jutott. Mintegy ötven ember a vízbe fullt. Azt hiszik, hogy a hajó erős örvénybe került.

— Oriási tüzvész. Bombayból táviratozzák: Egy térségen, melyen több ezer bál gyapot volt elhelyezve, ma tűz támadt, mely mintegy 2,500.000 font sterling kárt okozott.

— Gróf Aehrenthal temetése. A világ minden részéből érkeznek részvétnyilatkozatok, amelyek a diplomácia gyászának kifejezését juttatják Bécsbe. Alig van számottevő lap, amely ne foglalkozna az elhunyt külügyminiszter személyével és politikájával. Minket legközelebből érdekel a *Neue Freie Presse*, melynek mai számában két cikket közöl, amelyek gróf Aehrenthal külügyminiszter működését méltatják. Az egyiket *Wekerle Sándor* volt miniszterelnök írta, a másik gróf *Andrássy Gyula* tollából való.

Wekerle volt miniszterelnök cikkében rámutat arra, hogy a meghalt külügyminiszter rendületlenül kitartott a kettős monarchia államjogi organizációja mellett. Egyenlő hűséggel, egyenlő öszinteséggel szolgálta a monarchia mindkét államát és nagy súlytal védte meg érdekeit a külügyi politika egész területén. Cikkét a következő szavakkal fejezi be: „A személye iránt való őszinte nagyrabecsülés halálával újból feléled és ez adja meg emlékének a legszebb babért. Politikai irányának eredményei és következményei számunkra igen értékes örökséget képeznek, amelyet saját legjobban felfogott érdekeinkben kötelesek vagyunk megőrizni s tovább fejleszteni.” Gróf *Andrássy Gyula* a következőket írta: „Most, amikor a halottnak azzal többé Ausztriában nem árthatok, egyet szeretnék megemlíteni, Gróf *Khuen-Héderváry Károly* miniszterelnök mai kegyeletes beszédében igen helyesen kiemelte, hogy a meghalt külügyminiszter teljesen jóakaró magatartást tanúsított mindannyiszor, amikor magyar ügyekről volt szó, még pedig nemcsak a mostani, hanem az előbbi kormány idejében is. Különös odaadással támogatta az előbbi magyar kormány törekvéseit a válság idejében, amely a koalíciós kabinet katonai programja miatt tört ki és a maga részéről mindent elkövetett, hogy a nehézségeket elsimítsa és eltávolítsa. Már ez is elég alapot nyújt arra, hogy Magyarország halásán emlékezzék meg róla.”

A királyt gróf Aehrenthal temetésén *Ferencz Ferdinánd főherceg* fogja képviselni. A holttest beszentelését a Szent Mihály udvari plébániatemplomban *Nagl* bimbos hercegek fogja végezni. Az első beszentelést a külügyminisztériumi palotában gróf *Széchenyi* nagyváradi püspök, gróf Aehrenthal sógora fogja megőjtetni. Ma délután *Avarna* herceg olasz nagykövete megjelent a külügyi hivatal palotájában és a miniszter koporsójára gyönyörű koszorút helyezett, melyben babérlevelek, pálmaágak és fehér rózsák váltakoztak.

A magyar kormány, valamint az országgyűlésnek mind a két háza gróf Aehrenthal emléke iránt való tiszteletüket a temetésen nagy számban való megjelenés által fogják leróni. A magyar kormány képviselőiben gróf *Khuen-Héderváry Károly* miniszterelnök, gróf *Zichy János* vallás- és közoktatásügyi és gróf *Serényi Béla* földművelésügyi miniszterekkel Bécsbe utazik, hogy a temetésen részt vegyenek és gróf Aehrenthal koporsójára koszorút helyezzenek. Ezenkívül a képviselőháznak *Náday Lajos* elnök vezette küldöttsége is Bécsbe utazik, amelyben mintegy harmincz képviselő vesz részt. A főrendiháznak huszonöt tagja, köztük számos titkos tanácsos gróf *Zichy Ágost* főudvarnagy vezetésével jelenik meg a temetésen. Végül holnap az összes udvari méltóságok Bécsbe utaznak, hogy a temetésen részt vegyenek. *Wekerle Sándor* volt miniszterelnök is Bécsbe utazik a temetésre.

A második hadtest és landwahr-parancsnokság rendelete szerint gróf Aehrenthal külügyminiszter koporsójának beszentelésén 22-én délután fél 3 órakor megjelenni tartoznak a bécsi helyőrség összes szolgálatban nem lévő táborkapitányai és törzstisztjei, továbbá minden csapatotest egy századosa, egy altisztje, továbbá az összes intézetek egy-egy tisztje vagy katonai hivatalnokai.

— Halálos vasuti katasztrófa. Milánóból táviratozza tudósítónk: A milánó-turini villámvonat Vercelli állomás közelében összecúszott egy tehervonattal. Négy utas halálosan megsebesült.

— Házasság. Székelyföldvéri dr. Szilágyi Gábor, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyei szolgabírája, Szilágyi Emil nyugalmazott honvédelmi miniszteri tanácsos fia, vezette oltárhoz dezséri *Rudnyánszky* Hannát, dezséri *Rudnyánszky* László nézevei főszolgabíró leányát.

Dr. *Elesz* Oszkár fővárosi ügyvéd február 25-én tartja esküvőjét a Dohány-utcai zsidó templomban *Bleier* Amáliával.

Neuwirth Rezső e hónap 27-én tartja esküvőjét *Salgó* Lillyvel, dr. *Salgó* József és neje, *Grauer* Paul leányával.

— A nagy sztrájk. Londoni jelentés szerint a márczius elsejével fenyegető angliai bányászsztrájk minden más kérdést háttérbe szorít. Általánosan nagy nemzeti gazdasági katasztrófától félnek. Londonban most valóságos hegyeket raknak össze szénből. Ha ez így megy tovább, akkor egy tonna szén ára, amely már most is huszonöt shilling, hatvan shilling lesz. A *Times* megállapítja, hogy az angol szénbányamunkások sztrájkalapja kétmilliógyuszázathatvanhétezer fontra, azaz körülbelül negyvennyolc millió koronára rug. Ez az összeg négy hétre elegendő és így, ha a sztrájk négy hétig eltart, ez az országra nézve leírhatatlan katasztrófát jelentene. Egyébként *George Asquith* az ipartanácsos a szénipari mozgalomról folytatott beható tanácskozás után azt jelentette a kormánynak, hogy kötelessége volna az angol békéltető hivatal körzetében, amely a szénbányák egy harmad-részt teszi ki, azonnal megtenni a szükséges lépéseket. Dél-Walesben, Northumberlandban, Durhamban és Skóciában a tárgyalás még folyamatban van. A szállítómunkások szakszervezetének intézőbizottsága elhatározta, hogy a szénmunkások sztrájkja esetére a sztrájkot fogja javasolni. Jellemző, hogy a walesi bányavállalatok amelyek eddig a legharagosabbak voltak, most leginkább hajlanak a megegyezésre. Sir *George Asquith*, a kereskedelmi minisztérium képviselőjének intervenciójára a glasgowi hajótulajdonosok és kikötői munkások megegyeztek abban, hogy a köztük fennálló vitás kérdéseket döntőbírószá elé terjesztik.

Londonból jelentik: Az óriási sztrájkokról, mely Angolországot fenyegeti, megközelítő képet adnak ezek a számok: kerek egy millió bányász fogja becsülni a munkát a kitűzött időben. Ezekhez fog csatlakozni 650.000 gyapotszövő munkás, a réz- és vasbányák 300.000 munkása, 460.000 mechanikus, 243.000 szállítmányozó munkás, a festőgyárak és postógyárak 236.000 alkalmazottja, a biscuitgyárak 112.900 női munkása és 75.000 cserpező és kályhabető. A sztrájkolók 2 millió font sterling fölött rendelkeznek, de ez az összeg éppen nem mondható nagyának a sztrájkolók rengeteg számához viszonyítva. Ha a dockmunkások a holnap tartandó gyűlésen szintén kimondják a csatlakozást, akkor a sztrájkolók száma majdnem megkétszereződik.

Az egyeztető bizottság ma tárgyal a bányatulajdonosokkal és a munkásokkal. A tulajdonosok előterjesztették azokat a feltételeket, amelyek mellett a minimális munkabérek megadnák. De ezt a munkások nem fogadták el.

— Izgalmas főúri esküvő. Münchenben *Lichtenstein* Alfréd hercegnek *Oettingen-Wallerstein* Márta hercegnővel való esküvőjét, amelyik tegnap délelőtt folyt le nagyszámu vendégsereg jelenlétében, egy tragikus eset zavarta meg, amely a jelen voltak között nagy megröszérlést keltett. Ugyanis *Windischgraetz* Ernő herceg, a menyasszony násznagya, az oltár mellett elájult és összeesett. Az eskető pap gyorsan föladta neki az utolsó kenetet, azután lakására szállították, ahol nemsokára visszanyerte eszméletét és jobban lett.

— A pap gyilkossága. A hollandiai *Osterseben* letartóztatták *Evdol* lelkészt. Már régen gyanúsították, hogy őt tette el láb alól a város egyik legtehetősebb kereskedőjének hónapok előtt nyomtalanul eltűnt feleségét, de bizonyítani semmit sem lehetett ellene. *Evdol* bevallotta, hogy sokáig üldözte szerelmével az asszonyt, aki nem akarta meghallgatni. Egyszer találkozott vele a réten, amint sétált a hazafelé tartott a városba. Ismét ostromolta érzéskoskodott vele s mert az asszony fenyegetődzött, hogy elárulja, a hídról a folyóba dobta az asszonyt.

— A szerajevói horvát tüntetések. Szerajevói jelentés szerint a tüntetéseken most már a szociáldemokraták is részt vesznek, amivel a tüntetés jellege egészen megváltozott. A horvát képviselők hiába fáradoztak azon, hogy a mozgalmat nyugodtabb mederbe tereljék, egész éjjel gyalogos katonák és lovas rendőrök czirkáltak az utcákon és sok embert letartóztattak. A kormány erőlycs intézkedésekre van elszánuva. Az iskolák zárva vannak. Szerajevóból táviratozzák: A mai délelőtt nyugodtan telt el. Az iskolákban az előadás újból megkezdődött. Hír szerint a tartománygyűlés holnap ülésén a tegnapi esti események ügyében interpelláció lesz. Zágrábban arra a valótlan hírre, hogy a szerajevói tüntetéseknél megsebesült *Sabinagics* nevű diák meghalt, ma délután a diákok nagy számban megjelentek az országos színház földszintjén és a közönséghez intézett beszéddel rábírták azt, hogy a gyász jelölül hagyja el a színházat. Az előadást ennek következtében nem tartották meg. A jogpárt vezérlő bizottságának nevében dr. *Starcevic* táviratot intézett *Mandics* szerajevói képviselőnek, melyben közölni szeretné mond a szerajevói lakosság testvéri szolidaritásának kifejezéséért. Több ellenzéki lapot, melyek a legutóbbi szerajevói tüntetések alkalmából heves kirohanásokat intéztek Magyarország és a magyar kormány ellen, elkoboztak.

— A szatmármegyei árvíz pusztításai. A szatmármegyei árvíz a legnagyobb pusztításokat *Panyola* községben okozta. E község február 13-ától 16-ig a külvilágtól teljesen el volt zárva, a község belterületén 1—1 és fél méter magasan hömpölygött a Szamos jéggel borított vize, törve-zuzva, amit ért. Az egész faluból csak a templom, a református paplak s körülötte 7—8 ház maradt ment az áradás pusztításától. Szerdától esütőrtökre virradó éjjel az egész község talpon volt, a lakosság az egész éjjelt imádkozással és zsoldtörök énekléssel töltötte a pap házában. A nemrégiben még virágzó község tisztára romokban hever. 260 lakónkból eddig 172 össze-főtt; 68 többé-kevésbé megsebesült s csak 20 maradt épen. A meléképületek majd mind romokban hevernek. 1600 lélek közül 1038 hajléktalan s mindenéki kifosztott. Kenyeret szalonnát a szomszéd községek, főként Fehérgyarmat lakói küldtek. A nyomor óriási. A kormánytól az alispán jelentése alapján sürgős segítséget vártak, ami azonban eddig nem érkezett meg. Utázkatonák dolgoznak jelenleg a töltés ideiglenes helyreállításán. A határ még mindig méternyi jéggel borított víz alatt áll. Csupán ezen egyetlen község kára legalább 600.000 koronára tehető. *Panyolán* a legnagyobb kétségbeesés uralkodik. — A szatmármegyei árvíz megszűnt. A kirendelt utázkatonák a vizek lefolyására több széles árkot húztak és a víz lefolyt. Szatmár város tanácsa ma nagy rakomány eleséget küldött az inséges falvakba, míg a kormány elrendelte a segélyre szorultak összeírását. — *Munkácsról* jelentik: A hírtelen hóolvadás következtében a Tisza annyira megáradt, hogy a Tisza mentén fekvő községek veszedelemben forognak. Váránál az ár kiöntött és 300 házat borított el vízzel. Vásárosnaménytől egész Vitkaiig az egész terület víz alatt áll. Az ármentesítő-társulat órei éjjel-nappal örködnek a töltéseken, nehogy az ár áttörje.

— A dinamit. Helbrából táviratozzák (*Eisleben* mellett): A múlt éjjel a hohenthali tárnában egy dinamitlöveg korai robbanása következtében súlyos szerencsétlenség történt. Egy bányász fejét letépte a robbanás, két bányász súlyosan, négy könnyebben megsebesült.

— A gyémántolvaj Budapesten. A múlt hónap közepén az antwerpeni bíróság körözö-levelet adott ki egy galicziai testvérjár ellen, akik 175.000 frank értékű gyémánttal megszöktek *Belgiumból*. *Gutwirth* Rafael és *Jacques* néhány évvel ezelőtt telepedtek meg Antwerpenben. Szorgalmasan dolgoztak és csakhamar előkelő ékszerüzletre tettek szert. Január közepén váratlan meglepetés érte azokat az üzletembereket akik kölcsönöket adtak a két testvérnek. *Gutwirthék* üzlete egy regelen nem nyílt ki. A hitelvezők, akik nagy értékű gyémántokat bíztak a két fivérre eladás végett, — rosszat sejtve siettek a rendőrségre és csakhamar kiderült a szomorú valóság. *Gutwirth Rafael* és *Jacques* megszöktek Antwerpenből és magukkal vitték százhetvenöt ezer frank értékű áragyakövet, legnagyobbbrészt briliánsokat és gyémántokat. Ezt a nagyértékű drágaköhamlalt négy antwerpeni gyémántszőlő-gyár biztra rá a testvérpárra. A rendőrség mindent megtett, hogy a gyémántolvajokat elfogja, de még a fejükre kitűzött öt-ötezer korona se vezette sikerre a nyomozást. A kutatás szála Budapestre vezetett és a fővárosi rendőrség is megkapta az antwerpeni bíróság körözö-leveletét és a két menekülő gyémántkereskedő arcképét. A főkapitányság detektívjei napokon át keresték őket itt a fővárosban, de nyomukba akadni nem tudtak. Az eredménytelen nyomozás után annak rendje és módja szerint figyelőlapot állítottak ki a két körözött névére a bejelentő-hivatalban. Ez egy piros lap, amelyen a körözött személyi adatai vannak feltüntetve s ezt aztán behelyezik a megfelelő fiókba a többi bejelentőlap közé. Ha már most a körözött Budapestről bejelenté magát, amikor a bejelentőlapját be akarják sorozni a megfelelő helyre, ott találják a piros figyelőlapot. A napokban a bejelentőhivatal értesítette a nyomozást vezető *Török* Miklós rendőrkapitányt, hogy *Gutwirth Rafael* galicziai wieniezi születésű 38 éves Pereskedő a Király-utca 38. szám alatt lévő Elite-szállóban vett 18-án lakást. A kapitány nyombandetektíveket küldött ki az Elite-szállóba, de azok már nem találták ott *Gutwirth* Rafaelt. A szálló személyzetétől megtudta a rendőrség, hogy *Gutwirth Rafael* tegnap este eltávozott a szálló *Mohácsra* utazik. Az kétségtelen, hogy az illető szoros a gyémántolvajjal, mert a szállóbeliek ráismertek a detektívek által felmutatott fényképen. A rendőrség rögtön intézkedett, hogy bármelyik vidéki városba is ér a gyémántolvaj, azonnal elfogják.

— Keményfejű öngyilkos. Ujvidéken *Szimon* Mátyás volt pékmester, 80 éves háztulajdonos régóta betegkedett és hat hónapja ágyban fekvő beteg volt. Betegsége és elhagyatottsága miatt ma revolverből kétszer fejbőlötte magát. Mindkét golyó azonban a koponyacsontban megakadt; sérülése nem veszélyes.

— A széngázmérgezés áldozata. Ma reggel a Szász Károly-utca 4. számú ház pinczéjében, amelyet légszűrővel szarítanak, a kármentő gáztól eszméletlen állapotban találták Szojcsik István harminczhat éves napszámot, akit a mentők a Rökus-kórházba vittek.

— Villamos karambol. Ma délelőtt a Krisztina-körút 87. számú ház előtt nekiment egy közúti villamos az arra haladó omnibusznak. Az összekötés következtében az omnibuszon ülő Boka Anna cselédleány könnyebb sérüléseket szenvedett.

— Uj Cunard-hajó Fiumében. Teljesen új, a legnagyobb modern fényüzéssel berendezett Cunard-hajó lép legközelebb a magyar amerikai vonal szolgálatába. Az új gőzös, a 18.000 tonnás „Laconia” a hajóépítés minden újításával fel van szerelve. Kitűnő kabinok mellett fényes kávéház a fedélzeten, pompás zenecsarnok, könyvtár és egy kitűnően berendezett tornaterem, fűtés, villanyvilágítás, dítművelő távirókészülék teszi teljessé a fényes berendezést. A „Laconia” március 2-án indul Fiuméből Nápolyba és onnan Newyorkba. Az út Nápolyig 3 napig tart, a viteldíj az I. osztályon, teljes ellátással együtt 144 korona. A Nápolyból március 7-én induló 20.000 tonnás „Caronia” gőzessel igen jó alkalma nyílik Alexandriába utazni. Az utazásra vonatkozólag bővebb felvilágosítást nyújt az „Adria” m. kir. tengerhajózási r. t. Fiumében, az „Adria” személyzállító osztálya Budapesten (V. József-ter 1.), a Cunard-társaság bel- és külföldi irodái, valamint az összes helybeli és külföldi menetjegyi-irodák.

— Merénylő napszám. Liosotti Zsigmond napszámos már évek óta együtt élt özvegy Natus Mihályné mosónővel. Az utóbbi időben azonban az asszony elhidegült a férfitől és otthagytta a közös lakást. Tegnap délután Liosotti beállított az asszony Fehérvári-ut 17-ik szám alatti lakására.

— Gyere vissza hozzám, meglátod, jó dolgod lesz! — mondotta a mosónőnek.

De Natusné ajtót mutatott. A férfi erre elővette a revolverét és kétszer az asszonyra lőtt. Szerencsére a golyók egyike se talált. A merénylő napszámot bevitték a főkapitányságra, ahol kihallgatás után letartóztatták.

— Pallenberg a Royal-Orfeumban. A Royal-Orfeum páratlan műsorát most Pallenberg, a világhírű komikus dominálja aki minden este pont fél 11 órakor lép fel a „Famille Schimek” című végtelenül kacagtató bohózat főszerepében és mintegy ötven óráig tartja állandó derűtségben a közönséget. Az igazgatóság sikeres Pallenberg vendégszolgálatát a végéig meghosszabbítani és a kiváló művészt a csütörtök délutáni mérsékelt helyére előadásra való fellépésre is megnyerni, mely alkalommal Pallenberg utólrhetetlen magánzárait fogja előadni. Ugy a délután, mint az esti előadásokon Pallenberg mellett Adelaide és Hughes; Récey Mariska és esoda elefantjai, valamint az összes többi színdarabok szereplői is fellépnek.

— Halálozás. Tegnap délután temették el Szekszárdon a város legöregebb polgárát, a 92 éves Steiner Ignácot. Mozgalmas, szép eseményeknek volt tanúja az elmúlt században Steiner, akit nyolc gyermeke, hatvanöt unokája és huszonöt dédunokája gyászol.

Steger István cibakházi plébános, volt 48-as honvédkapitány, 88 éves korában Cibakházán meghalt.

Gyulai Gyula Elek polgáriskolai tanár 58 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor volt a farkasréti temető halottasházából.

Nagy László földbirtokos, 48 éves korában, Hajdúnánáson meghalt.

Hochsuh József, volt 48-as hová, 84 éves korában, Sümegyen meghalt.

Apsai Dán László bedőházi körjegyző Budapesten elhunyt.

Czr. Réthy Károlyné, Witt Johanna 84 éves korában Miskolcon meghalt.

Gróf Kiehmánsegg alsó-ausztriai helytartó felesége, Kiehmánsegg Anasztázia grófné ma Bécsben hirtelen meghalt.

Dr. rápolti Nagy Jenőné, Kropper Margit álete 27-ik évében elhunyt Magyarlápón.

Sándor Lajos és neje, Moray Edithnek, egyetlen fia, Ferike, 11 éves korában elhunyt. Temetése e hó 22-én, délután két órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

Báró Potier d'Echelles Rudolf ismert író meghalt Bécsben.

Székely Miklós gyógyszerész, Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósági bizottsági tagja, a gyógyszerész-mesteri szigorlatokon a Ferencz József tud. egyetemhez kirendelt kormányképviselő, e hó 19-én élete 70-ik évében elhunyt Kolozsvárt.

Szegesváry József, a nagykarólyi református egyházmegye nyugalmazott és tiszteletbeli esperes és kántorjánosi lelkész e hó 18-án 78 éves korában Kántorjánosiban meghalt. A nagyműveltségű és liberális gondolkodású kiváló egyházi szónok a minden támogatásra szoruló nemes ügynek igaz pártolója volt. Halála széles körökben őszinte részvétet keltett.

x Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 31. sz. Színházi és variété műsor. Kezdeté 8 órakor.

x Fedor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A kulisszák világából.

— Színházi csevegés. —

(Berczik Árpád jubileumához.)

Tegnap ünnepelték a Nemzeti Színházban Berczik Árpádot abból az alkalmából, hogy ötven év előtt, 1862. február 19-én adták a legelső darabját. Elképzelhetem, hogy a jubiléus szerző, az akkor még „tehetséges kezdő”, milyen drukkot állt ki a „Nincs mamája” premiéréjén. Akkor is minden bizonytalannal tele volt a nézőtér, mint tegnap. És akkor is élénk tapsok szörlítették a lámpák elé. Csak hogy, hol vannak az akkori tapsolók? Él-e még valaki azok közül, akik átérték a fiatal író szorongását, s szeretettel kísérték a kis darab naiv menetét.

Mert, a „Nincs mamája” megbukott. Csak a bátorítás tapsai hangzottak föl és a sajtó is elég hűvösen elparentálta. Bulyovszky Gyula a „Nefelejts”-ben így ír róla:

„A mamátlan leányok kaczerók szoktak lenni, de annál kevesebb szívük van. Ez is olyan pajkos kis jószág, melynek nem fog ártani, ha egy kis esztetikai leckére utasítják. Különben a fiatal szerző, ha párisi élet és közönség állna rendelkezésére, bizonyosan igen kapós darabokat írna.”

Ugyanakkor Balázs Sándor, „A kis árva” című egyfelvonásosa, sokkal barátságosabb fogadtatásra talált. De hol van az is.

Berczik azonban megmutatta, hogy párisi élet és közönség nélkül is tud kapós darabokat írni. E tekintetben is jubiléus, amennyiben most írja az ötvenedik darabját.

Hát ha még ide számítanók a fordításait és azokat az apró bluetjeit is, mely utóbbiak műkedvelői előadások keretén túl nem lettek ismertekké.

A Berczik-szalomban majd minden télen van egy nagyszabású, fényes estély, amelynek főattrakciója a házigazda legujabb szellemes aprósága szokott lenni. Társaságbeli előkelő hölgyek és urak játszanak ilyenkor és nem egyszer annyi sikerrel, hogy a hivatásos művészek is megirigyelhetnék őket.

Az „Ábrándok” című egyfelvonásosnak — amely szintén egy ilyen soirébeli „clou” volt, megmarad az a színész-történelmi nevezetessége, hogy rendezésében Paulay Erzsé, a Nemzeti Színház bájos fiatal művésznője, ekkor gyakorolta először rendezői talentumát és hogy Kürthy György — most szintén a Nemzeti tagja, — akkor játszott először.

Vikár Béla — a tudós akadémikus és rettenthetlen szójátékos — lelkét terheli egy kis versike, melyet abban az időben követett el, amikor Perczel Béla belügyminiszter és Berczik Árpád a sajtóiroda főnöke volt. A minisztérium kapujában találkozott a távozó Vikár egy ismerősével, aki oda sietett:

— Ki van fent? — kérdezte az ismerős.

Mire Vikár így felelt:

Előbb néhány perczel

Ment el Perczel;

De ha vársz egy perczig,

Itt lesz Berczik.

És Berczik ennek ellenére is friss, jó egészségben megérte a tegnapi jubileumot, olyan szellemi erőben, hogy akár még újabb ötven darabban is gyarapíthatja színházaink műsorát.

(Mellőzött farsang.)

Ma van „Hushagyókedd”! Az éjjeli óraütés-kor a cigányok betörnek a nagybögő hasát. Gyászmenetben viszik körül a meghalt Karneval herceget és — kezdődik a bűjt.

Ez persze csak formalitás, csak hagyományos szokás. Azért bizony éjjel után is pezsgőznek, tovább szól a zene és forognak a táncos párok. De szeretem, hogy legalább a formát megtartják.

Annál inkább nélkülözöm színházaink mai műsorán a farsangi darabokat. Pedig jutna mind-egyiknek belőlük: Vachot klasszikussá vált vigjátéka, a „Farsangi iskola” a Nemzeti Színháznak, a többi pedig válogathatna ezekből: „Táncos huszárok”, „Álarcos bál”, „Báléj”, „Varázskeringő”,

„Szerelmi keringő”, no meg a „Fekete”, a „Sárga” és a „Rózsaszínü-dominó”.

(Orosz világ Budapesten.)

Az egyetlen táncprodukció, melyet a mai színházok ígérnek, a Mlle. Adorée Via Villány meztelen ugránczolásai, és ezek igazán nem gerjesztenek bennünk farsangi hangulatot.

Bőséges kárpótlást várok a közeledő orosz ballettől, mely a megtetőzése leend a nálunk ujabban észlelt orosz áramlatnak. Giordano „Szbériá”-ja már beleszingatott ebbe az érdekes milieu-be, ezen a héten a Bizó és Lengyel „Czárno”-je fogja — Márkus Emma közvetítésével — a magyar-orosz rokonszenvet a forrponotg fokozni és akkor jelenik meg a kecses Kassawina, s az ördögös Nijinsky, hogy a készen talált lelkesedés lobogó lángjainál érejenek el gyújtó hatást.

Közelednek. A múlt évben még a londoni, párisi, majd berlini lapok dithirambusai figyelmeztettek rájuk. Időközben már Drezdában hódítottak, most pedig Bécsben keltene szenczácziót. Hogy nálunk, a Népeperában mikor ismerkedhetünk meg velük, egészen attól függ, hogy a bécsi Hofoper közönsége mikor ereszti őket ide jönni.

A műsruk egyik legszöbb darabja „A rózsaszelleme” című némajáték. Egy fiatal lány bálból jön haza s hálószobájában fáradtan elalszik. A kezében szorongatott rózsza életre kel, kiröppen a szelleme, fölébreszti a leánykát s együtt táncolnak tovább. Théophile Gauthier ismert költeménye szolgált a darab alapjául, s Weber „Felhívás keringőre” című klasszikus kompozíciójára tánczol a kis Kassawina és partnere Nijinsky.

Tömegesen szerepel a női és férfi balletkar a „Polowetzi táncok”-ban, melyet Borodin „Igor herceg” című operájából szakítottak ki. Valódi telivér kozák vadság nyilvánul meg e szédítően vad táncokban.

A „Scherazade” viszont, tragikus tárgyával, megrázó hatást gyakorol. Egy keleti fejedelem akkor toppan háremébe, amikor hölgyei a néger rabzolgákkal ölelkeznek. Irtózatos dühében rögtön leüli valamennyit, csak éppen Zobeiranak, kedves odaliskjének kegyelmez meg és megengedi, hogy ő maga döfje a tört a szívébe. Zobeira megható némajáték után lesz öngyilkossá s haldokolva rogy kedvese holttestére.

Rimsky-Korjakow orosz jellegű zenéje és a pazar fényű keleties kosztümök s diszleték emelik a szenczácziós hatást.

Ez a hatás szinte veszélyes arányokat ölthet, ha csak a tizedrésze is beválik mind annak, amit a szálingózó hírek mondanak. Az orosz táncosok hipnotikus erővel rendelkeznek s akik szédítően gyors pionettjeiket, mesés lábrilláikat, kigyószzerű hajlékonyságukat és tüneményes ugrásaikat látják, annyira beleszédülnek, hogy amikor a színházból távoznak, lábujjhegyen „spicczelve” veszik át felöltőjüket a ruhatárból, „chassé”-zve sietnek haza és hazaérve Nijinsky-szökékekkel mennek föl a lépcsőn.

(Trompf.)

Bródy Sándor néha olyan szórakozott, hogy a legjobb ismerőséről se tudja kicsoda. Vagy talán, csak úgy tesz.

E napokban találkozik Váradi Arankával és megszólítja:

— Gratulálok magának.

— Mihez? kérdi a kitűnő fiatal művésznő.

— Na, ... mert férjhez ment.

— Az nem én vagyok, hanem a hugom.

— Ja igaz, ... maga a — Nusi.

Váradi Aranka méltán követelheti, hogy úgy a neveért, mint a szépségeért s elsősorban a sikeréért ismerje a — kritikus. Ezért hát, kissé sértődött hangon felelte:

— Nem, kedves Prém Jóska, én Váradi Aranka vagyok.

Egy látesőves ur.

(*) Barrientos Mária a Népeperában. A „Sevillai borbély” mai előadásán Rosina szerepét Barrientos Mária, a Lires és agyonreklámozott spanyol koloratura-művésznő énekelte, akit mi-

napi bemutatózó hangversenyén a közönség is, a kritika is igen vegyes érzelmekkel fogadott. Ma a színpadon mutatkozott be és a koloratura virágzásának idejében irt operában sokkal közelebb fért hozzá a művészet, mint a hideg hangversenyteremben, ellentétes stílusú műsorzámaiban. Nem nagyterjedelmű hangját bámulatos művészettel aknázza ki és finom, árnyalatokban gazdag dinamizmusával — a crescendói és decrescendói gyönyörűek — a nagyskálájúság impresszióját kelti. Trillái most is fogyatékosak voltak, ezzel szemben azonban hangjának légysága, amely ma jóval előnyösebben érvényesült a Népopera-ban, mint az akusztika fogalmát megsemmisítő Vigadóban, valamint elsőrangú frazirozása kárpótoltak ezért a fogyatékosokért. Rosina ismert ariái eredeti plaszticitásukban és tökéletességükben hangzottak ezuttal, olyan volt ma ez a szerep, amilyennek Rossini megírta. A kedvező hatáshoz erősen hozzájárult az is, hogy a művésznőt ezuttal nem feszélyezte a temperamentum visszafojtását parancsoló hangversenypódium, szabadon, pajzánul mozoghatott a színpadon, fipom, kifejező játékában végre a budapesti közönség egy valódi spanyol Rosinát ismerhetett meg. Az énekleckében a szokásos betét gyanánt Strauss János „Frühlingsstimmen“-jét énekelte. Barrientos Mária, csodálatos légysága és finomsága, hosszan kitartott fejangokat, könnyedén előadott nehéz futamokat nagy kulturájú éneket hallottunk tőle. A produkciót dörgő taps honorálta, mely után Bartolo doktor süket szolgálja, az öreg Ambrósio hatalmas babérkoszorút nyújtott át a művésznőnek, aki sietve szakított ki belőle egy ágat és nyújtotta le a zenekar kitérő vezetőjének, Reiner Frigyesnek. A szünni nem akaró tapsokra még egy második betét, egy ária Gounod „Mirelle“ című operájából következett, mely után a lelkes óvációk zajában alig lehetett folytatni az előadást. A felvonás végén megismétlődött a zajos ünneplés és a művésznőnek sokszor meg kellett jelennie a függöny előtt, Reiner Frigyes karmesterrel együtt, aki a vendégművésznő mellett ma is az est ünnepelt hőse volt. Az előadás egyébként a bemutatóhoz hasonló friss és ötletes, ha elzeiben gyakran izléstelen is, volt és a szereplők közül ma is különösen Pajor elmés és kedves Figarójának, Kertész szép technikával énekelte Almavivájának, Bihar pompás humoru énekmesterének és Márai jellegzetes Bartolójának volt sikere. A páholyokat igen előkelő közönség töltötte meg, szorongásig megtelt az emelet is, a földszinten azonban dissonáns ellentétképpen éktelenkedett igen sok teljesen üres sor: a túlságosan felemelt árak szomorú eredménye. (—na.)

(*) Az Operaházban holnap, szerdán a Sámson és Delila kerül előadásra. Delila Fodor Aranka, Sámson Anthes György, a főpap Várady Sándor, Abimelech Ney B., a hírnök Kertész, az öreg zsidó Budai, a két filiszteus Kárpát és Juhász lesz. Vezényli Szikla Adolf karmester, rendező Alszegehy Kálmán főrendező. Az előadást félnyoloz órakor kezdik. (Évi bérlés 35. szám.) — Csütörtökön A nyugat leánya előkészületei miatt nincs előadás. — Pénteken az itt időző Puccini Pillangó-kisasszonyt tüzték ki, a főszerepekben Sándor Erzsébet, Várady M. dr. Székelyhidú és Dálnoky felépítésével. (Évi bérlés 36. szám. Kezdeti félnyoloz órakor.) — Puccini A nyugat leánya című dalművét szombaton mutatják be, második előadását pedig a hó 27-ére, keddre tüzték ki, az utóbbi napra bérlétfolyamban (38. szám.) Az újdonságból ezuttal nyilvános főpróbát nem tartanak, az arra vonatkozó meghívók iránti kéréseket tehát az igazgatóság nem veheti figyelembe.

(*) Hangverseny. A romantikus hajfűrtű Isaye Eugen hegedült ma este szép számú közönség előtt a Royal-teremben és meleg, bensőséges tónusával, káprázatos technikájával ezuttal is elragadta hallgatóságát. Műsorának első száma, Wilhelm Rust „Sonata seria“-ja üres semmitmondásával meglehetősen csalódást hozott ugyan, de annál jobban felmelegedett a művész is, közönsége is Vieuxtemps D-moll versenyében, melynek kadeneczióját az első tételben csodálatos virtuozitással játszotta, valamint Bach komolyan, szilaj Ciaconne-jában, mely után percekig ünnepelték Isayét. Nagyon tetszettek a művész saját szerzeményei is: az erősen Csajkovszky hatása alatt álló „Réve d'enfant“ és a „Longtemps passé“, ugyszin-

tén viharos lelkesedést váltott ki Saint-Saens szédületes bravúrral előadott Havanaise-ja. A nagy ovációkat egy ráadással köszönte meg Isaye, akit Dienzl Oszkár kísért a zongorán finom, nobilis művészzel.

(*) Népopera. Szerdán Giordano nagysikerű dalművét, a Szibériát adják, a főszerepekben Basildes Máriával, Pogányossal, Gáborral, Rónával, Glevitzky Irénnel és Hajagossal, míg csütörtökön Ganne dallamos zenéjű operettje, a Furulyás Jancsi kerül színpadra. Pénteken lép fel másodsor Barrientos Mária, a világhírű coloraturékes nő a Rigoletto Gilda szerepében. Partnerei Gábor Arnold, Kertész Vilmos, Basildes Mária, Róna és Glevitzky Irén lesznek.

(*) Berczik Árpád jubileuma. Berczik Árpád, a kiváló író, aki most ünnepli félszázados írói jubileumát, ma a következő levelet kapta gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi minisztertől: „Méltóságos Ur! Félszázados írói jubileuma alkalmából részt kívánva venni azon ünneplésben, amelyben Méltóságodat az ország összes köznevelődési tényezői részesítik, örömmel ragadom meg az alkalmat legőszintébb szerencsekívánataim kifejezésére azon hő óhajom kíséretében, hogy sikereiben gazdag tevékenységével még számos éven át lelki örömök között gazdagíthassa a magyar irodalmat. Igaz tisztelettel Zichy s. k.“

(*) Az orosz ballet Bécsben. Bécsből írják: Az Operatheaterben tegnap este kezdte meg vendég-szereplését az orosz ballet, mely Bécs után Budapesten a Népopera-ban fog több estén át játszani. Az egész este a lelkes és viharos tapsok hosszú sorozata volt. Az előadás a Karnevál című kis pantomimmal kezdődött. Schumann zenéjére táncoltak a ballet tagjai, a főszerepeket Karsavina és Nijinsky táncolták, akik ma éppen olyan szenzációs attrakciói a művészvilágnak, mint akár Caruso. A következő kép Karsavina és Nijinsky A róza lelke című táncduettje volt. A mese egy Gauthier-költeményből készült, a zene Weber „Felhívás keringőre“ című táncza volt. Ezután orosz nemzeti táncok következtek az Igor herceg című operából, végül a Scherezáde című ballet, amelynek zenéjét Rimsky-Korsakoff komponálta. A ma reggeli bécsi sajtó a teljes elragadtatás hangján nyilatkozik az orosz balletrol, amely ma kétségteljesen a táncművészet leghaladottabb és bámulatos művészzel kifinomodott fokát reprezentálja.

(*) A Tajfun Bécsben. A Neue Wiener Bühne ma mutatta be Lengyel Menyhért Tajfunját, amelyet a bécsi közönség egy része már ismer a berlini vendégjátékából. Az exotikus drámának határozott nagy sikere volt, az érdeklődés méretét nagy érdeklődéssel követte a közönség és a hatás felvonásról-felvonásra emelkedett. A szerzőt minden felvonás után zugó taps szólította a lámpák elé s Lengyel Menyhért alig győzte megköszönni az óvációkat.

(*) Bemutató-előadás a Nemzeti Színházban. E héten, pénteken, az évad egyik legnagyobb művészi esemény színhelye lesz a Nemzeti Színház. Ekkor kerül először színpadra Bíró Lajos és Lengyel Menyhért háromfelvonásos színműve, A csárnya, amelyre már hónapok óta készülnek. Kegyűg, korbú díszletek, vagyont érő jelmezek sokasága készült az újdonsághoz Kémény János és Újváry Ignác festőművészek tervei alapján és a színház mindent megtett, hogy a rendkívül érdekes darab külső kiállítás is teljes illúziót keltsen. Az újdonság címzerepét P. Márkus Emilia fogja kreálni, a többi főszerepet pedig Beregi Oszkár, Gál Gyula, Odry Árpád, Várady Aranka, Pethes Imre, Rajnay Gábor, Garamszeghy Sándor, Sugár Károly és Hajdu József játsszák. A darab nyilvános főpróbája a sajtó meghívott képviselői előtt csütörtökön délelőtt lesz. Az újdonság e héten még szombaton és vasárnap, a jövő héten pedig hétfőn, csütörtökön, pénteken és vasárnap is színpadra kerül és minden alkalommal a bemutató előadás szereplői játszanak benne. Az újdonság iránt páratlanul álló érdeklődés nyilvánul meg, úgy hogy a bemutató előadásra már minden jegy elkelt és a következő előadásokra is tömegesen veszik a jegyeket. A bemutatói hátralevő napokon, így holnap Meliére klasszikus komédiája, a Tartuffe kerül színpadra Ivánfi Jenővel a címszerepben. A többi főszerepeket Cs. Alszegehy Irma, D. Ligeti Juliska, Helvey Laura, Nagy Ibolya, Gál Gyula, Mihályfi Károly, Dezső József, Náday Béla és Horváth Jenő fogják játszani. Csütörtökön a Rang és mód, Szigeti rendkívüli sikerrel felújított színműve van műsoron, amelynek mindegy eddigi előadása az utolsó helyig megtelt nézőtér előtt került színpadra. Főszerepeit ez alkalommal is ugyszintén a darab legközelebbi, jövő keddi elő-

adásán Blaha Lujza és Ujházi Ede, Várady Aranka, Vizvári Mariska, Szacsay Imre, Gál Gyula, Garamszeghy Sándor, Náday Béla, Horváth Jenő és Hajdu József fogják játszani.

(*) Hangversenyek. Keéri Szántó Imre ma, szerdán tartja Chopin-estélyét a Royal-teremben a következő műsorral: 1. Balladák: G-moll, F-dur, As-dur, F-moll. 2. Szonata H-moll. 3. Etűdök: 10 mű, Cis-moll, Ges-dur, F-dur, Es-dur, C-dur, C-moll. Op. 25. C-moll. Jegyek Rózsavölgyinél kaphatók. — Burmester Willy hegedűművész február 21-én tartja egyetlen szólóestélyét a fővárosi Vigadó termében, a következő műsorral: Mendelssohn: Koncert e-moll, Strauss: Szonata Es-dur, Haydn: Gavotte, Mozart: Alter Tanz, Dittersdorf: Deutscher Tanz, Haydn: Capricciette, Händel: Courante, Chopin: Nocturne cis-moll, Walsek cis-moll, Raff: Tambourini, Csajkovszky—Burmester: Trümelei, Lied des Leierkastenmannes, Die Lerche, Neapolitanisch. Jegyek a Harmóniában 3—10 K-ig kaphatók.

FŐVÁROS.

Az állatkerti vendéglő és kávéház bérléte; Jégbarlang és műjégpálya az Állatkertben.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 20.

Az állatkert újírási munkálatai csaknem teljesen befejeződtek és — mint már megírtuk — a tanács ez év májusában akarja az új állatkert a közönség részére megnyitni. A megnyitással kapcsolatban a tanács a különféle elárutási bérléteket már kiadta, csak a vendéglő és kávéház bérléte ügyében nem történt még döntés. Dr. Márkus Jenő tanácsnok — a városgazdasági ügyosztály vezetője, akinek hatáskörébe az állatkert tartozik — ma nagy előterjesztést intézett a tanáchoz, melyben javaslatot tesz az állatkertben létesítendő vendéglő és kávéház ügyében.

Az előterjesztés elmondja, hogy az állatkertnek küszöbön álló megnyitása szükségessé teszi, hogy a tanács és a törvényhatósági bizottság sürgősen döntsön az állatkerti vendéglő és kávéház ügyében, mert az állatkert nem nélkülözhet egy kellően berendezett és megfelelő színvonalon vezetett vendéglőt és kávéházat. Eredetileg csak arról volt szó, hogy egy kisebb méretű kávéház és egy szerényebb polgári vendéglőt létesítsenek és pedig az előbbi a pálmaház tőféléli részén, a pálmaházal kapcsolatban, az utóbbi pedig a nagy sziklacsoport alatti barlangban és a hozzá tartozó terrazon. Az e célból kiírt árlejtés azonban nem járt azzal az eredménnyel, amelyet a főváros elvárhatott. Az ügyosztály most más tervvel áll elő, hogy ezt a kérdést az állatkert világvárosias keretéhez mérten megoldja. Az előterjesztés szerint ez a megoldás csak oly módon lehetséges, ha a mostani Gundel-féle (azelőtt Wampetich) vendéglő területét hozzákapsolnak az állatkert területéhez, a jelenlegi vendéglőépület helyett egy nagyszabású vendéglő-főépületet létesítenének. Az állatkerti vendéglő mostani bérlője hajlandónak nyilatkozott, hogy a megoldásnak e módjába beleegye és az ügyosztály ebben az irányban folytatott tárgyalásai eredményre vezettek.

Gundel Károly, a mostani bérlő, Kommer Ferencz és ifj. Marschall József a létesítendő állatkerti vendéglő-részvénytársaság alapítói ajánlatot tesznek egy az állatkertben építendő nagyszabású vendéglő és kávéházi etablissement, továbbá egy műjégpálya és ezzel kapcsolatosan egy polgári vendéglő létesítésére. A bérlő részvénytársaság kötelezettséget vállal azért, hogy a jelenlegi vendéglő-épület lebontatja annak helyén 1.500.000 korona költséggel új vendéglői főépületet építtet, a pálmaházi kávéház helyiségeit és terraszait kibővítteti, a nagy sziklacsoportban lévő barlangot jégbarlanggá kezezi ki s abban vendéglőt, nemkülönben télenyáron egyaránt üzemben tartható műjégpályát létesít. A berendezésekbe és felszerelésekbe legalább további 500.000 koronát fektet be a részvénytársaság, amely kötelezi magát, hogy a vendéglő és kávéházi üzlet terraszát és mellékhelyiségeit ez év május hó 20-ig, az üzletek többi részét, ugyszintén a jégbarlangot és jégpályát legkésőbb 1913. május 1-ig megépíti, berendezi és üzembe helyezi. Az alapítók huszonnégy évi bérlési időtartamot kívánnak biztosítani, amely huszonöt év alatt kötelezik magukat arra, hogy bér fejében 60.000 koronát, a biztosított kizárólagossági jogért pedig az évi nyeresésszövevény után 6 %-ot, az utczán át lebonyolított vendéglői és kávéházi üzletekből befolyó évi nyeresésszövevény után 1 százalékot fizetnek évente a fővárosnak, egy azonban, hogy mindezen nyereséveknek évenként összesen egymillió koronára terjedő összege a részvénytársaság alól mentes. Viszont azonban kikötik, hogy a főváros az azonnal a főváros tulajdonává váló építkezések, berendezések és

felszerelések költségeinek megtérítése fejében a szerződés tartama alatt évenként 105.000 koronát a tőlő társaságnak köteles megfizetni. Az ügyosztály szerint ez a megoldás hasznára lesz nemcsak a nagyközönségnek, hanem magának az intézménynek is. Az ajánlat az előterjesztés szerint a főváros anyagi érdekeire nem hátrányos. Javaslatának támogatására az ügyosztály több külföldi példára is hivatkozik és végül arra kéri a tanácsot, hogy a javaslat dolgában a közgyűléshez pártoló előterjesztést tegyen. Amennyiben ezt a javaslatot a tanács el nem fogadná, az ügyosztály alternatív javaslatot is terjeszt elő. E javaslat abban áll, hogy a közgyűlés járuljon ahhoz, hogy a kávéházi üzletnek a területét kibővítsék azzal a területtel, amely a pálmaház és az állatkertnek a Szépművészeti Múzeum felé eső kerítése között elterül és hogy ezen a területen egy ideiglenes épület emeltessek, amely 500—600 ember befogadására alkalmas és a megfelelő mellékhelyiségekkel bír. Ez épület költsége 170.000 koronát tesz ki, amelynek megszavazását kéri az ügyosztály. Az épületet százötven munkanap alatt tökéletesen be lehet fejezni.

(A gázgyári bizottság. A közgyűlés elhatározta, hogy addig is, amíg a gázgyár szervezetéről szóló szabályrendelet kormányhatósági jóváhagyást nyer, a gázgyár ügyeinek tárgyalására bizottságot alakít, melyben a polgármester elnöksége alatt a pénzügyi és középítési bizottságok öt-öt taggal legyenek képviselve, a közgyűlés pedig husz tagot küldjön ki. A két említett bizottság már megnevezte kiküldöttjeit, a tanács pedig mai üléséből előterjesztést tesz a közgyűlésnek a husz tag delegálása dolgában.

(A széna-téri sporttelep. A tanács város-gazdasági ügyosztálya előterjesztést tett a tanácsnak a II. kerület, Széna-téren fekvő, úgynevezett Christen-féle telken létesítendő sporttelep ügyében. Az előterjesztés, amelyet dr. Márkus Jenő tanácsos és dr. Kemény Géza tanácsjegyző írtak alá, kéri, hogy az említett telek rövid megszokással immár 25 éve szolgál sportcélokra. A szerződés közeledő lejártára való tekintettel a Budapesti (budai) Tornaegylet a használati jognak további engedélyezését és a változott viszonyoknak megfelelően új szerződés kötését kéri. Az egyesület nevezetesen azt kéri, hogy a mostani területet 5569 négyzetméterre bővítsék. Bejelenti az egyesület, hogy hajlandó a most fennálló csarnok el-távolítása mellett két éven belül legalább 250.000 korona befektetéssel új, a kor követelményeinek megfelelő sporttelepet és szilárd, állandó jellegű csarnokot építeni, amely épület a pálya egyéb berendezéseivel együtt azonnal a főváros tulajdonába megy át. Az előterjesztés sportszempontból bírálja a kérelmet és a kérelem teljesítése mellett foglal állást. Javasolja, hogy a szerződés tartalmát, amelyet a tornaegylet eredetileg ötven éven kért megállapítani, 40 esztendőre korlátozzák. A használati idő ez év április 1-én kezdődnek és 1952. március 31-ig tartana. A használati díjat a telepen létesített sporttelep és korcsolyapálya bruttó bevételéből, a bevételek nagyságához mérten 2—10 százalék között állapítja meg az előterjesztés. Javasolja továbbá, hogy a tanács a középítési és pénzügyi bizottságok meghallgatása után tegyen előterjesztést a közgyűlésnek az említett területnek a Budapesti Tornaegyletnek sportpálya céljára való átengedése iránt.

(A Lánchíd újrajépítése. Az állami hidak igazgatósága azzal a kérelemmel fordult a főváros tanácsához, hogy a Lánchíd javításához szükséges anyagot, ugyanint a mulában, vámmentes-ségben részesítse. A tanács teljesíthetőnek tartja az állami hidak igazgatóságának a kérését, mielőtt azonban ily irányú pártoló előterjesztéssel lépne a közgyűlés elé, az ügyet előzetes tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz utalta.

(A városi villamos vasút programja. A közgyűlés — mint megírtuk — felhatalmazta a tanácsot, hogy a villamos városi vasút programjának tárgyalására vegyes bizottságot küldjön ki, amelyben a polgármester elnöksége alatt a közlekedési és a pénzügyi bizottság husz-husz tagja helyet foglaljon. A tanács ma tartott teljes ülésében a bizottságot megalakította.

Mulatságok.

★ Fűszerkereskedők bálja. Tegnap zajlott le örösi érdeklődés mellett a Fűszer-, Vegyes- és Kiskereskedők Országos Egyesületének, a Lloyd-palotában megtartott, hangversenyyel egybekötött rendezési évünnepi mulatság. A termet zsúfolásig megtöltötte a közönség és gyönyörködve hallgatta V. Krammer Teréz és Várady Sándor a m. kir. Operaház tagjainak, valamint Geiger Mariska mezzoszoprán énekesnőnek énekeit és Virág Jenő a Royal Orfeum tagjának előadását. A közreműkö-

dókat Vágó Lipót zeneművész kísérte. A hangverseny tényleg követte, amely világos virradtig tartott. Az első négyest 120 pár tánczolta. A rendezőség Faragó József vigalmi-bizottsági elnökkel az élén, ismét alaposan kijött magáért.

TANÜGY.

= Előléptettek. Az 1912. évi költségvetésben keresztülított középiskolai tanári státuszrendezés alapján a vallás- és közoktatásügyi miniszter a VIII. fizetési osztályban levő gimnáziumi és reáliskolai tanárok közül 179-et a VII. fizetési osztályba, a IX. fizetési osztályba soroltak közül pedig 127-et a VIII. fizetési osztályba, továbbá a X. fizetési osztályba sorozott tornatanítók közül 19-et, a királyi katolikus főgimnáziumoknál működő tornatanítók közül pedig 4-et a IX. fizetési osztályba előléptetett. Az előléptetettek névsora a hivatalos lap legközelebbi számában fog megjelenni. A kir. katolikus főgimnáziumoknál működő középiskolai tanárok előléptetése, a helyettes tanároknak rendes tanárokká való kinevezése a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban állandóan munkában van és a legközelebbi napokban, mindenesetre még e hó vége előtt közzé fog tétetni.

EGYESÜLETEK.

(—) A Magántisztviselők Országos Szövetsége, amely az Első Magyar Papírpap R-T. tisztviselőinek emlékeztető bérmozgalma körül nevezetes szerepet vitt, amennyiben a tisztviselők érdekeit hathatósan megvédte és diadalra vitte, szerdán, folyó hó 21-én este 8 órakor a Pesti Lloyd-társulat dísztermében nagygyűlést tart. A nagygyűlés napirendjének egyetlen pontja: A magántisztviselők anyagi helyzete és szervezkedése. A főváros magántisztviselőit szakok szerint való különbség nélkül falragaszok után hívta meg a Magántisztviselők Országos Szövetsége a nagygyűlésre, amely ismeretes előzményeinél fogva a legáltalánosabb érdeklődésre tarthat számot. A nagygyűlés előadója dr. Kreutzer Lipót a Magántisztviselők Országos Szövetségének elnöke lesz.

(—) A Nőtisztviselők Országos Egyesülete a most lefolyt sikeres magántisztviselői sztrájk alkalmával a messze kiható eseményről lapjának a Nő és a Társadalomnak rendkívüli kiadása útján értesíti tagjait. Egyben meghívja őket az e tárgyban folyó hó 22-én, esütörtökön és 23-án, pénteken mindenkor este 7 órakor az egyesület helyiségében (Andrássy-ut 83.) tartandó értekezletre. Ezeket az értekezleteket ismertetni fogják a sztrájk előzményeit, lefolyását és a békéltető tárgyalások eredményét. Az egyesület tagjain kívül a férfi kartársi egyesületeket is meghívták ezekre az értekezletre.

(—) A Szociális Misszió-Társulat szegényügyi bizottsága 21-én, szerdán este 6 órakor a Nővédelmi Hivatalban (Ferenctiek-tere 7. II. lépcső, I. emelet) ülést tart, amelyen vendégeket is szívesen látnak és melynek tárgyszorozata a következő: 1. A környezettanulmányozásról: Farkas Edith alapítványi előadó; 2. Az ügyrendről: báró Fejérváry Imréné; 3. a szegénylátogatások vallás-örkölesi indokairól: dr. Vass József, a pesti Szent Imre Kollégium igazgatója.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Uj közjegyzők. Az igazságügyminiszter dr. Horváth Kálmán székelyudvarhelyi közjegyzői helyettes és dr. Nosz Gyula iglói gyakorló ügyvédet Székeshérvárra kir. közjegyzökké nevezte ki.

§ A kiskunfélegyházi petíció. A Kuria második választási tanácsa ma folytatódott tárgyalta a dr. Holló Lajos félegyházi mandátuma ellen beadott petíciót. A Kuria ugyanis nemrég elrendelte a bizonyítást arra, hogy a választást előzően évv. Holló Józsefné, a képviselő sógorasszonya házában állandó kortestanya volt, s a lakomákon Holló Lajos is résztvett és sűrűn kocszintgatót és parolázott a választókkal. A mai tárgyaláson Sáros-Szabó László előadó bírő fölolvasta a tanu-vallomásokot. Egy részüknek nincs tudomása a lakomákról, míg a másik rész hit alatt vallotta, hogy állandóan terített asztalok voltak az udvaron fölállítva s Holló Lajos buzdította a szavazókat, hogy tartssanak ki mellette. Özvegy Holló Józsefné élt törvényadta jogával s megtagadta a vallomást. A kir. Kuria a bizonyítás kiegészítése iránt előterjesztett kérelmet elutasította. Ezután dr. Nagy Dezső és Aigner Adolf kérték a petíció elutasítását, mert az abban foglalt semmisségi okok

valódiságát bizonyítani nem sikerült. Dr. Hiller József felszólalása után az elnök közölte a feleket, hogy a kir. Kuria ítéletét csütörtökön déli 12 órakor fogja kihirdetni.

§ A hamiskártyás gróf. Berlinből jelentik tudósítónk: A reggeli lapok közlik, hogy a hamiskártyás gróf, Wolff-Metternich, a börtönben elkövetett súlyos testi sértés és állami alkalmazott megbántásának vádjai alatt állt a berlini bíróság előtt. A tárgyalás folyamán érdekes incidens is történt. A vádlott odaállt a bírái elé s a következőket mondotta:

— Ha engem most elítélnék, egy emberi életet semmisítenék meg. Én testben-lelekben megtört ember vagyok, nincs egyebem a világon, csak a feleségem, aki már ugyis el akart hagyni. Föfelvőm magam, ha elítélnék, — irgalmat kérek!

§ Perlik Beretvás Endre hagyatékát. A dúsgazdag Beretvás Endrének és feleségének, Wahrmann Renének neve közéletünkben ismeretes. Wahrmann Renének első férjétől, Megyeri-Krausz Izidortól született leányát, Lolát a francia főkonzul fia, Fontenay vicomte a napokban jegyezte el. Wahrmann René második férjének, Beretvás Endrének karácsondi birtoka eladási árát, 2.800.000 koronát szándékozott hozományul adni. Beretvás Endre urokaöccsei — összesen heten — azonban most szombaton elhatározták, hogy a birtok vétel-árát visszaperlik Wahrmann Renétől, mert Beretvás Endre végrendeletében a karácsondi ötezer holdas birtoknak csak hasznélvezetét hagyta özvegyére azzal az utasítással, hogy azt özvegy tartozik unkoöccseinek egyikére átruházni. Wahrmann René azonban a birtokot a napokban eladta s a megkezdődő milliós pórré ez szolgáltatót okot.

§ A gyujtogató pórré. Zalaegerszegről jelentik: Az itteni esküdtszék ma tárgyalta Magyar Farkas márokléldi földműves gyujtogatási bűnügyét, melyre egy budapesti és a megye két tekintélyes orvosából álló szakértői bizottságot is kirendeltek. A szakértői vélemények elhangzása után a bíróság a tárgyalást elhalasztotta azon indoklással, hogy a szakértői vélemény kétséges és azt az országos orvosi tanács elé terjesztette.

§ A temesvári rablógylkosság. A Kuria első büntetőtanácsa Vavrik Béla másodelnök vezetésével, Valkó Pál bíró előadásában ma tárgyalta Balázs István rablógylkos bűnperét. Balázs Löwinger Ferenc temesvári zálogház tulajdonost meggyilkolta és kirabolta. A temesvári esküdtszék előtt lefolytatott főtárgyaláson ötven tanu hallgattak ki. A legfontosabb tanu Brutyó József volt, aki elmondta, hogy Balázs Istvánnal a katonaságnál ismerkedett meg és hogy Balázs katona korában is egy izben lopást követett el. Balázs Brutyót arra akarta rábírn, hogy Nagykikindán betörést kövessenek el. A bíróság megeskettette ezt a tanu, az esküdtszék Balázst a rablógylkosság bűntettében bűnösnek mondotta ki, mire a bíróság kötel-halálra ítélte a gylkosságot. Enyhítő körülményeket nem talált a bíróság; súlyosbító körülményeket vette, hogy a gylkosságot nagy vakmerőséggel és kegyetlenséggel hajtott végre, hogy nagy értéket rabolt és már előzőleg is többször büntetve volt Balázs. A Kuria Valkó bíró előadása az egész délelőttöt lefoglalta. A semmisségi panaszt a Kuria elutasította. Ezzel jóváhagyta a halálos ítéletet. A Kuria ezután kegyelmi tanácscsa alakult.

§ A testvérgylkos. Rendkívüli érdeklődés mellett tárgyalta ma a komáromi törvényszék Pap András bűnügyét. A vádlott, aki a tanuk vallomása szerint izgága természetű, verekedő egyón, Pilismarót községben, ahol lakott, édesanyja hagyatéká miatt állandó perlekedésben állott testvérel, Fábán Mihályné szül. Pap Juliannával. Mivel a pórréiben folytonosan pörvesztes lett, körülbelül egy hónappal a tett elkövetése előtt elhatározta, hogy testvérét megöli. Magához vette töltött revolverét és elrejtőzött Varga Istvánné lakása előtt. Testvére körülbelül 8 óra tájban távozott el Vargák lakásáról. Amint a kapuban Pap András mellett elhaladt, ez egész közelről kétszer egymás után fejére lött testvérenek. A két lövés az aszszony fejét azonnal szétzúzta, hogy nyomban meghalt. Dr. Bárdos Géza kir. ügyész gylkosság bűntettével vádolta a mai főtárgyaláson a komáromi kir. törvényszék előtt Pap András. A főtárgyalást dr. Zsindely István táblabíró vezeti. A vádirat felolvasása után a vádlott kihallgatása következett. Pap András, aki láthatólag általános ellenszenvet keltett, részletesen elmondotta, hogy miképp követte el a vádbeli eseményt. A tanuk kihallgatása után a perbeszédre került a sor. Az esküdtek dr. Makai Ödön védő meghallgatása után Pap András gylkosság helyett szándékos emberölés bűntettében mondották ki bűnösnek. A marasztaló verdikt alapján a bíróság a vádlottat az enyhítő körülmények figyelembe vételével másfél évi börtönnel sújtotta. Az elítélt vádlottat a bíróság védőjének kérésére szabadlábra helyezte.

Használjon Dr. Borovszky-féle
BOROLINT,
 BOROLINSZAPPANT és BOROLINCUKORKÁT
 lábszaggatás, köcsfajás, oldalnyílás, szuro fájdalom
 megszüntetése, köhögés, fejfájás és fertőzés ellen.
 Ára a BOROLINNAK 30 fillér, próbátűveg 50 fillér, a
 BOROLIN MOSDÓSZAPPANNAK 30 fill., a piperezappannak
 30 fillér és a BOROLINCUKORKÁNAK ára 20 és 40 fillér.
 Kapható mindenütt.

KÖZGAZDASÁG.

A pénzügyi tisztviselők szervezkedése.

— Az egyesület új programja. —

Budapest, február 20.

Sajátságos gazdasági helyzetünk teljesen megváltoztatta a magántisztviselők, a bankhivatalnokok életviszonyait. Amíg a drágaság fokozatosan emelkedett, a megélhetési viszonyok súlyosbodtak, addig a bankhivatalnokok fizetésének, anyagi dotációjának emelkedése nem tartott lépést az egyre súlyosbodó drágasággal. A legfőbb szükségleti cikkek: az élelmiszer, a lakás, a ruházat olyan perzentuális áremelkedést mutatnak, amelyhez nem simult a fixumból élő, a szerény fizetésből tengődő hivatalnokok jövedelme.

Nálunk tulajdonképpen két csoportra különítik a hivatalnoki kart. Az egyik csoportba sorozzák a magánzókat, kisebb és nagyobb iparvállalatok alkalmazottait, míg a másik, előkelőbb csoportot a pénzügyi tisztviselők, a bankiuk képezik. Mind a két csoportnak külön egyesülete van. A magántisztviselők egyesülete s a pénzügyi tisztviselők csoportja is most szervezkedik. A pénzügyi tisztviselők tíz éve alapították egyesületüket s akkor néhány száz tagja volt mindössze az egyesülésnek. Azóta azonban állandóan nőtt a taglétszám, de az egyesület még sem lépett ki eddigi tértelenségéből. Nem volt olyan vezetőség, mely súlyt tudott volna kivinni a nagy taglétszámot számláló egyesülésnek. Különböző vezetőségek is nehéz volt aktív cselekvési tere lépni. A függő viszony a hivatalnoki kar és a bankigazgatóságai között olyan erős, hogy kockázatosnak látszott eredményes cselekvést küzdeni a vezetőséggel szemben.

A múlt év végén azonban egész váratlanul olyan esemény játszott közre, mely teljesen új irányt adott a bankhivatalnokok s ezzel együtt egyesületük magatartásának. Az egyik nagy bécsi intézet, melynek itteni fiókjai is tekintélyes hivatalnoki kart foglalkoztatnak, egy szép napon letették a tollat, kimondták a sztrájkot s addig nem voltak hajlandók sem kettős-könyvelni, sem disponálni, míg az igazgatóság béremelésre vonatkozó kívánságukat nem teljesíti. Ez a sztrájk mindössze rövid félóra hosszát tartott, de éppen elég volt arra, hogy a társadalom egy kihasználtságra, száraz kenyéren élő kaszija szeméből kidörzsölje az almos tértelenséget s megértesse vele, hogy összeállva, szervezkedve erőlyes és lankadatlan agitáció révén elérni azt a dotációt, mely elegendő a tisztességes létminimum kielégítésére.

Ez a hang uralta a Pénzügyi tisztviselők Országos Egyesületének tegnapi nagygyűlését is, melyen a fanatikus emberek a szervezkedés mellett törtek pácát. Kimondotta az egyesület, hogy a szervezkedés útjára lép, s a tömören felsorakoztatott taglétszám útján agitációval igyekszik a hivatalnoki kar érdekeiért küzdeni. Ma este folytatták a tegnapi félbeszakított gyűlést, melyen a választás eredményét kihírdették. Az elnökség s a főbb tisztviselők névsorát már közöltük. Sokkal érdekesebb azonban az a program, melyet az ujonnan megválasztott tisztviselői kar adott.

A vezetőség minden szépítgetés és habozás nélkül a szervezkedés útjára lépett. Kimondotta, hogy külön szervezi a fővárosi, s külön a vidéki körzetet. Igyekszik tagjai sorába tömöríteni az összes budapesti és vidéki pénzügyi tisztviselőket, mert most még mintegy 2000 bankhivatalnok nem tagja az egyesülésnek. Erős a valószínűség

emellett, hogy minden bankhivatalnok belép egyesületébe, s ez a nagy egyesület akkor tud is a kar érdekében működni. Négy szakosztályt állítanak föl, melyek paralel működnek. Ezek az osztályok szakelőadásokat rendeznek, megfelelő könyvtárral gondoskodnak, s igyekeznek a tisztviselői kar képzettségét is emelni. Nagyjában ez az Egyesület jövő programja.

Elismerjük, szép program. Kívánjuk a megvalósulását, mert olyan osztály érdekeiről van szó, amelyik részvett arra, hogy munkaadójuk, a busás haszonnal dolgozó bankok részéről megfelelő anyagi dotációban részesüljön. Igaz, hogy a bankhivatalnoki kar ezzel a szervezkedésével legurult arról a pidesztálról, amelyen eddig mint a jólét és a boldog megelégedettség mintaképeinek tekintették. Lesúlydát az igaz valóság, a szomorú társadalmi helyzet horizontjára, ahol azonban az erős szervezkedés, a nagy összetartás, s a becsületes munka árán elérni azt, ami a két dolgos kéz egyetlen jutalma, a gondtalan, biztos megélhetés.

D. Gy.

A Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T. közgyűlése

Budapest, február 20.

Azokra, akik már hetek óta hirdetik, hogy valaminek történnie kell a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaságnál, mert a társaság részvényeit — főleg bécsi számlára — erősen vásárolják, alapos csalódást hozott a mai közgyűlés, melyen kitűnt, hogy a vállalatnál semmi olyan nem történt, sőt nem is történhetik, ami kielégíthetné azokat, akik holmi tőzsdői „betérés” sikerére gondolna. Kitűnt, hogy a vállalat részvényeinek többsége olyan szilárd kezekben van, ahonnan semmiféle árfolyamon nem sikerül kicsalni azokat. Így aztán a közgyűlés teljesen programszerűen folyt le s a részvényesek valóban nem is tehetek egyebet, minthogy legteljesebb bizalmukról és elismerésükről biztosították az igazgatóságot és a társaság nagyhirű elnökét, Chorin Ferencet, ki nek vezetése alatt olyan határozatosan fellendült a Salgótarjáni bánya-vállalatai. A közgyűlésről egyébként a következő tudósításunk számol be:

A Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat ma délelőtt tartotta 44-ik évi rendes közgyűlését dr. Chorin Ferenc főrend-elnöke alatt, a részvényesek élénk részvétele mellett. Elnök üdvözölte a részvényeseket, konstatálta a határozatképességet. A jelentéseket felolvasták. Az évi jelentés megemlékezik arról, hogy az elmúlt évben a szén iránti kereslet igen élénk volt. Más évektől eltérőleg az egész év folyamán kapott az üzem bőséges megrendeléseket, úgy, hogy a munkások egész éven át dolgozhattak. Emellett kedvezőtelenség azonban szembetalálkozott néhány igen kedvezőtlen körülmény. Mindenekelőtt a vagonhiány és az időközönként mutatkozó forgalmi akadályok. A kocsihány az elmúlt évben már rendkívüli arányokat öltött, az év utolsó négy hónapjában jóformán egészen béna volt a forgalom, igen nagy hátrányára a mezőgazdaságnak, a kereskedelemnek és az iparnak. Az általános drágaságot a vidéki bányászok is nagyon érzik és az ebből származó bajok enyhítésére sokszor kellett áldozatot hoznia a társulatnak. Az üzem fejlesztésére és javítására mindent elkövettek. Ugy a nőgrádmegyei, mint a zsilvölgyi bányák a legszebb fejlődést mutatják. A termelési kvantum napról-napra növekszik. Az egyes bányákat condensációs gőzgépek hajtott compressorokkal látták el, amelyek nemcsak arra hivatják, hogy a bányában alkalmazott furókálapáncsokat és reszelőgépeket a szükséges komprimált levegővel ellássák, hanem, hogy a villamos erő kiküszöbölésével a bányák parciális ventilátorait, a szivattyukat, a szállító és egyéb gépeket is hajtják. Az elmúlt évben összesen 130 köbméternyi új munkásházat építettek és a munkásjóléti intézményeket a lehetőségig fejlesztették. Az elmúlt évben 22.135.303 métermázsza szén termelt ki, amelyből 21.774.036 métermázsza adtak el. A folyó évet tehát 361.267 métermázsza készlettel kezdték meg. A növekedő termelés eladását több évre szóló kötések és az emelkedő kereslet biztosítja. Módosították a tisztviselői nyugdíjalap néhány pontját, a tisztviselők által öhajtott értelemben. A társulat vezetése alatt álló bányák igen szép fejlődést mutatnak, üzletheiket nyereséggel zárják és üzemük szép jövővel kecsegtet. Az évi mérleg az összes rendes üzleti kiadások levonása után 6.313.395 korona 60 fillér tiszta nyereséggel zárul. Ebből adóként fizetett 459.865 korona 13 fillér levonása után marad 5.853.530 korona 47

fillér. Az igazgatóság indítványozza, hogy ebből 1.000.000 korona az értékesítési tartalékalapra adassék, 300.000 korona a tartalékalap javára, jutalékokra 467.353 korona 5 fillér, a hivatalnokok nyugdíjalapjának gyarapítására 50.000 korona, a társaság gyarapítására 130.000 korona, osztalékul 3.850.000 korona fizetessék ki, részvényenként 35 korona és a megmaradó 875.771 korona 93 fillért a jövő év számlájára vezessék át. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, az igazgatóság indítványait elfogadta és a felmentvényt minden irányban megadta, Láng Gusztáv részvényes indítványára Chorin Ferenc elnöknek, az igazgatóságnak, Reimann és Frischmann vezérigazgatóknak és a tisztviselői részvényeseg nevében köszönetet szavaztak és kérte, hogy az a közgyűlés jegyzőkönyvébe is bevéssék. Chorin elnök hálásan köszöni e bizalomnyilvánítást és igéri, hogy a jövőben még fokozottabban mérvben mindent el fognak követni a társulat további felvirágoztatására. Leipziger Vilmos az igazgatóság tagja megrongált egészsége miatt leköszönt állásáról. A közgyűlés mély sajnálattal vette ez tudomásul. Végül a választásokat ejtették meg. Igazgatósági tagok lettek: Burchard-Béla, Chorin Ferenc, dr. Chorin Ferenc, ifj. dr. Chorin Ferenc, Felner Henrik (új), Frischmann J. F., Láng Gusztáv, Reimann László, dr. Reiner Ede és Reithoffer Lajos. A felügyelő-bizottságba beválasztottak: Dr. Horánszky Dezső, Jellinek Lajos, Molnár Viktor és Singer Zsigmond. A választások kihirdetése után a közgyűlés az elnök elzetésével véget ért.

Kőrösi Imre nyugalmába vonul. Amint illetékes helyről értesülünk, Kőrösi Imre, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár igazgatója, negyven éves szolgálati jubileuma alkalmából a takarékpénztár igazgatósága előtt ama óhajának adott kifejezést, hogy megrendült egészségi állapotára való tekintettel nyugalmába vonulni szándékozik. A takarékpénztár igazgatósága kiváló érdemeket szerzett igazgatójának ezen kívánságát csak a felhozott indokok súlyosságának méltánylása alapján és elhatározása megváltoztatatlanságáról szerzett meggyőződése után, kitűnő érdemeinek legmelegebb elismerése mellett mély sajnálattal vette tudomásul. Kőrösi igazgató, aki az intézet alapítása óta sikereiben gazdag tevékenységet fejtett ki, továbbra is megmarad az intézet legbensőbb kötelékében, ahol alkalma leend gazdag tapasztalatait a takarékpénztár érdekében értékesíteni. Sokoldalú teendőinek ellátását dr. Metzler Jenő és dr. Török József helyettes igazgatók és Appel Aurél főhivatalnok veszik át. A takarékpénztár egyidejűleg közli, hogy jelzálogosztálya főhivatalnokának, Krempels Józsefnek a cégvezetői jogosultságot megadta, a könyvelőség főhivatalnokát, Appel Aurél cégvezetőt pedig főkönyvelővé nevezte ki.

Magyar-dalmát összekötő vasut. A kereskedelemügyi minisztériumban a miniszter elnöke alatt és a pénzügyminisztérium képviselőinek bevonásával az utóbbi napokban tárgyalások folytak, amelyek az Ogu-lintól a Dalmát határszélig vezetendő vasutnak, mint államvasutnak megépítésére nézve megállapodás jött létre a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Agrár- és Járulékbank s végül a wieni Unionbankból álló konzorcium képviselőivel, mi által a kormány azon helyzetben lesz, hogy ebben a kérdésben a legrövidebb idő alatt véglegesen állást foglalhat s így ez alapon a már régen elhatározott nagyfőntosságu vasut építése legközelebb megindítható lesz.

Az Első Magyar Iparbank új ügyvezetője. Az Első Magyar Iparbank R.-T. igazgatósága Keller Béla igazgatót ma ügyvezető igazgatóvá nevezte ki. Ez az előléptetés a bank tisztikarában, de a bank ügyfelei körében is osztatlan örömet keltett, mert Keller Béla kiváló szaktudásával és kedvelt egyéniségével általános rokonszenvet vívott ki magának. Egyébként ügykörében az előléptetés változást nem jelent, mert hiszen eddig is ügyvezetői teendőket végzett.

Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsosai. A király, mint a hivatalos lap közli, a pénzügyminiszter előterjesztésére 1912. évi február 15-én kelt elhatározásával tatai Gold Zsigmondnak, Schreiber Ignácznak és ómoraviczai Heinrich Alajosnak az osztrák-magyar bank főtanácsosává az alapszabályszerű négy évi időtartamra, a nevezett bank részvényeseinek rendes közgyűlése által történt újbóli megválasztását megerősítette.

A Ganz-gyár új telepe. Említést tettünk már arról, hogy a Ganz-gyár a főváros közelében, Vecsésen egy nagyobb telekkomplexumra szerzett opciót, ahová gyárának egy részét akarja kitélepíteni. Az opció most járt le s a gyár élt is az opcióban biztosított jogaival s megvásárolt 2 koronás egységáron mintegy 180.000 négyszögöl területet. A gyár kitélepítésének hírére a vecsési telkek ára erősen emelkedett. A gyár különben a vecsési területen 400 munkást akar foglalkoztatni s a munkások számára a lakóházak felépítéséről is gondoskodik. A telep építkezéséhez már a tavasz elején hozzá kezdenek.

A Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság Lánosz Leó főrendiházi tag elnöke alatt ma tartotta meg rendes közgyűlést, mely az igazgatóságnak az 1911. évi 180.170.44 korona tiszta nyereség felosztása tekintetében tett indítványát elfogadta és 6 százalékos osztalék kifizetését határozta el. Az 1911. évi számvények e hó 21-ikétől kezdődőleg 12 koronával váltatták be a társaság pénztáránál vagy pedig a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál.

Egy új esodabogár. Magyarország az az ország, ahol a felültség, a szakképzettség hiánya és a tudatlanság vakmerősége már teljes kvalifikációt nyújt a közgazdasági tevékenységre. Különösen a bányászat terén gyakoriak az ilyen szerencsevadászok s éppen ezért van annyi visszaélés e téren. Legujabban Izacsal környékén akarnak alapítani egy petroleumkutató vállalatot. Valami felsővisői Cseh Nándor szerzett itt zárkutatmányzási jogot, melynek hasznosítására 5.000.000 korona alaptőkével akar részvénytársaságot összehozni. E célból felhívást intézett „Magyarország közönségéhez”, melyben előadja, hogy „a részvénytársaság 3 évre alakulna és pedig minden részvényes a megalakulás kimondása után köteles lenne aláírni részvényének 5 százalékát vagyis első évi 5 százalékos kamatát a részvénytársaságnak befizetni, mely összeg az első esztendőben 250.000 koronát tenne ki. Ezen befizetett összeggel vagyis tőkekamatjával kezdődne meg a furás. Ez a horribilis összeg, mely egy mély furáshoz elegendő lenne egy évre, de tegyük fel, eredményre ez még nem vezetne; akkor a részvényesek részvényeik elvesztése mellett fel kellene számítani, hogy a második évi 5 százalékos kamatot is fizessék be s ha talán ezzel sem érnék célt, úgy a harmadik évi kamatot is igénybe vennék természetesen 3 év alatt. Tegyük fel, hogy akkor sem érnék célt s a társaság feloszlana. Mit veszítettünk? Egy 500 koronás részvény 3 évi 5 százalékos kamatját azaz összesen 75 koronát. Ezen 75 koronából is megtérülne valami, mivel a 3 évi építkezés szintén értékesíthető s így még abból is visszatérülne valami. De, ha aztán ezen esemény kamatból a petroleumot megtaláljuk, minden részvényesnek megvan a részvénye, melyet első sorban tenne be a részvénytársaság, mint alaptőkét.” Ez az alapítási tervezet. A jámbor tervező tehát egy öt milliós vállalatot akar alapítani, anélkül, hogy előbb olvasta volna a kereskedelmi törvényt, mely t. i. előírja azt, hogy egy részvénytársaság megalapításához a jegyzett részvénytőke 30 százaléknak tényleges befizetése szükséges. Nehogy akadjanak hiszékeny emberek, akik felülnek a csábító felhívásnak, figyelmeztetünk mindenkit, hogy az egész „gründolás” komolyan egyáltalában nem tekinthető.

A Lujza-gőzmalom részvénytársaság 45-ik rendes közgyűlést ma délelben tartotta meg Fellner Henrik igazgatósági elnök vezetésével. A társaság tiszta nyeresége az elmúlt évben 232.726 korona volt. Az alapszabályszerű és a szokásos levonások után fennmaradó 161.444 K összegből az igazgatóság javaslata alapján a közgyűlés az 1912. évi április elsején esedékes 26. számú 8750 darab részvénynek darabonként 15 koronával leendő beváltására 131.250 koronát fordít és a fennmaradó 30.194 koronát új számlára előírja. A hivatalnokok nyugdíjalapja 122.294 koronát tesz ki.

Az Első Magyar Iparbank mérlege. Legrégibb bankjaink egyike, az Első Magyar Iparbank R-T. ma tette közzé az 1911-ik évről szóló mérlegét, mely iránt szakkörökben fokozott érdeklődés mutatkozott. Tudvalevőleg a bank a múlt évben emelte föl alaptőkéjét 6 millió koronáról 10 millióra, úgy hogy az elmúlt évben már lényegesen nagyobb tőkét kellett kamatoztatnia. A ma közlé-

tett mérleg tanúsága szerint ez a banknak teljes mértékben sikerült is, mert a kimutatott 1.038.435.17 korona tiszta nyereség az új alaptőke 10.4 százalékos kamatozásának felel meg. Az elmúlt évben a bank folyóüzlete minden ágazatában jelentékenyen fejlődött és mint a mérleg adatai mutatják, minden irányban élénk fellendülés észlelhető. Ugy a váltóüzlet, mit a fiókok, melyek közül kettő a lefolyt esztendőben nyílt meg, kedvező eredményt tüntetnek fel és igen kielégítően fejlődnek. Az intézet hagyományos elveihez híven a vezetőség tőkeerejének mobilitására a legnagyobb gondot ügyelt s részben ebben is rejlik a bank múlt évi sikereinek forrása. A mérlegben kitüntetett nyereség a tavalyi esztendővel szemben 379.442.04 K kedvezőbb és ennek folytán a felemelt részvénytőke is, noha ez csak a lefolyt év 9 hónapjában mozgott az üzletben, megfelelő kamatozást nyújtott. A mérleg főbb adatai a tavalyival összehasonlítva jelentékeny emelkedést mutatnak, minthogy a betétek 4.267.282.55 koronára növekedtek, a váltótárca 5.064.881.91 K-ra emelkedett és az értékpapír-üzletben összesen 14.213.093.72 K volt elhelyezve. A nyereség felhasználására vonatkozólag az igazgatóság elhatározta, hogy a f. évi március 11-én egybehívandó közgyűlésnek azt javasolja, hogy 1911. évi osztalék címén részvényenként 22 K (7 egyharmad százalék) fizetessék ki, a tartalékalap 100.000 K, a tisztviselők és szolgálk nyugdíjalapja 39.738.08 K dotáltassék és az alapszabályszerű jutalékok levonása után fennmaradó 45.488.63 K az új üzletét számlájára vezetessék elő.

A bank mérlege egyébként a következő:

Vagyon: Pénztárkészlet 1.508.712.22 K. Váltótárca: Bankszerű váltók 12.264.995.61 K. Hitel-egyleti váltók 556.420 K. Összesen 13.821.415.61 K. Kölcsönök értékpapirokra 14.213.093.72 K. Ingatlan 12.230.10 K. Értékpapírok, pénznemek és számvények 1.268.674.18 K. Nyugdíjalap értékpapirjai 246.740 K. Adóssok 6.042.304.82 K. Letétemények 56.322 K. Főösszeg 37.169.494.65 K. Teher: Részvénytőke 10.000.200 K. Tartalékalapok: Banktartalékalap 2.908.773.36 K. Hiteltulajdonosok tartalékalapja 116.564.88 K. Összesen 3.025.428.24 K. Takarékpénztári és folyószámla betétek, valamint azok kamatai 15.692.281.66 K. Pénztárjegyek 30.000 K. Összesen 15.722.281.66 K. Hiteltulajdonosok biztosítéki alapja 63.184.61 K. Nyugdíjalap 354.068.37 K. Fel nem vett osztalékok 2.162 K. Előre felvett kamatok 143.493.64 K. Hitelezők 6.763.918.96 K. Letétemények 56.322 K. Nyereség-átmozgatás 1910. évről 44.983.12 K. Tiszta nyereség 1911. évben 993.452.05 K. Összesen 1.038.435.17 K. Főösszeg 37.169.494.65 K.

Az angol bankból Londoni jelentés szerint a jegybanknál jelentékeny mennyiségű visszleszámitolás kezdődött meg a készülő bányásztrájkra való tekintettel.

Magyar árumintakiállítás Szerbiában és Bulgáriában. A m. kir. Kereskedelmi Múzeum folyó évi április, illetve május hónapban Belgrádban és Szófiában rövid tartamu áruminta-kiállítást rendez olyan hazai ipari termékekből, melyek a kelet ezen két országában kelendősegre számíthatnak. A belgrádi kiállítás április közepén nyílik meg, a szófiai pedig május közepén. Mindkettőnek a tartama 10—14 napra van tervezve. A belgrádi az ottani polgári kaszinó termeiben, a szófiai pedig a királyi lovardában helyezték el. A Kereskedelmi Múzeum előzetes tudakozódása folytán eddig mintegy egyszázhetven magyar ipari cég jelentette be, hogy kész az árumintáival ebben a két kiállításban részt venni. A két kiállítás anyaga eszerint már biztosítottnak tekinthető. További jelentkezőket még el tud fogadni a Kereskedelmi Múzeum. Ezt a két kiállítást az intézet olyan formán rendezte, mint azt az áruminta-kiállítást, melyet 1910-ben Konstantinápolyban és Salonikában rendezett és amelynek pozitív eredményeivel az illető résztvevők nagyon meg voltak elégedve. A rendezés nem törekszik semmiféle pompára, hanem csakis gyakorlati üzleti eredményekre. A résztvevőkre nézve költség nem járul, mert az áruminták elszállítását, installációját és a helyiség költségeit a m. kir. Kereskedelmi Múzeum fedezi. A kiállítás résztvevőiről Belgrádban szerb és Szófiában bolgár nyelvű katalógust fognak a látogatók között ingyen osztogatni. A kiállítás megtekintésére meg fogják hívni a Szerbiában és Bulgáriában működő a külfölddel üzleti összeköttetésben álló kereskedőket, gyárosokat, bizományosokat és ügy-nököket. Eladások a kiállításban egyáltalán nem fognak történni, de gondoskodás történt arra, hogy akik a tárlatban bemutatott ipartermékek és a hazai gazdasági viszonyok iránt érdeklődnek,

megkapjanak minden szükséges felvilágosítást és hogy a keleti vevők a hazai üzleti körökkel megismerkedhessenek és üzleti összeköttetésbe léphessenek. Érdeklődőknek a m. kir. Kereskedelmi Múzeum (V., Akadémia-utca 3.) készségesen szolgál minden további felvilágosítással.

A Zwnostenska Banka osztaléka. A Zwnostenska Banka megállapította a múlt üzletév eredményét s az osztalékot 15 koronában állapította meg a múlt évi 14 koronával szemben. A közgyűlésen alaptőke emeléséről is döntének.

Mezőgazdasági többtermelés és kereskedelem. Ezen a címen az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület széleskörű szaktanácskozást fog tartani március hó 5-én és a következő napjain, naponta délután négy órakor a Pesti Lloyd Társulat dísztermében (V., Mária Valéria-u. 12. sz.). Az anketnek célja annak megvizsgálása, hogy milyen feladatok hárulnak a magyar kereskedelemre a mezőgazdasági termelés fejlesztése terén és hogy ebből a nagy gazdasági munkából a kereskedelem milyen módon veheti ki az őt megillető részt. Az elabratumok a következő kérdésekkel foglalkoznak: 1. *Balkányi Béla* okleveles gazda, agrárpolitikai szakiró: A kereskedők és a többtermelés. 2. *Gyárfás József*, a Magyaróvári Országos m. kir. Növénykísérleti Állomás vezetője: A kereskedelem és a mezőgazdasági kísérletügy. 3. *Dr. Farkas Geyza* földbirtokos: A mezőgazdasági termelészövetkezetek és a kereskedelem. 4. *Dr. Katona Sándor*, az OMKE titkára: Többtermelés és vámpolitika. 5. *Dr. Szende Pál*, az OMKE főtitkára: A kereskedelem és a birtokpolitika. — Az anket tárgyalásainak jegyzőkönyvét az egyesülés ki fogja nyomtatni, a nagy nyilvánosság elé fogja bocsátani és az ott elhangzottak figyelembevételével gyakorlati akciókat fog indítani. Az anket, tekintettel a felszólalásra jelentkezők nagy számára, valószínűleg három-négy napot fog igénybe venni.

A Generali forgalma. Az Assicurazioni Generali életbiztosítási osztályánál 1912. évi január hónapban 2500 ajánlat 20.299.597 korona 74 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 2113 kötvény 17.802.844 korona 95 fillér biztosítási összegre állított ki. Az 1912. január elseje óta bejelentett károk összege 561.429 korona 71 fillérre rug. Az életbiztosítási osztály kimutatott állománya 1910. december hó 31-én 148072 kötvény után 1.066.056.556 korona 66 fillér tőkét és 1.970.859 korona 51 fillér járadékot tett ki, amire készpénzben 327.285.232 korona 15 fillér van tartalékba helyezve. Az 1910. évben az életbiztosítási osztály által teljesített kifizetések 23.644.774 korona 09 fillért tettek ki s az összes ágazatknál a társulat alapítása óta (1831.) az évenkénti kimutatások szerint fizetett károk 1.918.074.811 korona 43 fillért tesznek ki. A biztosítás minden pótdíj nélkül érvényben marad a teljes összeg erejéig, ha a biztosított népfelkelési kötelezettségénél fogva hivatott be. A betéréseloszlás elleni osztálynál ugyanezen hónapban 95 káreset jelentetett be 34569.79 korona összeggel.

Egybehívott közgyűlések.

- Február 24. Országos Iparbank r. t. (r. k.)
 Február 29. Hazai bank r. t. (rendk. kgy.) tőkeemelés.)
 Március 2. Magyar Bank és Kereskedelmi r. t. (r. k.)
 Magyar Általános Takarékpénztár r. t. (r. k. tőkeemelés.)
 Magyar Fakereskedők Hitelintézet r. t. (rendk. kgy. tőkeemelés.)
 Magyar Jég- és Viszontbiztosító r. t. (r. k.)

Nyílttér.

E rovathatban közzétettéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

„THE MUTUAL“
 new-yorki életbiztosító társaság.

2968 millió frank vagyon.

7 1/2 milliárd frank biztosított tőke!

Legliborálisabb biztosítási feltételek! Tiszán kölcsönös! Résztvevővel nincsenek!

Az 1907-ik év óta kiállított kötvények után — 35 éves kort és a három főtáblázatot (haláleseti, haláleseti 20 évi díjfelzetéssel és vegyes 20 évi tartamra) alapú véve — átlagban a következő nyereségek fizetettek ki az évi díjak százalékaiban kifejezve:

Biztosítások után, melyek költtek:	első éves	másodéves	harmadéves	negyedéves nyereségek
1907-ben	10.71	13.48	16.03	20.50
1908-ban	12.39	15.12	19.63	—
1909-ben	14.12	18.83	—	—
1910-ban	17.50	—	—	—

Magyarországi vezérigazgatóság:
 Budapest, VI., Andráscy-ut 20. sz.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, február 20.

A készáru piacra ma kedvetlen volt a hangulat. Csekély kínálat mellett a malmok még sokkal tartózkodóbbak voltak, mint az utóbbi napokban és ugyiszlán semmit sem akartak vásárolni. Mivel másrészt az árubirtokosok sem nagyon erőltették a dolgot, mert látták, hogy ugyanis hiábavaló fáradság volna, ennek folytán csak egészen lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mindössze alig 6000 q buza kelt el, változatlan tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 12.17 és fél korona volt 80,8 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 12 korona 78.5 kilós bánási buzáért. Egyéb gabonaneműek árai ma sem változtak. Forgalomba került 900 q rozs 10.25—10.35 koronás áron, 700 q zab 10.05—10.06 koronás áron és 150 q luczerna 50—52 és fél koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet igen esendesen és a tegnapi zárlat jegyzőseivel indult meg. A forgalom folyamán csak nagyon gyenge vételkedv mutatkozott, de a kínálat sem volt egy csöppet sem élénk és így tehát csak néhány fillér keretén belül ingadoztak az árfolyamok. Valamivel élénkebb érdeklődés csak a tengeri iránt mutatkozott, amely ciklik forszírozott vásárlásokra meglehetősen emelkedett. Az áprilisi buza 11.79 koronán indult, 11.83-ig emelkedett és zárlatkor 11.82 koronán maradt. Az októberi buza 11.03 koronás kezdő árfolyama 11.08-ig javult, aztán 11.05-re gyengült és 11.06 koronán zárult. Az áprilisi rozs 10.61-ről 10.65-re, az októberi rozs 9.28-ról 9.31-re javult. Az áprilisi zab 10.31 koronán indult, 10.33 és 10.28 között ingadozott és 10.31 koronán zárult. A májusi tengeri 8.86 koronán indulva, 8.85 és 8.91 között ingadozott és zárlatkor 8.90 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza 3, az októberi buza 2, az áprilisi rozs 6, az októberi rozs 3, az áprilisi zab 2, az októberi zab 3, a májusi tengeri 3 fillérrel javította az árfolyamát.

Kötött:

Buza. Tiszavidéki: 100 q 80.8 k 24.6 K, 350 q 80.5 k 24.32 K, 300 q 80 k 24.20 K felső, 250 q 79 k 24.10 K.
Pestvidéki: 100 q 81 k 24.30 K, 400 q 80 k 24.10 K.
Bánási: 4000 q 78.5 k. 24.— K árt. szállításra.
Felsőmagyarországi: 250 q 81 k 24.30 K, 400 q 78 k 24.10 K.

Rozs: 400 q 20.70 K, 400 q 20.70 K, 100 q 20.50 K, mind kp. p.
Zab: 200 q 20.80 K, 130 q 20.60 K, 100 q 20.70 K, 200 q 20.10 K dohos, mind kp. p.
Luczerna: 70 q 100 K az Bpest, 80 q 107 K kp. par.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki	75	—	79	23.70—24.95
"	76	—	80	23.80—24.15
"	77	—	81	24.—24.25
"	78	23.35—23.35	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	23.55—23.85
"	76	—	80	23.70—23.95
"	77	—	81	23.80—24.05
"	78	23.25—23.50	82	—
Festvidéki	75	—	79	23.55—23.85
"	76	—	80	23.70—23.95
"	77	—	81	23.85—24.05
"	78	23.25—23.50	82	—
Bánási	75	—	79	23.70—23.95
"	76	—	80	23.80—24.95
"	77	—	81	—
"	78	23.35—23.65	82	—
Bácskai	75	—	79	23.70—23.95
"	76	—	80	23.80—24.05
"	77	—	81	—
"	78	23.35—23.65	82	—
Rozs	I. rendű uj	—	—	20.90—21.10
	középmínőségű uj	—	—	20.60—20.80
Arpa	takarmány I. rendű	—	—	20.—20.60
	II.	—	—	—
Zab	I. rendű	—	—	20.80—21.—
	II.	—	—	20.20—20.60
Tengeri	belföldi uj	—	—	18.50—18.60
	ó	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A határidőpiacon kötött:

Délelőtt:

Előfordult kötések (100 kg.-kint) 1912-re.

Buza 1912 áprilisra	23.58—56—66
Májusi buza	23.46—48—44—50
Buza októberre	22.06—16—10
Rozs áprilisra	21.22—20—30
Rozs októberre	18.62—56—62
Zab áprilisra	20.62—64—56—66—60
Zab októberre	17.24—26—20—28
Tengeri 1912 májusra	17.72—70—82
Tengeri júliusra	17.46—44—52
Tengeri augusztusra	17.44—56

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra	23.64—23.66
Buza májusra	23.48—23.50
Buza októberre	22.12—22.14
Áprilisi rozs	21.30—21.32
Rozs októberre	18.62—18.64
Zab áprilisra	20.62—20.64
Zab októberre	17.26—17.28
Tengeri 1912 májusra	17.80—17.82
Tengeri júliusra	17.60—17.62
Káposztarepeze augusztusra	31.56—31.58

Budapesti gabonaforgalom.

1912. február 16-tól 1912. február 18-ig.

	Érkezett	Elszállított
Buza	7335	—
Rozs	929	—
Arpa	1814	—
Zab	2669	—
Tengeri	159	—
Liszt	—	9239
Korpa	—	2085

Értéktőzsde.

A jegybank vezértitkárnak a pénzpiacszóló tett észrevételei a börzén kedvezőtlen hatást tettek, bár mindenki tisztában volt azzal, hogy csak akadémikus fejtegetésekkel állunk szemben. Az ultimó közelsége és külföldi buzdítás hiányában a beszpárti spekulánsok elérkezettnek látták az időt, hogy cserkészésüket ismét megkezdhessék, bár csak az imént nagy kudarcot vallottak. A nemzetközi értékek ára némi bécsi kínálat nyomán lemereszlődött, a helyi piacoz is csak 1—2 korona árengedménnyel lehetett eladni. A készáru piaca árnívója azonban tartott volt ma is, sőt a horvát cukor, a vasúti forgalmi és a Viktória malomrészvény néhány koronával emelkedett, a kereskedelmi bank és az elvétel joga a tegnapi nap óta elcsúszottan volt kapható. A zárlat bécsi arbitrázs-eladás nyomán gyöngébb. A déli tőzsde iránya ismét gyenge volt, mert a berlini jelentés is gyengén érkezett. A nemzetközi piacon az értékek sorban csökkentek. A helyi piacz értékei lemereszlődtek. A készáru piaca a horvát cukrot keresett, míg a többi papírok tovább gyengültek. A járadékpiacz változatlan. gyöngé. A valuta és érezváltó kissé oleszlóbbodott, nevezetesen a francia pénzeszközök.

Az előtőzsdén kötötték: Osztrák hitel 656.25—656.75, Magyar hitel 869—871, Jelzálogbank 502.50—503.50, Leszámitóbank 584.75—585.75, Közúti vasút 818—819, Városi vasút 434.50—434.75, Hazai bank 316.50—317.75, Magyar bank 715.50—716.50, 4 százalékos járadék 90—07.1/2, Kereskedelmi bank 4270—5275, Agrárbank 548.50—549, Fabank 232—232.50, Merkur 307.50—308, Hermes 370—376, Viktória-malom 1050, Esztergom-császvári 325.50, Salgótarjáni 746—749, Horvát cukor 1257—1263, Magyar cukor 3290—3296, Klótid 331—332.50, Temesvári Nasic tannin 739.50—740.50 K.

A déli tőzsdén kötötték: Osztrák hitel 655.75, Magyar hitel 868—869, Jelzálogbank 501.50—500.50, Leszámitóbank 583.50, Rimamurányi 716—715.25, Közúti vasút 817—818, Városi vasút 433.25—434, Hazai bank 316, Magyar bank 714.25—715, Agrárbank 547.50—547.50, Merkur 306.50—307.51, Fabank 230.50, Salgótarjáni 746.50—747, Magyar cukor 3285, Vasúti forgalmi 476—477.

Az utótőzsdén csekély üzlet mellett nem volt számottevő változás. Kötötték: Magyar hitelrészvény 868—868.50, Hazai bank 317, Magyar Bank 714—714.75.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, február 20. (Saját tudósítónktól.)

Noha az amerikai tőzsdék magasabb árfolyamokat jelentettek, itt a forgalom jelentéktelen volt és az árak csak gyengén tartottak, sőt szükség esetén könnyen lehetett volna árengedményeket elérni.

Jegyzetelt buza: Tiszavidéki 12.70—13.05, bánási és bácskai 12.50—12.80, mosoni és győri 12.10—12.50, déliavasúti 12.05—12.35, északmagyarországi 12.10—12.50, alsóausztriai 11.80—12.05.

Rozs: Felsőmagyarországi 11—11.20, csepeli 11.05—11.25, pestmegyei 11—11.20, déliavasúti és különféle magyarországi 10.95—11.05, ausztriai 10.95—11.20.

ÉKSZER, EZÜST, ÓRA

Eredeti szabott gyári árak

gyári áron beszerezhető, készpénz és angol-rendszerű részletfizetésre is.

Eredeti szabott gyári árak

SÁRGA JÁNOS

csász. és kir. udvari szállító, ékszerész és műtővősnél

BUDAPEST
IV. ker., Kigyó-tér 5. szám.

KOLOZSVÁR
Mátyás Király-tér 13. szám.

Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vidékre készpénzzel küldök választékot.

Árpa: Morvaországi 10.75-11.50, marchfeldi 10.25-10.60, bécsvidéki 10.20-10.50, északmagyarországi 9.80-10.75, mosoni 9.75-10.25, maláta 10-10.25, takarmány 9.50-9.75. Magyar tengeri 9.90-10.15, Cinquantin 10.40-10.80 K. Magyar zab: válogatott 11.15-11.50 elsőrendű 11.05-11.30, közepes 10.90-11.20.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, február 20. Pranger tegnapi nyilatkozatainak hatása alatt és mivel a mai heti ellátások pénzüke mutatkozott, az előtőzsdén a spekuláció tartózkodóan viselkedett, de az árfolyamok elég jól tartottak. Élénkebb forgalom csak Angol-bank-részvényben fejlődött ki, amely 4 koronával emelkedett. Korlátértékek szilárdak, nagy érdeklődés jelentkezett Horvátors. cukorgy. részvényei iránt s erre ezek az értékek 14 koronával javultak. Áremelkedés mutatkozott Dunagőzhajózási, továbbá bányá- és kohó részvényekben, salgótarjáni ellenben gyöngült. A bankok 3 és háromnegyed százalékos reportáltak. A déli tőzsde irányzata általában nyugodt megnyitáskor, később helyi vásárlásokra államvasuti értékek élénkültek, egyebekben nyugodt volt a piac. Korlátok közt petrolum részvények javultak.

10 óra 45 perczkor: Osztrák hitel 656.50, Magyar hitel 869, Anglobank 338.25, Bankverein 550.50, Földhitelintézet 1316, Laenderbank 551, Unionbank 632, Államvasut 732.25, Délvasut 108, Dunagőzhajózási 1170, Alpesi 913.75, Prágai vasut 2810, Rimamurányi 714.50, Török sorsjegy 245.50, Skoda 745, Galicziai Kárpát-petroleum 749, Horvát cukorgyár 1276.

1 óra 30 perczkor: Osztrák hitel 656.25, Magyar hitel 869, Anglobank 338.25, Bankverein 550.50, Földhitelintézet 1316, Laenderbank 551, Unionbank 632, Államvasut 732.25, Délvasut 108, Dunagőzhajózási 1170, Alpesi 913.75, Prágai vasut 2810, Rimamurányi 714.50, Török sorsjegy 245.50, Skoda 745, Galicziai Kárpát-petroleum 749, Horvát cukorgyár 1276.

Bécs, február 20. (Magyar értékek zárulata), 4 száza lókos papír-járadék 109.95 Tiszal és szegedi kölcsön sorsjegy —, Magyar hitelbank részvény 869.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 582.—, Rima murányi 719.25, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 89.95, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyeresim-kölc. sorsjegy —, Kassa-Oderbergi Vasutárs. —, Magyar jelzálogbank 494.—, Magy. kereskedelmi bank 440.90

Bécs, február 20. (Osztrák értékek zárulata), 4.2 száza lókos papír-járadék 90.45, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.10, 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 338.50, Bécsi Bankverein 549.50 Osztrák-magyar bank 1989.—, Déli vasut 106.90, Dunagőzhajózási r.-t. 1175, Dohány részv. 334.—, Cs. k. arany (vert) 11.37, Német bankv. 117.60, Osztr. Lloyd 549.—, 4.2 száz. ezüst jár. 90.10—93.60 Osztr. koronajáradék 90.45, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézet részvény 656.50, Union-Bank 630.—, Osztrák Länderbank 550.80, Osztrák-magyar államvasut 731.—, Elbavölgyi vasut —, Alpesi részvény 912.75 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 240.85 Lipótkohó 637.— Török sorsjegy 27.—

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, február 20. (Értéktőzsde.) A mai forgalom elején az árfolyamok állandó kedvetlenség mellett ismét estek, főleg miután az Osztrák-Magyar Bank vezértilának a hitel tulfeszítésétől való óvása Bécs felől is eladásokat hozott az itteni piacra. Erősebben csupán egyes bányá- és villamossági értékek csökkentek és még az első órában, a nyitl pénzpiacra beállott enyhülés, ösztönző ipari jelentések és a német vasutak kedvező januári kimutatására irányváltozás állott be, amely azonban nem járt az üzlet jelentős élénkülésével. A további folyamatban újabb szilárdulás állott be, különösen a londoni jelentések hatása alatt, amelyek szerint az ottani tőzsdén emelkedtek a konzolok árfolyama, ami az angol bányamunkások sztrájkjának megakadályozását teszi remélhetővé. Élénkebb forgalom tárgyai azonban csak Phönix és Santung részvények voltak, az üzleti helyzettől érkezett kedvező jelentésre. Az utolsó üzletórán ismét csendes irányzat volt, mert a Kanada-részvények csökkenése elkedvetlenítő hatást gyakoroltak. A készáruipiac épári értékei nyugodtak voltak, gyöngyös tartott árfolyamok mellett. Napi pénz 4 1/2 százalékos, utimópénz 4 1/4-4 1/2, százalékos, magánkamattal 4 százalékos.

Berlin, február 20. Zárulat. (Saját tudósítónktól) Zárulatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97 —, osztr hitelrészvény 206.40 Déli vasut 18.10 orosz bankjegyek 216.45, 4 százalékos új orosz kölcsön 90.40, Discontó

Commandit 190.25, Dinamittruszt 185.25, Harpeni 196.30 Unifikált török járadék 91.90, 4.2 százalékos ezüst jár 90.40, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.30, Magya koronajáradék 89.90, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 84.95, Olasz járadék —, Ált. villamosági Edison 261.15, Geisenkirchoni 202.30, Laurakohó 178.—

Frankfurt, február 20. Zárulat. 4.20% papírjáradék —, 4 száz-os osztr. ar.-jár. 96.90 Magy. ar.-jár. 92.40 Osztr. hitelint. részv. 206.50 Osztrák-magyar államvasut 154.75 Északnyugati vasut —, Bustieh radi vasut —, Londoni váltóár 204.75, Bécsi Bank verein 142.18 Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 75.—, 4.2 százalékos ezüstjáradék 93.90, Osztrák koronajáradék 90.45, Magyar koronajáradék 89.90 Osztrák-magyar bank 141.35 Déli vasut részvény 18.25 Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.95, Párisi váltóár 810.75, Union bankrészv. —

Hamburg, február 20. (Zárulat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 93.20, 1860. sorsjegy 180.—, Déli vasut 18.10 4 százalékos aranyjáradék 97.—, Osztrák hitelrészvény 207.— Osztrák-magyar államvasut —, Osztrák járadék 98.0, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 92.45

London, február 20. Angol consol 79.—

Páris, február 20. (Zárulat.) 3 százalékos francia járadék 94.90, Osztr. aranyjáradék 90.25 Magyar arany járadék 94.75, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 507.50 3/4 százalékos Olasz járadék 98.45 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 274.—, 5 százalékos marokkói járadék 529.— 4 százalékos 1890. román kölc. — 4 százalékos amori. románjár. 1905. 93.90, 5 százalékos orosz járadék 106.35 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 101.40 4 százalékos spanyol jár. 96.15 4 százalékos unifikált török jár. 92.52 Török sorsjegy 210.25 Török dohányrészvény 362.—, Osztrák földhitelintézet 14.05 Osztrák Länderbank —, Magyarjelzálogbank —, Banque de Paris 17.75, Banque Ottomane 687.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridionalvasut 598.—, Hartman gépgyár 801.—, Rio Tinto 17.65, Suererie d'Egypte 79.—, Tula 818.—, Urükányi közcén 190.—, Chartered 36.75, De Beers 510.—, East Rand 63.25, Jagersfontein 178.—, Trans. Land Compan 39.25 Váltó Amsterdamra (rövid) 209.—, Váltó német piacokra (rövid) 123.31, Váltó Bécsre (rövid) 104.87, Váltó Belgiumra (rövid) 51.16 Olasz arany váltó (röv) 578.— Váltó Svájcra (rövid) 71.32 Csekk Londonra 252.75 Magánkamattal 3.—

Étvágytalanságnál

Dr. Hommel-féle Haematogon biztos eredményű! 20 éves sikeri! Ovási! A Dr. Hommel nevét hangsúlyozni kell.

Table with multiple columns: Budapesti értéktőzsde, Allamadosság, Zalogtevek, elsöbbségek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gözmalomok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Bazilika, Pénz- és váltók. Columns include description, price, and other financial data.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyers	Finomított
Folyó havi szállításra	74.—	82.—
Február—májusra	74.—	82.—
Február—augusztusra	75.—	83.—
Február—decemberre	74.—	82.—
Irányzat: Megállapodott.		
Bécsi nyersszeszjegyzés	67.—	68.—
Prágai "	65.—	65.50
Lembergi "	69.50	70.50

Buzakorpa.

Finom korpa azonnali szállításra	15.80—16.—
1912. február	15.80—16.—
február—májusra	15.20—15.40
Durva korpa azonnali szállításra	15.90—16.10
1912. február	15.90—16.10
február—májusra	15.30—15.50

Zsiradékok.

Dísznózsír budapesti	150.—151.—
vidéki	—
Szalonna.	
Városi 4 drbos	130.—131.—
3	135.—136.—

Budapesti szurómarhavásár.

Február 20. Felhajtott 320 drb élő borjú. Árjegyzék: Elsőrendű élő borjúkét 120—130 filléig, kivételesen 132—140 fillé, középminőségű élő borjúkét 108—118 filléig kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat élénk volt, az árak 2—4 fillérrel kgr.-kint emelkedtek.

Kőbányai sertésvásár.

Árjegyzés. Február 20. Hizott sertésárak. I. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 251—320 klg.) felül 148 fillérig, közép (páronként 251—320 klg.) 150—152 fillérig, II. Magyar szedett: Közép (páronként 240—280 klg.) 152—154 fillérig. Sertéslétszám: 1912. február hó 18-án volt készlet 19.387 drb, 19-én felhajtott 256 drb, elszállított 139, 20-ikára marad készlet 19.504 drb. A hizott sertés üzletiányszata változatlan.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesszövetségi állatvásár és közbizományi igazgatóságától.) Február 20. Előző napi eladatlan maradvány 778 drb sertés, 119 drb süldő. Pótfelhajtás 169 drb ser-

tés. Mai maradvány 713 drb sertés, 34 drb süldő, 6 drb malacz. Összesen 1366 drb sertés, 153 drb süldő, 6 drb malacz. Eladatott 964 drb sertés, 42 drb süldő, 6 malacz. Mai maradvány 396 drb sertés, 111 drb süldő.

Árjegyzés. Öreg I. rendű 350 klg. felül ételsúlylevonással 134—141 fillér. Öreg II. rendű 280—350 klg. ételsúlylevonással 130 fillér. Fialat nehéz 300 klg. felül ételsúlylevonással 126—148 fillér. Fialat közép 220—300 klg.-ig ételsúlylevonással 142—154 fillér. Fialat könnyű 220 klg.-ig ételsúlylevonással 148—156 fillér. Hussertés nehéz 300 klg. felül ételsúlylevonással 132—140 fillér. Hussertés könnyű 140—200 klg.-ig ételsúlylevonással 130—154 fillér. Süldő belföldi elősúlyban 112—136 fillér. Malacz elősúlyban 128 fillér. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Bécsi sertésvásár.

Február 20. A mai sertésvásárra 18.274 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 11148 fialat és 5923 hizott sertés.

Árak: elsőrendű 128—130 fillér; középnehéz 120—126; idős 116—122 fillér; könnyű hizott 108—116 fillér; fiatal sertés 80—100 fillér, kivételesen 114 fillér; kilogrammonként, elősúlyban, fogyasztási adó nélkül.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Ne küldjék pénzünket külföldre!
Magyarnak Pécs — Németnek Bécs!

Tessék ezen lapra és hirdetésre hivatkozni s megkapja tőlem legújabb képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Divatos, kiváló pontos járású nri óra oxydált tokban elegánsan kidolgozva 10.—korona.

Hasonló kivitelű ébresztő szerk. 20.—korona.

Kockázat kizárva, mert nem tetsző tárgyakért pénzt visszafizetünk vagy más tárgyra átcserelem.

Hazánk első és legnagyobb ókszer-, óra-, látszer és iparművészeti tárgyak telepe

Schönwald Imre
magyar óraszer, ókszer-, gyáros látszerész

Pécs.

BELATINY PEZSGŐ

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban az idő jobbra derült, enyhe és száraz volt, csupán a tengerpartról jelentettek kisebb mennyiségű esőt; ma reggelre többnyire borult az ég.

A hőmérséklet az északi részeket kivéve 2—3 C fokkal emelkedett s a Dunántulon meg a Nagyalföldön a 10 C fokot is meghaladta; éjjeli fagy pedig inkább északon meg Erdélyben volt; a maximum 16 C fok volt Orsován, a minimum pedig 5 C fok Botfalun és Árvaváralján.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Enyhe, elvélve csapadékos idő várható. (Sürgöny-prog.: Enyhe, elvélve csapadék.)

Allomás	Légnyomás mm. 760 +	A hőmérséklet Celsius skálán	Szélirány és sebesség	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmérséklet	
					max.	min.	max.	min.
A.-Eszláda	59.5	8.5	E	1	4	—	7	1
Ungvár	57.7	3.6	SE	2	3	—	7	2
Kősmárk	57.8	2.2	S	1	1	—	5	2
Losonc	56.7	0.6	S	1	4	—	2	1
Ogyalla	56.0	1.1	SW	2	—	—	7	1
Budapest	56.7	0.9	—	4	—	—	6	1
Hérvény	57.8	3.2	—	3	—	—	4	1
Keszthely	57.0	1.0	N	1	0	—	14	1
Pécs	57.9	7.8	W	5	2	—	12	6
Zágráb	58.3	8.1	WSW	3	0	—	13	6
Fiume	59.7	10.1	SE	3	—	—	12	7
Szeged	58.5	4.0	W	1	3	—	16	2
Temesvár	59.7	0.6	E	1	3	—	12	4
Nagyvárad	57.7	7.7	S	1	4	—	16	4
Kolozsvár	61.1	2.7	—	1	—	—	6	4
Nagysebzen	60.8	1.7	SE	1	4	—	7	2
Szatmár	—	3.8	W	0	4	—	7	1
Eger	—	1.2	—	—	—	—	5	2
Árvaváralja	—	2.2	E	1	—	—	7	5
Salmeczabánya	—	0.4	—	—	—	—	4	2
Konárom	—	0.6	NW	2	4	—	8	1
Magyar-Óvár	—	0.5	N	2	0	—	5	1
Sopron	—	1.4	NW	1	4	—	5	1
Eszék	—	—	—	—	—	—	—	—
Cirkvenica	—	8.7	S	3	4	—	12	9
Debrecen	—	8.9	SW	2	4	—	13	1
Kecskemét	—	2.9	S	1	2	—	11	2
Oroszáza	—	4.1	SW	0	4	—	9	2
Arad	—	—	—	—	—	—	—	—
Zombolya	—	1.9	SW	2	3	—	13	0
Verecz	—	6.7	SE	2	3	—	15	1
Orsova	—	0.2	W	2	4	—	16	1

A NAGY NAP.

— REGÉNY EGY KÖTETBEN. —
Irtta: **JEAN DE CARRE.**

— Bizalmatlanná ön iránt, Donna Marguerita?! — kiáltott fel a herceg. — Ön iránt, aki olyan szép, olyan tiszta? Ilyesmítől ne tartson; én hiszek önnek.

Beszéd közben szenvedélyes mozdulattal ragadta meg a fiatal lány kezét, hozzá hajolt s olyan tekintetbe burkolta, melylyel ugy látszott, mintha a szívéig akart volna utat törni magának.

Castrogeria kisasszony félre értette ezt a mozdulatot. Arcza kipirult, hátra vetette magát s zavartan rebegte:

— Könyörgök, fenség!

Ferdinánd megértette ijedtségét s elbocsájtotta kezét.

— Bocsásson meg — mondotta, hogy leltem így az öné felé szállt, de ne nyugtalanodjak emiatt, szenorita. Mellettem biztonságban van; védelmezi a tisztelet, melylyel iránta viseltem. És rövid szünet után hozzátette: Nem tudom, hogy VII. Ferdinánd fog-e uralkodni valamikor, de ha uralkodik, nem lesz sem kedvese, sem kegyence. Amit én akarok öntől, az testvéri szeretet, donna Marguerita. A nővérem ön, akiben megbízom.

Ezek a szavak megnyugtatták az udvarhölgyet s ismét az előbbi feszelen magatartáshoz tért vissza.

— Nővére szívesen leszek — felelte — Rendelkezzék velem, Don Ferdinánd. Ha szolgálhatom, egészen az öné vagyok.

Elhallgatott; várta a választ. De mert a trónörökös hallgatott, folytatta:

— Az imént azt mondta, hogy boldogtalan. Beszéljünk bánatairól.

— Valóban nagyon boldogtalan vagyok

— felelte Ferdinánd. — Anyám gyűlöl; atyámat arra tanítja, hogy szintén gyűlöljön. Háta mögött Godoi mozog; a homályban készíti elő a csapásokat, melyekkel sújtani akar. Morera Juan segít nekik. Anyám, Godoi, Morera, ezek az ellenségeim. Nincs az a megalázás, amelytől megkímélnének. Godoi a felesége nővérét szeretné velem elvetetni. Volt bátorsága ezzel a házassággal megkínálni. Az aszturiai herceg sógora legyen ennek az embernek? Csak a gondolatra is undorral és borzalommal telik meg egész lényem. Megmentem atyámnak. Boszusan válaszolta, hogy eskis ezen az áron fogok uralkodni. Igen, szenorita, anyám és a kegyence megegyeztek abban, hogy feltételeket szabjanak elem. Feltételeket nekem, a korona jogos örökösének! Azt akarják, hogy atyám példáját követve türjem De la Paix herceg uralkodását! És mert megtagadtam, hogy magamat ennek alávetsem, fenyegetnek, hogy kieszközlék atyám lemondását valamelyik testvéröcsém javára. Nem borzasztó ez?

— Csakugyan ez borzasztó. De hát nem fog ön semmit tenni, fenség, hogy kényszerítse őket jogainak elismerésére?

— Jogaimat! Azokat majd Spanyolország előtt nyíltan fogom követelni. Igen, a spanyol népre hivatkozom és ha kell, Napoleonhoz fordulok. Pártfogást és segítséget kérek tőle. Felajánlom neki, hogy családjá egy tagját veszem nőül s magam mellé ültem a spanyol birodalom trónjára. Ha egyszer rekonk kötelék fűz a császárhoz, akkor nem hagyhat el többé. Köteles lesz pártfogolni ellenségeimmel szemben.

— Ugye igazságos, fenség. De a császár közbenjárását kérnie nem veszedelmes-e? Ha csak azért használná ki az önké esaládi viszálykodásait, hogy hatalmába kerítse országunkat? Atyám a legnagyobb ellenségeinknek tekinti.

— Ha majd koronát adtam hűgának, megszűnik az lemi.

— Adja Isten, hogy így legyen, fenség. Én imádkozni fogok vállalkozása sikeréért. A nők nem harcolhatnak, csak imádkozhatnak.

Castrogeria kisasszony felállt, szemében nyugtalanság volt, arcát sápadtság borította.

— Azonban — tette szavaihoz — őrizkedjek másokkal is közölni azt, amit nekem elmondott. Arujás lappang Aranuez ajtó között. Legyen óvatos, Don Ferdinánd. Ne sejtse meg senkivel sem a titkait.

— Nem bírom senki másra, csak Don Rafaelre és öntre, Donna Marguerita. Egyedül önök ketten ismerik.

— Akkor biztosságban vannak — szölt Marguerita és elmerengett.

IX.

Madridba beköszöntött az ősz és visszahozta oda az arisztokrata társaságot, melyet a nyár elűzött.

Julius óta a királyi család az Escorialban tartózkodott; ez még Aranueznél is közelebb esik a fővároshoz. Hála ennek a közelségnek. Osorio Rafael gróf, amikor szolgálata az aszturiai herceg mellett nem tartotta vissza, elhagyta a ridog palotát, ezt a rengeteg nagy épületet, melynek a szemre kellemetlen hatását még a körülötte elterülő szomoru vidék is fokozta. Mint a legtöbb pajtása, a gróf is Madridba rándult.

De amíg pajtásait többnyire az a természetes vágy vonzotta, hogy kedves szórakozásokra találjanak, Rafael Madridba menve egyéb okoknak engedett: a szükségességnek hogy szabadon készíthesse elő a tervék végrehajtását, melyeknek az infáns bizalma tette részesévé és a nemkevésbé élénk szüségérzetnek, hogy közeledhessék Nerbal Beatrixhoz, Boristidi leányához.

(Folyt. köv.)

TISZTVISELŐ OTTHON (PENSIÓ) Budapest, Szentkirályi-utca 22. I. em. Teljes penzióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknek Lakás penzió 135 korona. Ebéd 42 korona. Yacsóra 24 korona

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 20. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Kovács János nagyenyedi orsz. fejeztetési tiszteletdíjas főorvost ugyanahhoz az intézethez a IX. fizetési osztályba sorozott főorvossá, ifj. Ullaga Gábor debreczeni főgyógyászati díjnyertes a técsői kir. járásbíróhoz irnokká, Kaumayer Alfréd okleveles kertész, budapesti lakost az aszóli javítottintézethez, egyelőre ideiglenes minőségben, családfejedéig;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Barbul Jenő budapesti tudományegyetemi könyvtár-tisztet, ugyanazon minőségben és állomáshelyen a VIII. fizetési osztályba, Buday Mária derecskei kisdévodónót a derecskei II. számú állami kisdévodóhoz kisdévodónővé;

a pénzügyminiszter Csáthó Andort, a m. kir. miniszterelnökséghez beosztott miniszteri számellenőrt, ezen beosztásában való meghagyása mellett, a IX. fizetési osztályba, létszámon felül, miniszteri számvizsgálóvá, dr. Nagy Géza Kolozs vármegyei tb. szolgabíró a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá a beregszászi pénzügyigazgatóságához, Nagy Károly tordai adóhivatali gyakornokot a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű adóhivatali tiszté a magyarláposi, Burhardt Kálmán m. kir. honvédelmi minisztériumi díjnyertes a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű állami végrehajtóvá a szegedi pénzügyigazgatóságához, Kapotsy Aurél és Lechner József budapesti lakosokat, végzett joghallgatókat ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi fogalmazógyakornokká a székesfővárosi adófelügyelőhöz;

az aradi törvényszék elnöke a kisjenői járásbíróhoz Somogyi József kisjenői lakost III. osztályú hivatalnagjává nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Kádár Ferenc beszercei törvényszéki és Kovács József beszercei járásbírói iradatizeteket kölcsönösen áthelyezte.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter Weisz Henrich nagyváradi lakos, valamint Nóra, René, Márta, Miklós, Edith, Anna és Klára nevű kiskoru gyermekei Ösvátra, Berger Károly nagyatádi lakos Bárdostra, kiskoru Herskovits Zoltán, Kornél, Edith és István kisujzállási lakosok Horvátira, HERNSTEIN Pál baresi lakos Harmatra, Rosenberg Sámuel budapesti lakos Rózsára, kiskoru Strauszmann Lipót és József budapesti lakosok Sásra, Pollák Ignác budapesti lakos Polgárra, kiskoru Kuppelner Imre sarkadi lakos Kardosra, kiskoru Moskovics Jenő budapesti lakos Mészárosra, Swarcz Károly benyhádi lakos Székelyre, kiskoru Klein Erzsébet és Irén rákoszentmihályi lakosok Károlyira, Muzsik József nagyváradi lakos Marisora, Cseszkó Károly budapesti lakos Cserjésre, kiskoru Rosenberg József nagyimihályi lakos Révre, Hirsfeld Mihály budapesti lakos, valamint Hirsfeld Gizella és Márton nevű kiskoru gyermekei családi nevének Horvátira kért átválttatását jóváhagyta.

Pályázatok. Kocsócezon postamesteri állásra márczius hó 8-ig; a budapesti tudományegyetemen szolgai állásra 6 hét alatt; a pozsegi pénzügyigazgatóságnál számszítási állásra 14 nap alatt; a budapesti pénzügyigazgatóságnál szolgai állásra márczius 31-ig; a kemáromi pénzügyigazgatóságnál számszítási állásra; a balassagyarmati törvényszéknél jegyzői állásra 2 hét alatt; a csákványos járásbírósnál irnoki állásra márczius 22-ig; a petrozsényi járásbírósnál végrehajtói állásra 2 hét alatt; a kereskedelmiügyi minisztérium segédhivatalnál gyakornoki állásra márczius végéig lehet beadni a pályázatokat.

VIZÁLLÁS.

febr. 20 febr. 19. m é t e r m é t e r

Table with columns for location (Inn, Dunas, etc.), name, and two columns of numerical data representing exam results.

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

SZINHÁZAK.

Szerda, 1912. február 21-én.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Sámson és Delila

Dalmá 3 felvonásban 4 képb. Zenejét szerzett: Saint-Saëns Kamil. Szövegét írta Lemaira Ferdinand Fordította Radó Antal.

Személyek:

Delila Fodor A. Sámson Anthes Dagon Várady Abimelek Ney B. Öreg zsidó Budai A hírnök Kertész

Kezdeté 1/8 óraker.

NÉPOPERA.

Szibéria.

Zenés dráma. Irt: Luizi Illica. Fordította Harsányi Zsolt. Zenejét szerzte Umberto Giardano. A zenekart vezényli: Grosskopf Márk.

Személyek:

Stefána Bazilides M. Vassili Pogány Gelby Gabor Valéria Róna D. Nikona Gieviczky I. Alexits Hajagos Miklinsky Andor Iván Marosffy Eyz fiatal leány Legárd A. Az invalidus Mátrai A kapitány Fehér A káplár Székely Eyz kozák Andor Másik kozák Czaker

Kezdeté 1/8 óraker.

VIGSZINHÁZ.

Györgyike, drága gyermek.

Színmű 3 felvonásban, 4 képb. Irt: Szomorú Dezso.

Személyek:

Mikár Ferenc Góth Mikar Ferencz V. Harsányi Györgyike Sz. Varsányi I. Anna Mészáros G. Steh Lányzó M. Hüner Félix Fenyves: Teisánszky László Tanay Glanz Hugó Kemenes Pavits Lóri Rónaszékyné Ida Molnár Virágáros leány Szony M. Soltér Bezo

Kezdeté 1/8 óraker.

NEMZETI SZINHÁZ.

Tartuffe.

Vigjáték 5 felvonásban. Irt: Moliere. Fordította: Ivánfi Jenő.

Személyek:

Pernelléné Helvey L. Elmira Alszeby I. Orgon, Elmira férje Gál Davis Nádai Marianna D. Ligeti J. Valéria Dezso Cloante Mihályfi Tartuffe Ivánfi Dorina, szobaleány Nagy I. Loyál, végrehajto Horváth Ripót Iszóné Rendőrtiszt Mészáros

Kezdeté 1/8 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ.

A rablólovag.

Színmű 3 felvonásban. Irt: Biro Lajos.

Személyek:

Ferencz gróf Túrzs László gróf Sebestyén Emma grófnő Haraszi M. Mihály gróf Réthey Margit grófnő T. Forrai R. Steli gróf Z. Molnár Viktor gróf Tarnai Galambos Kürthy Anna R. Gombaszögi Kúrt Balla

Kezdeté 1/8 óraker.

BUDAPESTI SZINHÁZ.

Mlle Adoree-Via Villany

a világhírű meztelen táncosnő táncelőlépte

Utána:

Szép Heléna.

Operette 3 felvonásban. Zenejét szerzte: Offenbach.

Személyek:

Helena Küry K. Páris Gyöngyi J. Menelaus Szabolcs Chalchas Szűcs Agamvion Székely Achilles Kellér I. Ajax Szalay

Kezdeté 1/8 óraker.

A nm. vallás és közokt. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizialvy I. Z. főváros legelső FOGORVOSI INTEZETE

áthelyezve: Károly-körut 10. sz. alá. Fájós fogak meggyógyítása Tartós fogtömések. Foghuzások (altatásban is). Szájpadlásnélküli műfogak, aranyhidak koronák. Jól használható fogorok elkészítése és behelyezése. Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékek felnap alatt megkapják műfogaikat.

ROYAL-ORFEUM ERZSÉBET-KÖRUT 31 110-22 : TELEFON : 110-22

MAX PALLEMBERG rövid vendégjátéka

Gustav Kadelburg „FAMILIE SCHIMEK” című bohózatában Joh. Nep. Zawadil . . . MAX PALLEMBERG Azonkívül:

Adelaide & Hughes :: Récsy Mariska Idette Brémonval :: Renée Dehauga

és a többi februári attrakció. — A télikerben Royal-Cabaret. Belépődíj 1 órai 1 korona 1 óra után nincs belépődíj. Kuko Vincze és zenekara hajnalig muzsikál. 40 új, szenzációs ének- és táncattrakció.

Csütörtökön, február 22-én, délután 5/6 óraker PALLEMBERG egyetlen délutáni előlépte

PALACE ÉTTEREM = és KÁVÉHÁZ CAFE RESTAURANT, Rákóczi-ut 43.

Estonként Palace csupe telnai Korodi Gyula személynként muzsikál. 3 korona.

„Altvater” Gessler Budapest

Fővárosi Orfeum VI. Nagymező-utca 17. WALDMANN IRRE, igazgató. Ma és minden este LEROY-TALMA-BOSKO. és a többi szenzációs attrakció. Az előadás kezdete 8 óraker. Jegyelővétel délelőtt 10-1-ig és délután 3-6-ig Legközelebbi délutáni előadás vasárnap, február hó 23-án.

STEINHARDT MULATÓ Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23. Kezdeté 1/9 óraker. Ujdonság: 11 óraker. HAJLEKTALANOK MENHELYE! 9 óraker. A GORDIUSI CSOMÓ Bohózatok, Irt: Günger és Taussig, ford. és átoldg. Steinhardt. STEINHARDT és HUNYADI új kuplékkal. Vasár- és ünnepnapokon délután mérsékelt helyára előadás. Kezdeté fél 4 óraker. Ejjel utána a romk télikerben Sárközi Pista zenekara, cabaret- és táncz, belépti díj nélkül. Jegyek: d. a. 10-1-ig és d. u. 3-6-ig a mulatóban és egész nap a Hírsek féle nagytözsében és a Hungaria-fürdő pénztáránál kaphatók.

Magyar kir. államvasutak Budapest-balparti üzletvezetőség. 7851-1912. szám.

Hirdetmény Minthogy Budapest ny. p. u. állomáson a megérkező és fedett helyen tároló teherárúknak elfuvarozása a folyó évi január 3-án kiadott 57.534-III. sz. hirdetményben foglalt fekbérlőkorlátozások dacára még mindig nem tart lépést az ily árúkkal rakott kocsik befutásával, úgy, hogy jelzett pályaudvar fedett rakhelyein az árutörölés veszélye fenyeget, éresítjük az érdekelt szállító feleket, hogy a vasuti üzletszabályzat 80. szakasz (8.) bekezdése és a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur 8 nagyméltóságának 1911. évi június hó 23-án kelt 42.256-III. sz. magas rendeletével nyert felhatalmazás alapján folyó évi február hó 16-tól kezdve visszavonásig a Budapest ny. p. u. állomásra megérkező, illetve már ott tároló azon teherárúkra, melyek fedett helyen tárolandók, az árudijszabás I. rész, B. szakasz, I-XI. fejezet C) B-E) pontjában megállapított 4 napi, illetve az 57.534-III. sz. hirdetményünkkel 3 napban megállapított fekbérlmentes időt 2 napra szállítjuk le. Ezen leszállított fekbérlmentes idő letelte után jelzett kiüldeményeknél továbbra is a 30 fillerre felemelt fekbérltel marad érvényben. Gabona szállitmányokra azonban jelen intézkedésünk nem terjed ki. E szállitmányokra továbbra is a fentidézett 57.534-III. sz. hirdetményben foglalt fekbérlkorlátozások mérvadóak. Budapest, 1912. évi február hó 15-én. Az üzletvezetőség.

DARANYI LEGUJABB MODELLO Számloló ES LÁTHATO IRÁSU ÖSSZEADÓGÉPEI nem szorulnak reklámra. Díjmentes bemutatás az ország bármely helyén. Budapest, VI., Váci-körut 37.

SZINHÁZAK.

Szerda, 1912. február 21-én.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Leányvásár.

Operette 3 felvonásban. Írták: Martos Ferenc és Brédy Miksa. Zenéjét szerzezte: Jacobi Victor.

Személyek:

Harrison	Boros
Harrissonné	Erdel B.
Lucy, leánya	Harmath L.
Rottenberg gróf	Latabár
Fritz, fia	Ráthai
Miles Tom	Király
Korcsmáros	Kovács
Hajókapitány	Krasznai
Bessl, szobalány	Fedák S.
Sam, pinczer	Csiszér

Kezdeté 1/8 órákor.

URÁNIA SZINHÁZ.

Hogyan készül az újság.

Kezdeté 1/8 órákor.

OMNIA

A főváros legnagyobb és legdivisabb mozgóképpalotája. Bejárati: József-körút 31. sz. Telefon 120-40

"Slager Cirkus" III. sorozat 10 szenzációs képpel. A világ-város forgatagában társadalmi színű 2 felvonásban. A kaukázusban szenzációs természet utáni felvétel. A sors szeszélye amerikai színű. Lolo színepeddi karrierje vig-játék. Ezenkívül több vig-játék, természet utáni felvételek és aktualitások előadások kezdése hétköznap d. u. 5 órákor, vasár-és ünnepnap d. u. 3 1/2 órákor.

ROYAL-ORFEUM

VII. Erzsébet-körút 31. Telefon 110-22.

Ma este 8 órákor és a következő napokon:

Max Pallenberg

rövid vendéjátéka. Gustav Kadelburg „Familie Schimek” című bohózatában, valamint a többi szenzációs febr. attrakció

A télkeretben Royal-Cabaret Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. **Enkö Vinoco** és zenekara. Bal-mabille. Keringő verseny. Tánccsajnál. A legvidámabb budapesti hely.

Csütörtökön, február 22-én délután 3 1/2 órákor Pallenberg egyetlen délutáni fellépése.

APOLLO-PROJEKTOGRAF

Városház-utca 1-2. Telefon 68-39.

Február 19-től február 21-éig kizárólagos előadási joggal

Az idény legszenzációsabb ujdonsága:

Az opvosok

társadalmi dráma 3 felvonásban. Péntek, 1912. március elsejétől

Uj kinema-skets.

TROCADERO

VII. KIRÁLY-UTCZA 77. Pénztárnnyitás 5-ker

NEMZETKÖZI KABARET.

A teljesen új februári szenzációs műsor.

Kaldern Behrens a düsseldorfi Apollo színház sztárjának rövid vendég szereplése
Dassy Dolly! subrette.
„Beim Zahnarzt” Bohózat Grünwald és Brahmertől
Regla Matignon Chanteuse Cosmopolite

Hermann Strelbel a legjobb német szalon-humorista.
Elly Bach! diseuse.
„A trampli” Oktáv Ferrertől
Sisters Daising tánczekettős.

Professor „608” Komédie Hoske v. York.
Ezenkívül még 14 új szám fellépte. 12-1 óráig tánc-attrakció szabad bemenettel. — 1-5-ig keringőverseny cigányzenekar kísérettel. Jegyfelvétel Zipsér és Könignél, Andrassy-ut 4. szám. Kezdeté 8 1/2 órákor.

Népszerű Főiskola Könyvtára

Szerkesztik Földes Béla dr., Lóczy Lajos dr., Alexander Bernát dr.

VI. kötet: **EDMOND ROSTAND**

A népszerű főiskolán (University Extension) tartott előadásai nyomán írta

HARASZTI GYULA. Ára kötve 4 kor.

Kiadja a **FRANKLIN-TÁRSULAT.** Kapható: **LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE** (Wodianer F. és Fiai) részv. társ.-nál BUDAPEST, VI. kerület, Andrassy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK. 43014-D. 1912. ig. sz.

PÓTHIRDETMÉNY

(a fiemei Mária Valéria mólón létesítendő villamos üzemű felportal emelődaruk és rektári rakodóhidak tárgyában.)

A magyar királyi államvasutak-igazgatósága pótlólag közzéteszi, hogy a fiemei Mária Valéria mólón felállítandó emelődaruk és a meglévő emelődarukon végzendő kiegészítések, valamint rektári rakodóhidak szállítása iránt 329.910/D. 1911. szám alatt megjelent hirdetményt a következőkben módosítja.

Ajánlat tehető akár a kiirt összes munkákra együttesen, akár pedig azok alább felsorolt egyes csoportjaira külön-külön, u. m.:

1. a két (2) darab 3000 kgr. és két (2) darab 1500 kgr. teherbírásu új emelődaru együttesen;

2. az említett mólón létező négy (4) darab felportal rendszerű 1500 kgr.-os villamos üzemű emelődarun tervbe vet kiegészítő berendezésekre, végül

3. egyelőre két (2) darab vasszerkezetű, felhuzható rakodóhidra és esetleg a tervbe vett ötvennyolc (58) darab rakodóhidra is.

Egyéb tekintetben a 329.910/D. 911. számú nyílt verseny többi határozmányai változatlanul továbbra is fennállanak.

Kelt Budapest, 1912. évi február havában. Az igazgatóság.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége: Révay-utca 18. szám. Igazgató: Keleti Henrik. Főrendező: Rott Sándor. Telefon: 14-22. Előadás kezdete 1/2 órákor.

Ujdonság: Ujdonság:

„Modern Massage”

Hygienikus bohózat 1 felv. Írta: Satyr. Rendezi: Rott S.

„HOFJAGD”

Jegyek elővételben kaphatók: Folies Caprice Révay-utca 18. d. e. 9-12-ig és d. u. 3-6-ig. Hirsch nagyterembe Andrassy-ut 1. és Soronyi nagyteremben Rákóczi-ut 1. 12 óra után az 1-50 emeleti „Casino de Parisban” teljesen új műsor a világ legelső tánc-attrakciónak fellépésével.

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5. (Főpostával szemben)

SZÉN, KOKSZ nagyban és kicsinyben

SALAMON JAKAB és T^a czégnél Budapest, V., Erzsébet-tér 5. szám.

TELEFONSZÁMOK: 73-96, 73-97, 73-98, 73-99. TELEFONSZÁMOK: 73-96, 73-97, 73-98, 73-99.

Heti műsor:

Február hó	Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Népopera	Vigszínház	Király Színház	Magyar Színház	Budapesti Színház	Várszínház	Uránia	Hang versenyek
22 Csütörtök	—	Rang és mód	Forulyas Jancsi	Csitra	Leányvásár	A gunyvacsora	Mlle Adorce-Via Villany tánc-előadása Szép Heléna	—	Hogyan készül az újság	Szojyer-uru z-Róza, Roya (H)
23 Péntek	Pillangó-kisasszony	A csárna	Rigolettó	Györgyike, drág. gyermek	Leányvásár	A rablólovag	Mlle Adorce-Via Villany tánc-előadása Szép Heléna	Hírfy dalai	Hogyan készül az újság	Weltmann Vigadó (H)
24 Szombat	Nyugal leánya	A csárna	Szibéria	Csitra	Leányvásár	A rablólovag	Mlle Adorce-Via Villany tánc-előadása Szép Heléna	Mary-Anna	Az országos színművészeti akadémiá előadása	Strausz-Sie ner Royal (L)
25 Vasárnap	Délután: Rózsálov g Este:	Hímfy dala	Furulyás Jancsi	Papa Györgyike, Sevilai borbély drága gyermek	A kis gróf	A kis kavéház	Grot Schliesinger Mlle Adorce-Via Villany fellépése Szép Heléna	—	—	Békly Mária Royal (H)

GUMMI-HALHÓLYAG ÓVSZER Valódi angol és francia különlegességek. **PESSAR-OGL.** orvosiag rendelve 3, 5, 6, 8, 11 kor. darabja. — 3 darabná 20% engedmény.

NAKIRA törv. védett, valódi indiai paragummi férfikülönlegeség tucatsz. 12.— korona. 3 tucatznál 20% engedmény.

UTERUS-SPRAI feltétlen megbízható női fogkezdő különlegesség 14 kor.

IRRIGATOR 3 K és feljebb. Képes árjegyzéket rendkívül érdekes tartalommal kbl. 1000 ábrával ingyen bérmentve és discréten küldünk.

BIDET 10, 16, 20, 24 Kor.

VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben. MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben.

Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

Bank és Pénzváltó r.-t.
Budapest, V. ker., Tükör-utca 3. szám.

Lakásberendezési vállalata
V., Nádor-utca 4. sz. (Mérleg-u. sarok.)

Állandó butorkiállítás.
Kaphatók szebbnél-szebb kivitelben teljes lakásberendezések, butorok, keleti szőnyegek, festmények, francia és bronz-dísz tárgyak, csillárok ké. yelm. sz. füzetési feltételek mellett

Óriási választék! Mérsékelt árak! Lelelismertetes kiszolgálás!

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYŐYÜRÜK. NÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK

A LEGELŐNYÖSEBBEN POLGÁR KÁLMÁN

ÉRSZERES-ES MÁDOR-ES IZLETÉBEN SZEREZHETEK NE

BUDAPEST, ERZSÉBET KÖNYV 29.

VILÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS DONDOT FORDITOM. ARJEGYZŐK 2000 RAJZZAL INCIEN-ES BÉRMENTVE

FÉRFIAK NEMI BAJAIT

hugyszervi bajokat, syphilit, önfertőzésből származott idegbajokat, különösen pedig a **férfigyengeség** (impotencia) makacs alakjait, melyek már más kezeléssel dacoltak, meglepő eredménnyel gyógyítja racionálisan kombinált módszerével számos évi gazdag tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI
szpecialista, v. kórházi orvos (a nemi betegek osztályán)

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalan válasz. — Kivánatra gyógyszerek.

Rendelés: 9—3, este 5—7-ig.
Budapest, Rákóczi-út 8/a.
(Lépcsőházi bejárat.)

Üresedésben
levő számos különféle állás jelentetettbe, melyek teljes czimmal olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 88. szám.)

„A köztudatba ment át”, csakis KÁLLAI LAJOS motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28.

szállítja teljes jótállás mellett a leghirnevőbb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés! Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Szenzációs találmány.

Szabadalmazva: 3956. sz. a. Törv. védve. 41. sz. a.

ANTICOL.

Páratlan hatású szer a lovak kólika betegségének megszüntetésére. Ezen Anticol szerrel az 1. sz. huszárezrednél két éven folytatott kísérletek teljesen beigazolták, hogy ennél jobb szer nem létezik a kólika gyors és biztos megszüntetésére, mert minden esetben már egy adag után is a baj teljesen megszűnt.

Egy doboz (mely 2 Anticol adagot tartalmaz) ára 4 korona; négy adag 8 korona, hat adag 12 korona.

Megrendelhető a feltalálónál: „ANTICOL“-laboratórium Mayer Ignác kir. főállatorvosnál Brassó.

Kaiseri. und Königl. Husaren-Regiment Kaiser Nr. 1. **Ellismervény.**

Alulírott, a Mayer Ignác kerületi m. kir. állami állatorvos ur által lovak kólikás megbetegedései ellen feltalált és összecsalított gyógyszert úgy a saját, mint az erred lovainál meglepő gyogyeredménnyel használtam, ugyan azért azt gyors és biztos hatásánál, valamint alakjánál és könnyen kezelhetőségénél fogva mindenkinek melegen ajánlom.

Brassó, 1896. április hó 21-én.
(P. H.) **Littke, Oberst s. k.**

irodalmunk jeleseinek karrikaturái!

MOST JELENT MEG A MODERN KÖNYVTÁR LEGUJABB SZÁMA:

Karinthy Frigyes

Jegy utok ti

Irodalmi karrikaturák
Major Henrik és Dezső Alajos rajzaival

ára 1.20 K

A TARTALOMBÓL: Ady Endre, a nacionalista; Babits Mihály, a klasszikus; Kosztolányi Dezső, a szimbolista; Kemény Simon, a drágakömvés; Szabolcska Mihály, az egyszerű; Szép Ernő, a naiv; Gellért Oszkár, a familiaris; Kafka Margit a differenciált; Füst Milán, a zord; Herczeg Ferenc, az előkelő; Bródy Sándor, a meleg; Molnár Ferenc, a gyermekismerő; Móricz Zsigmond, a tősgyökeres; Eötvös Károly, az adomázó; Mikszáth Kálmán, a zamatos; Wilde Oszkár, a hedonista; Ibsen Henrik, a ködös; Kneipp Sebestyén, a józan; stb. stb.

Athenaeum irod. és nyomdai r.-t. Kiadása. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

E hirdetés rovatban minden szó egy sorral beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egy sorral beiktatása közönséges...

Pénzszekrényeket tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár...

56 éves bécsi hölgy több mint egy millió kor. vagyonnal 40 éven alóli férjzet keres...

Gyorsírás és gyorsgépírás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanfolyamait lényegesen megnagyobbított...

Pénzt akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra...

Diszkrét kedvelők kérjenek árjegyzéket az Első magyar diszkrét falkólától...

Singer varrógépek Kerékpárok, gramofonok, hangtárcsák legolcsóbban kaphatók

Haban József Budapest, Almássy-tér 14. javításokat olcsón készít...

Kitűnő fegyverek öröknek, önvédelemre, vadászatra és szobadisznak...

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás...

Allások

mindenféle szakmából közzéve vannak az Országos Pályázati Közlönyben...

Soványág

Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartly tanár amerikai erőtáp-pora...

Gépész,

Kovács nős 30 éves ajánlkozik jobb uradalomba, ki már volt gazdaságban...

Soha nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket...

Acetylén kézi-lámpa

A legnagyobb sötétségben is 250-300 lépésnyi területet nappali fényben bevilágító: acetylén-lámpa.

Tisztviselő-otthon

Pensió Budapest, Szentkirály-utca 22., I. em. Lakás penzióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknél...

Zálogcédukat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

BUTOR

30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 télemelet. Vétel és eladása használt és új poigári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, nri szobák angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok.

Telefon 32-13. 28508

Forradalom

a magyar könyvtárcsón

ATHENAEUM-KÖNYVTÁR A külföldi és magyar irodalom legkiválóbb szép-irodalmi és tudományos remekművei...

Köbor Tamás: Komédiák, Novellák (424 old.) Biró Lajos: G16-ria, Novellák (448 old.) Balzac: A számár-bőr, Regény (387 old.) Zola: Pascal orvos, Regény (448 old.) Anatole France: A Pinguinek szigete, Regény. Dickens: Két város, Regény stb.

Minden kötet ára 1.90 fillér. Kapható minden könyvruhánál. • Kiadja az Athenaeum irod. és nyomdai r.-rszalat.

30 koronáért

készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szöveteiből László Sándor férfiszabómester, Budapest Erzsébet körút 1. sz., I. em. Vidékre postóminták bermenve, helyben szabásmunkát kívánatra házhoz küldöm. 0832

Veres afonya

befőt, 5 kilós postakosár 9 korona. Felkai konzervgyár, Barta József Felka.

Hivatalnokok

kereskedők és iparosok részére jelentékeny mellékkereset kínálkozik minden befektetés és fáradság nélkül. — Ajánlatok kértnek Budapest, főposta 235. fiók „Mellékkereset” czimén.

Szaját gyártmányú fürdőkádak 14 kor.-tól feljebb, fűthető kádak 60 kor.-tól feljebb. Elváltak mindenféle kúszivattyúk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb árul. LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Wesselényi-u. 51/E. Telefon 118-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hungária beszélő-gépek

tölcsernélküliek is kizárólag eredeti első-rangu gyártmány, részletizítésre is olcsón kaphatók.

Deményi és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kérjen árjegyzéket.

Részpénzért

vagy hitelképes egyneknek kedvező feltételek mellett szállítunk teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosítjuk, hogy ilyen

olcsón sehol nem kap modern háló-, ebédlő-, nri és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg zsufolt raktárakat, itt jutányosan vehet a leggyorsabbútól a legdisztesbb kivitelig minden fajta

BUTORT Nagy Imre

lakberendezési vállalkozó czű) BUDAPEST, Váci-körút 9. szám (Bejárát Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.

Takarításért

lakást adok gyermektelen, tiszta házaspárnak. Ha a férj irodai munkát is tud végezni, ezért külön fizetést kap. Bővebbet Régi posta-utca 4. I. emelet 16. Csak a lépcsőházban.

Zálogcédukat,

briliántot, gyöngyöt, ékszer, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz esztétárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ekszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

Juniperus

(nemes boroviczka) 4 literes tartályban 11 korona bérmentve. Csemege-konzervekről árjegyzék ingyen. Felkai konzervgyár, Barta József, Felka, (Szepes megye.)

MIL TELEP

KÖZÉPEUROPA LEGNAGYOBB SZÖLŐIS-KÖLÁJA. Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t. 21 Budapest, Andrassy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

Tifhos betegségek

hugycsőfolyás, hugycsőszűkület, hólyagbántalmak, altesti sebek, borbetegségek, bujakor (syphilis) az önfertőzés utókövetkezmények, magömlések, elgyengült fertőző, női nemű bajok, méhbeteg, teher folyás, idegbántalmak stb. stb. alapos gyors és gyökerező gyógyításra a foglalkozás zavarása nélkül bevált, sikeres és lelkileg megerősítő fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai

hirneves szakorvos rendelő-intézetét Budapest, VI., Andrassy-ut 28.

FELTŰNÉS NÉLKŰL

eredményes gyógyítás levélleg is. Kívánatra gyógyszerrel is gondoskodik. Rendel hétköznapon 10 órától 4 óráig és este 7-8-ig. Vasárnap délután 2 óráig. Ehrlich 606 javított Joha oltások! Levelekre azonnal válaszol.

„EVIKE” Fehér alapon, elsőrendű fehér hímzéses lemez a tornászolt menegnyomán bűnűvel 5 cm. vagy dupla 30 filler, ucaja 23.50. Az ország és 20 filler porto alányomozása után bérmentve küldi. Berezi D. Sándor kézmunka nagyiparos Budapest, VI., Dessozly-u. 5.

Szingazdag természeti leírások!

Makay Béla Hegyen-Völgyön Természeti és vadászkepek Szerző ezen újabb könyve mellett sorakozik az előbbihez illő, költői lendület van minden leírásban, rajongó szeretet a szabadság: a természet iránt. Ára 6 korona. Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t. 21 Budapest, Andrassy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

Magyar harzi kanári-tenyésztés Dabrecenben.

Kia magyar dalát meg tudja énekelni és annak énekét fel tudja beszélni, kanári tenyésztésben keresse az felszár-tellen megerősítő randejeimzeivel. Minden, mit egy madár előadni képes, legyen az lágy, mély hang, avagy csengő érces. Ami csak madárban kívánlan jó, tenyésztésben mindig foltalható. A rendelt madarat mielőtt elküldöm, tudásról előbb magam meggyőződom és ha hibás hang, vagy rosszul énekel, nem létezik nálam, hogy en azt küldjem el. A tisztelt rendelő nyugodt lehet tehát, hogyha nálam rendel, tudom nem szenved kárt. A lakás legkedvesebb díszje a szépen éneklő kanári madár. Kanári madarakat eddig sok pénzt adtnak a külföldiek. Ma már nincs szükség erre, mert a szakszerű vezetés alatt álló Agoston magyar harzi kanári-tenyésztő telep Dabrecen Károly-utca 9. sz., gyönyörűen fuvoló, nemese fajta kanári madarakat szabit darabonként 7, 8, 10 és 12 forintért. Tenyésztésre alkalmas remek szép nőstények darabját 2 forintért. A szállítás a legnagyobb hidegben is gondos ügyes csomagolva, szavatosság mellett történik. Árjegyzék és aprólati utasítás ingyen. Számos elismert és közzétett hírtörténetben. A legnagyobb tenyésztőtelep és szaktudósi intézet.

Nemi bajoknál

hugycsőfolyás, tripper, kaulonál csakis az illetéke Santalcapulak ez-élt Larioin Capulak, mint legbiztosabb óvszert mindenki használja. 2 korona. Beküldéssel ingyen postaköltséggel. Készíti: Illés Antal gyógyszerész, Szabadka, és szektőlési főorvos: Hermanis György szentár Budapest, Erzsébet-körút 50